

NYÍREGYHÁZI EVANGÉLIKUS
KOSSUTH LAJOS GIMNÁZIUM

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2016.

TARTALOMJEGYZÉK

1.	BEVEZETÉS	3
1.1.	A Pedagógiai Program jogszabályi feltételei	3
1.2.	Földrajzi környezet és történelmi áttekintés.....	3
1.3.	Helyzetelemzés.....	5
1.4.	A hitoktatás helyzete	6
2.	NEVELÉSI PROGRAM	7
2.1.	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	7
2.1.1.	A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei	7
2.1.2.	A nevelő-oktató munka pedagógiai értékei.....	8
2.1.3.	A nevelő-oktató munka pedagógiai céljai	9
2.1.4.	A nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai	10
2.1.5.	A nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei, eljárásai	10
2.2.	Személyiségfejlesztési feladatok.....	11
2.3.	Egészségfejlesztési és - nevelési program.....	12
2.3.1.	Az egészségfejlesztési program irányelvei	12
2.3.2.	Az egészségfejlesztés célja.....	12
2.3.3.	A magyar lakosság kilátásai	12
2.3.4.	Feladatok, szükséges akciók tevékenységek:	13
2.3.5.	Az iskola szerepe és lehetősége	13
2.3.6.	Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos elvek.....	13
2.4.	Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	14
2.4.1.	A közösségépítés szerepe	14
2.4.2.	Hagyományörző iskolai ünnepeink.....	14
2.4.3.	Az evangélikus jelleg erősítése az iskolában	14
2.4.4.	A szülő, tanuló, iskolai és kollégiumi pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei.....	15
2.5.	A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	17
2.5.1.	A pedagógus jogai	17
2.5.2.	A pedagógusok helyi intézményi feladatai	17
2.5.3.	Az osztályfőnöki munka tartalma, feladatai.....	18
2.6.	A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	20
2.7.	A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei, kapcsolattartásának formái.....	20
2.7.1.	A TÁMOP célja, feladatai, eszközrendszere	21
2.7.2.	Az önkéntesség célja, feladatai, eszközrendszere, megvalósulása.....	22
2.8.	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal összefüggő pedagógiai tevékenység.....	24
2.8.1.	A sajátos nevelési igényű tanulók és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók integrált nevelése.....	24
2.8.2.	Kiemelten tehetséges tanulók foglalkoztatása.....	26
2.8.3.	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók	26
2.9.	A tanulmányok alatti vizsgák	29
2.10.	A felvétel és az átvétel helyi szabályai.....	31
3.	HELYI TANTERV	35

3.1. Általános jellemzők.....	35
3.2. A helyi tanterv sajátosságai.....	36
3.3. Tantárgyi rendszer és óraszámok	37
3.3.1. 2013/2014. tanévtől.....	37
3.3.2. 2016/2017. tanévtől.....	37
3.3.3. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások tananyagai	45
3.4. Könyvtár-pedagógia az iskolai könyvtárban.....	66
3.5. A tankönyvek, segédletek, taneszközök kiválasztásának elvei	68
3.6. A 2005-től bevezetésre került középszintű érettségi vizsga szóbeli témakörei tantárgyanként	69
3.6.1. Idegen nyelvek	69
3.6.2. Magyar nyelv.....	70
3.6.3. Magyar irodalom	70
3.6.4. Történelem	70
3.6.5. Földrajz.....	71
3.6.6. Kémia	72
3.6.7. Biológia	72
3.6.8. Fizika.....	73
3.6.9. Matematika.....	74
3.6.10. Informatika	74
3.6.11. Testnevelés	75
3.6.12. Ének-zene	76
3.6.13. Hit- és erkölcstan.....	76
3.7. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a házi feladat kérdése, szabályozása, valamint a magatartás és szorgalom értékelése	76
3.7.1. Beszámoltatás, számonkérés	76
3.7.2. A magasabb évfolyamba lépés feltételei	77
3.7.3. Házi feladatok szabályozása.....	77
3.7.4. A magatartás és szorgalom értékelése.....	77
3.7.5. Jutalmazások	78
3.8. A tanulók fizikai állapotának mérése, egészségnevelési elvek és módszerek.....	80
3.8.1. A sport és az egészség	80
3.8.2. Testnevelési, egészségfejlesztési lehetőségek iskolánkban	80
3.8.3. Évfolyamonkénti tematika: 5-12. osztály /évi 10-10 óra/	81
3.9. A környezeti nevelés	84
3.9.1. A környezeti nevelés alapelvei.....	84
3.9.2. A környezeti nevelés céljai	84
3.9.3. A környezeti nevelés az iskolai oktatásban, nevelésben	85
3.9.4. Az osztályfőnöki munka és a környezeti nevelés, fogyasztóvédelem és a kulturált közlekedésre nevelés	87
3.9.5. A környezeti nevelés a tanórán kívül	89
3.9.6. Taneszközök.....	90
3.9.7. Kommunikáció	90
4. HATÁLYBALÉPÉS, NYILVÁNOSSÁ TÉTEL, NYILVÁNOSSÁG	91

A Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium Pedagógiai Programja

1. BEVEZETÉS

1.1. A Pedagógiai Program jogszabályi feltételei

- 110/2012. (VI.04.) Kormányrendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 2011. CXC. törvény A nemzeti köznevelésről
- 1997. évi XXXI. tv. a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról
- 40/2002. (V.24.) OM rendelet Az érettségi vizsga részletes követelményeiről
- MEE 2005. évi VIII. tv
- MEE 1997. VIII. tv.
- 2001. évi XXXVII. tv. A közalkalmazottak jogállásáról (Kjt.)
- 26/1997. (IX.3.) NM. r.: Az iskola-egészségügyi ellátásról

1.2. Földrajzi környezet és történelmi áttekintés

*„...évszázadok is el fognak viharozni
az alma mater fölött,
és mégis állni fog,
mert alapja a hit és a szeretet ...”*

Így jellemezte Zsolnai Vilmos egykori igazgató a megye elsőként alapított középiskoláját: a Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumot.

„Nyíregyháza! ... nem történelmi város. Nem fűződnek nevéhez csaták, békeszerződések, nincs nagy történelme, nincsenek nagy számmal történelmi nevezetességei, régi műemlékei királyi lábnyomokkal...”
(Váci Mihály)

Városunk neve 1215-ben tűnik fel először *Nyír* alakban, melyet vagy az itt tenyésző nyírfáról vagy a környező mocsarokról kapott, ami jelentheti a tágabb környéket, a Nyírségnek nevezett tájegységet. Az – *egyháza* a tatárjárás óta (1241) szerves része városunk nevének, ami azt jelenti, hogy a XIII. században puszta település, templomos hely volt. 1326-ban említik oklevelekben Nyireghaz névalakban. 1543-tól 1582-ig 325 és 740 fő között ingadozik a lakosság száma. 1605-ben a szomszédos tanyákról (Alsó- és Felsősim) betelepített hajdúk szivárogtak át, ami növelte lakosságát, de a század végére a jobbagyok sanyargatása miatt kis lélekszámú, jelentéktelen falucskává zsugorodott.

1753-ban jelentős esemény történik, a település egyik birtokosa gróf Károlyi Ferenc, az akkor 5-600 lelkes, de 30 ezer holdas falut, különleges kedvezményekkel evangélikus vallású szlovák telepesekkel népesítette be, akik Békés megyéből és Szarvasról érkeztek, mintegy 300 család. Ekkor lett Nyíregyháza mezőváros 2443 lakossal.

33 év múlva felépült az evangélikus nagytemplom (1786) majd rövidesen a városháza is, azaz a hitélet és a közélet két impozáns fóruma. Néhány év múlva tervbe vették az iskola, a tudomány házának az építését. Ennek eredménye, hogy a nyíregyházi evangélikus gyülekezet 1806-ban létrehozta a „professzori iskolát”, mai gimnáziumunk 200 éves őstét. Így már a hit ereje és a polgári szabadságjogok lehetősége mellé az oktatás szellemi fegyverét, a tudományt is gyerekei kezébe adta. A város lakóinak száma ekkor közel 10 000, akik főleg földműveléssel, szilaj állattartással és nagyarányú homoki szőlőműveléssel foglalkoztak.

Az 1900-as évek első évtizedeiben gimnáziumok épülnek a településen, Nyíregyháza nyolc kö-zépiskolájával iskolavárossá vált. Csaknem 30 általános iskola, több mint 20 gimnázium és szakközépiskola valamint 3 főiskola várja a tanulni vágyó ifjúságot.

Iskolánk több mint 200 éves történetével, szellemiségével, legújabb kori törekvéseivel jelentős helyet foglal el ezen a színes oktatási palettán, annak ellenére, hogy a népes mezőnyben sok a konkurens iskola. A további előrelépéshez az iskolaalapító ősöktől kapott elvárások megteremtése mellett képesnek kell lennünk alkalmazkodni a kor igényeihez, az állandó megújulásra, kínálatunk bővítésére, szakmai és szellemi erőink teljes mozgósítására.

Összefoglalva Nyíregyháza történetét elmondhatjuk, hogy egyszerre a múlt és jövő városa, hiszen az ősök eredményeire építve képes arra, hogy folyamatos fejlődéssel megújuljon, és a hagyományok szem előtt tartásával váljon a térség egyik meghatározó településévé.

A nyíregyházi evangélikus gyülekezet 1806-ban azért hozta létre az úgynevezett „professzori iskolát”, hogy gyermekeinek a hit erejét és a tudomány szellemi fegyverzetét is kezébe adja. A kor igényeinek megfelelően 1861-ben algimnáziummá alakult, majd 1867-től a bizonyítványokat „államérvényessé” minősítette a Vallás és Közoktatási Minisztérium.

Időközben iskolatörténeti értékű levélváltásra került sor az iskola vezetősége és a turini száműzetésben élő Kossuth Lajos között. Kossuth saját kezűleg írt szép levelében hozzájárult, hogy az ő nevét viselje a Kossuth-emlékalapítvány, amelynek kamataiból - ma is minden évben- a diákok Kossuth-pályázatra írt legjobb műveit jutalmazzuk. Így az iskola a Kossuth által képviselt nemzeti szellemiséget is vállalta, s ma is híven ápolja.

Nagy értéket képvisel az 1843-ban létrehozott tanári könyvtár, amely - túlélve két világháború pusztításait - ma is megvan: védett műemlék.

A főépület (A) nyugati részét Bobula János tervei alapján 1886. szeptember 1-jén kezdték építeni, és 1887. szeptember 1-jén már az új épületben kezdték meg a tanítást. Az iskola dinamikus fejlődése szükségessé tette az épület bővítését. 1905. augusztus 17-én Alpár Ignác tervei alapján megindult az iskola bővítése, és 1907. szeptember 7-én megtörtént az új épületszárny átadása. Ezzel egy időben elkészült az iskola tornacsarnoka is.

A másik két épülettömb 1961-62-ben, illetve 1964-ben épült, az iskola akkori profiljának megfelelően tanműhelynek (lakatos, autószerelő, esztergályos, elektrotechnikus). E két épület a jelenlegi arculatát az 1978-81-es években történő felújítás alatt nyerte el.

A XX. század első felében az intézmény minőségi iskolává fejlődött. Kiemelkedő, emlékezetes tanár-egyéniségek, igazgatók emelik rangját. Porubszky Pál tanár értő szemmel fedezte fel a gimnáziumban tanuló és érettségiző Krúdy Gyula írói tehetségét. Dr. Vietórisz József költő, műfordító, a Tranoscius énekeskönyv magyarra ültetője előbb diákja, majd tanára és igazgatója az intézetnek. Itt működött tanárként Geduly Henrik, a későbbi evangélikus püspök, Szalay Sándor fizikus, a tudósdinasztia őse, Sziklay László irodalomtörténész és a templomépítő Józsa Márton.

Az itt érettségizett diákokat a tudományos és kulturális élet szinte minden területén megtalálhatjuk. Volt közöttük miniszter és világbajnok olimpia bajnokok (Balczó András, Harsányi Gergely), gyáralapító gyógyszerész-vegyész (Kabay János) és atomtudós, költő és műfordító, lelkész és pszichoterapeuta.

A gimnázium:

- 1921-től: Nyíregyházi Ágostai Hitvallású Evangélikus Kossuth Lajos Főgimnázium.
Kezdetől fogva nyolcévfolyamos gimnázium.
Az egyre növekvő létszám-igények miatt 1934-től már párhuzamos osztályokat is indítottak.
- 1948-ban: államosították, megszűnt egyházi iskola lenni.
- 1981-től: négyévfolyamos gimnázium,
- 1990-től: nyolcosztályos gimnázium és négyévfolyamos gimnázium.
(10-18 évig, illetve 14-18 évig).
- 1992. július 1-jétől visszakerül az evangélikus egyházhoz.

1.3. Helyzetelemzés

Az intézmény neve: Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium
Helyrajzi szám: 6133 sz. 4706 és 4706/2 hrsz. tulajdonlapon

A fenntartó neve: Magyarországi Evangélikus Egyház
Címe: 1085 Budapest, Üllői út 24.
A Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke

Az intézmény címe: 4400 Nyíregyháza, Szent István út 17-19. sz.

Az intézmény OM azonosítója: 033650

Az intézmény jogállása:

Önállóan gazdálkodó jogi személy.

Középfokú oktatási intézmény, amely a mindenkor érvényes törvények szerint működik, s nyújt a 12. évfolyam végén felsőfokú továbbtanuláshoz érvényes érettségi bizonyítványt.

A gimnázium segítő szerve az igazgatótanács, amely az egyházi testületek, és a tantestület választott tagjaiból áll.

Iskolánkban jelenleg nyolc- és négy évfolyamos gimnáziumi oktatás folyik alapító okiratban foglaltak szerint – 17 tanulócsoporthoz, közel 500 tanulóval. Ez a szám az előző években is hasonlóan alakult.

Az osztályok számának 22-re történő emelése az elkövetkező években várható és ezzel együtt a tanulólétszám kismértékű emelkedése is. Az eddigi nyolc-, és négyévfolyamos (általános és emelt nyelvi, emelt fizika valamint emelt szintű média szakiránnyal bővített informatika) osztályok, természettudományos osztályos- emelt szintű fizika, vagy emelt szintű biológia, vagy emelt szintű kémia oktatással – egészültek ki.

A régióból és a határon túlról érkező tanulóinknak az Evangélikus Egyház által fenntartott Luther Márton Kollégium biztosít elhelyezést. Több határon túli tanuló jár iskolánkba, más kisebbséghez tartozó tanulóknak elvétele akad, kb. 1-2 fő évenként. Közigazgatásilag nem Nyíregyházához tartozó településről diákjaink mintegy negyede jár be naponta.

Az intézményben az oktatás három épülettömbben (A, B, C épület) folyik: 38 oktatásra alkalmas helyiség, továbbá négy szertár, egy tornaterem, két kondicionáló terem, díszterem, ének és rajzterem, hittan és nyelvi terem, biológia-kémia és fizika előadóterem, olvasóterem és könyvtár, orvosi szoba és két informatika terem biztosítja a tanulás, testedzés, művelődés lehetőségét.

Számítógép-parkunkat a 2012/13-as tanévben újítottuk fel a legkorszerűbb gépekkel az „Új Magyarország fejlesztési terv” keretében a TIOP-1.1.1-07/1-2008-1159 számú pályázat keretében. Több tanteremben rögzített interaktív tábla, illetve mobil interaktív tábla, hordozható számítógépek, televíziók és videomagnók is segítik a szemléletesebb, változatosabb ismeretszerzést. A demonstrációs, illetve taneszközökkel való ellátottság jó, a tárgyi feltételek javítása folyamatosan történik. A taneszköz rendelkezés az előirányozottnak megfelelően folyik.

A nevelőtestület a gimnázium pedagógusainak közössége, mely döntéseit egyszerű szótöbbséggel hozza. A tantestület 40 tagú. A kétféle képzési formának megfelelően általános és középiskolai tanári képesítéssel rendelkező kollegák oktatnak megfelelő képzettséggel. A teljes munkaidőben foglalkoztatott tanárok munkáját óraadó tanárok segítik. Összességében a személyi feltételek jók. Az órák szakos ellátottsága 100 %-os.

Az iskolában öt élő idegen nyelv oktatása folyik: angol, német, francia, olasz és orosz. Lehetőség szerint franciából és angoltól anyanyelvi lektor segíti, erősíti az idegen nyelv oktatás eredményességét. A törvényben előírt továbbképzési formákba iskolánk bekapcsolódott, ez a tevékenység folyamatos. Jelenleg is több kolléga vesz részt egyetemeken, főiskolák által szervezett továbbképzéseken, illetve újabb diploma megszerzése céljából folytatja tanulmányait, valamint 34 pedagógus vett részt az Evangélikus Hittudományi Egyetem 120 órás pedagógus továbbképzésén.

1.4. A hitoktatás helyzete

A heti 2 hittanóra évfolyamonkénti összevonással felekezeti megoszlás szerint 4 csoportban történik: római katolikus, görög katolikus, református és evangélikus.

Minden tanuló részt vesz azonban az általunk szervezett spirituális alkalmakon: hétfő reggeli áhítat, csendes napok, Evangélikus Nagytemplomban tartott iskolai ünnepek. A hittanórák beépülnek a tanulók órarendjébe. Szakképzett hitoktatók és lelkészek látják el az órákat az egyház által jóváhagyott tanterv alapján.

A tananyag elsajátítását ellenőrzéssel, értékeléssel, év végi osztályozással minősítik a hitoktatók. Az értékelésnél azonban tudjuk, hogy csak a vallásismeret elsajátítása mérhető. A hitbeli fejlődés foka és őszintesége, a kegyelem kérdése Isten ítéletére tartozik. A tanulók szívesen választják érettségi tárgyként a hittant.

A Nemzeti Köznevelési Törvény az iskolai pedagógiai programot két nagy részre tagolja:

Nevelési program Helyi tanterv

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

Iskolánk pedagógiai-nevelési programjának meghatározásakor abból a történelmi hagyatékból indulunk ki, amelyet evangélikus őseink már megfogalmaztak 1806-ban a professzori iskola megalapításakor. Az úgynevezett alapító oklevélben az iskola működését három alapvető területen rögzítették.

Nevelési programjuk első pontja szerint az iskolának mindenekelőtt az ifjúságot „keresztyén erkölcsre” kell nevelnie, „hogy igaz vallás-ismerete és erkölcsi szép serénysége mindenekben kitűnjék.” Az alapítólevél második követelménye azt írta elő, hogy a hit- és erkölcsstan tanítása mellett „a többi tanulmányokra akként fordíttassék gond, amint azt az idő szelleme fogja javallani.” Az alapítólevél harmadik követelménye pedig a „honi nyelv”, vagyis édes anyanyelvünk gyakorlását és tanítását tűzte ki célul.

Mindezek mellett fontosnak tartjuk a tanuló testi és érzelmi fejlesztését az életkori sajátosságaik figyelembe vételével.

A pedagógus és a növendék a tanítás-tanulás folyamatában egyenrangú felek, egymást kölcsönösen tisztelik, ugyanakkor a pedagógusnak vezető szerepe van: a pedagógiai légkör kialakításában; a tanulók aktivitásának kibontakoztatásában; a tanulók tevékenységének megszervezésében; a tanuló személyiségének fejlesztésében, tehetségének kibontakoztatásában.

Az evangélikus önazonosság a Bibliában és az egyház történelmi hagyományaiiban gyökerezik.

Evangeliumi. Életünkkel, tetteinkkel és szavunkkal hirdetjük Jézus Krisztus életének, kereszthalálának és feltámadásának örömhírét. Tanúságot teszünk arról, hogy bűneink és hibáink ellenére Isten feltétel nélkül elfogadott bennünket: Jézus Krisztusért, pusztá kegyelemből megbocsátotta minden vétünköt, igaznak tekintett bennünket és a megszentelődés útjára vezette lépteinket.

Közösségi. Életünket az Egyház közösségében éljük, melynek középpontja a Szentháromság egy Isten köré szerveződő istentiszteletünk. Az evangélium hirdetése és a szentségek kiszolgáltatása egyszerre hivatásunk és létünk forrása.

Szolgáló. Jézus Krisztus ugyanis a hit által szabaddá tett bennünket arra, hogy felebarátinkat szeressük és segítsük. Társadalmi szolgálatunk és a teremtésvédelem szerves részét képezi evangélikus önazonosságunknak.

Hitvalló. Az evangélikus egyház vallja, hogy életének, tanításának és szolgálatának egyetlen forrása és mércéje az Ó- és Újszövetségből álló Szentírás, az ökumenikus hitvallásokat és az evangélikus hitvallási iratokat pedig Isten Igéjének megnyilvánulási formáinak tartja.

Ökumenikus. Hitet teszünk az „egy, szent, egyetemes és apostoli Egyház” mellett és elkötelezzük magunkat, hogy tevékenyen szolgáljuk és előmozdítjuk a keresztyén egységet, és közösen tanúskodunk Jézus Krisztus evangéliumáról. A keresztyének közötti egységen munkálkodunk a teológiai képzés és kutatás, a párbeszéd és a közös programok eszközeivel.

2.1.2. A nevelő-oktató munka pedagógiai értékei

Mindennapi munkánkat a hagyományos értékekre alapozva a modern oktatás igényeit kielégítve szervezzük.

A Magyarországi Evangélikus Egyház a felnőtt életre és hivatásgyakorlásra előkészítő életszakasz egészét átfogó nevelési és oktatási rendszert működtet városunkban, így a nevelést és az oktatást az egymásra épülő helyi intézményeinkben az óvodáskortól egészen az érettségi megszerzéséig végezzük.

Fontos számunkra, hogy intézményrendszerünk folyamatosan fejlődjék, egész közösségünk együtt munkálkodjon, céljaink világosan meghatározottak legyenek.

Munkánkat szolgálatnak tekintjük a Biblia szellemében, Isten igéjének lutheránus értelmezését és az ebből következő tanítást szem előtt tartva.

Evangéliumi

Jézus Krisztus a mérték. Pedagógusként is Hozzá mérjük magukat, Őt követjük, Tőle tanulunk, és a ránk bízott fiatalokat is a tanítványi élet útján vezetjük. Közös törekvésünk, hogy semmit ne helyezünk Isten elé, egész életünk során keressük Isten közelségét és fölállaljuk akaratának megvalósítását.

Jézus Krisztus a következő parancsolatot adta tanítványainak: „Az az én parancsolatom, hogy úgy szeressétek egymást, ahogyan én szerettelek titeket.” (Jn 15,12) A szeretet a teljes emberre irányul, nincs benne félelem, és szabaddá tesz. Az evangélikus nevelés és oktatás során az értékek továbbadása és a tanítás szeretetvezérelten valósul meg.

Luther Márton mondta: „A keresztény ember szabad ura mindennek, és nincs alávetve senkinek. A keresztény ember készséges szolgája mindennek, és alá van vetve mindenkinek.” A nevelési gyakorlatban képviselt krisztusi szabadság ezért természetesen mindig felelős és elkötelezett.

Befogadó

Felismerve a másik emberben Isten képmását, a lelkeszi, pedagógusi, a gyermeki, a tanulói és a szülői közösségek egymás közti és egymáson belüli kapcsolataiban is feladatunknak tartjuk, hogy megadjuk egymásnak az emberi méltóságnak kijáró tiszteletet és a krisztusi szeretet szabadságát, hogy e képmás minél felismerhetőbben ragyogjon arcunkon.

Az evangélikusság a történelmi sajátosságai miatt is mindig nagy figyelmet fordított arra, hogy önazonosságát a kisebbségek hagyományainak fölállalásával, sajátos jellemzőinek elismerésével, érdekeinek képviselésével összhangban szemlélje.

Minden tőlünk telhetőt megteszünk azért, hogy a nevelés és oktatás során egyetlen gyermeket se érhessen hátrányos megkülönböztetés nemzetiségi, nemi vagy szociális helyzetéből adódó meghatározottságai miatt.

Gyermekközpontú

Jézus Krisztus példaként állította elénk a gyermekeket. „Bizony az Úr ajándéka a gyermek, az anyaméh gyümölcse jutalom” (Zsolt 127,3). A ránk bízott gyermekek ezért Isten kegyelmének jelei a számunkra, kiknek élete és személyisége a keresztény nevelés során teljesebben kiigazán.

A nevelői és oktatói munka megtervezésekor figyelembe vesszük és isteni ajándékként tekintünk az egyéni sajátosságokra és adottságokra, és azokra építve a személyiség egészének fejlesztését és kibontakoztatását tűzzük ki célul. Az egyéni kiindulópontokhoz igazított elvárások és fejlődési utak rendszerével célzottan, ugyanakkor sokoldalú módon fejlesztjük a gyermekek és a fiatalok képességeit és tehetségét

Az evangélikus nevelés a teljes emberre irányul. Az önismeret, az önállóság, az önértékelés, az érzelmi, lelki és társas képességek fejlesztése lényeges szerephez jut a csoportfoglalkozásokon és hittanórákon.

Életrevaló

Pedagógusként elkötelezzük magunkat a folyamatos fejlődés és megújulás mellett az egyéni lelki élet és a szakmai, módszertani ismeretek terén.

A kiemelkedő elméleti fölvezetés mellett hangsúlyt fektetünk a családi életre nevelésre, a szelíd viszálykezelésre, a társas kapcsolatok ápolására, az egyéni hivatás megerősítésére, a szociális érzékenység fejlesztésére és a teremtett világ védelmére.

A gyermekeket és a fiatalokat megismertetjük az Egyház számos szolgálati területével, és a közösségi szolgálat keretén belül lehetőséget biztosítunk a számukra, hogy önkéntesként bekapcsolódjanak egy vagy több egyházi munkaágba.

Közösségi

Pedagógusként testvérnek tekintjük egymást, a gyermekek és a fiatalok között is az otthonos, elfogadó légkör megteremtésére törekszünk. Kötelességünknek tartjuk az azonos szakmai alapokon nyugvó együttműködést, a kölcsönös segítségnyújtást, valamint az evangélikus értékek közösségi megélését is.

Az evangélikus hagyományok ápolása mellett tiszteletben tartjuk a többi keresztyén felekezet létét és a tanításbéli különbségeit. Saját felekezetünk felelős és hűséges tagjaiként nem feledkezünk meg Jézus Krisztusról, aki azért könyörgött, hogy a keresztyének „mindnyájan egy legyenek” (Jn 17,21), ezért a felekezeti különbségek elé helyezzük a mindnyájunkat összekötő, egységes keresztyén tanításokat és értékeket.

Tisztelettel fordulunk más vallások képviselői felé, és hitelesen mutatjuk be tanításukat. Kapcsolatunkat a társadalomért végzett összefogás és a békés egymás mellett élés jellemzi.

Nevelő és oktató munkánkkal elsősorban saját felekezetünk tagjait igyekszünk elérni, ökumenikus elkötelezettségünk okán ugyanakkor nyitottak vagyunk más keresztyén felekezetek tagjai, sőt az egyházhoz nem tartozók irányába is.

2.1.3. A nevelő-oktató munka pedagógiai céljai

Egyházi iskolánk nevelési céljait meghatározza a lutheri teológia alapja:

Isten kegyelmes emberszeretete. Ez a szeretet akkor jelenik meg a világban az emberiség számára, amikor Isten az ő egyszülött fiát, Jézus Krisztust elküldi. Jézus megváltó művének központi eseménye a golgotai szenvedés és halál. Ezt ismeri fel Pál apostol megtérése után és írja a korinthusiaknak: „Nem akarok tudni közöttetek másról, mint Jézus Krisztusról, róla is úgy, mint megfeszítettéről.” A kegyelem hiányának inségtől szenvedett Luther, míg a páli levelekben fel nem fedezte a hit által való megigazulás drága üzenetét és valóságát. Minden nemzedéknek és minden egyes személynek külön kell megharcolnia életének harcát, míg eljut az isteni kegyelem felismerésére. Akkor boldogan éli meg azt, hogy ingyen kegyelemből, Jézus Krisztusért, hitben új életet nyer. S aki ezt átéli, annak ez meghatározza gondolkodását és életfolyamatát.

Pedagógiai tevékenységünk célja olyan szellemi és keresztyén erkölcsi készségek, képességek kialakítása, melyekkel egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre neveljük a tanulóinkat. Életüket tartalmasan tudják élni, meg tudjanak felelni a XXI. század elvárásainak, és társas kapcsolataikban kiegyensúlyozott emberek legyenek, akik képesek az erkölcsi élet választásainak helyes döntéseket hozni. Ennek érdekében célunk, hogy:

- az elsajátított ismeretek tevékeny, gyakorlatorientált felhasználásához a tanulóknak alakuljanak ki a problémamegoldó, kritikai, logikus gondolkodás kompetenciái;
- a tanulási folyamat révén szerzett tudást képesek legyenek analizáló, szintetizáló gondolkodással úgy rendszerezni, hogy az a mindennapi élet hasznos alkotóelemévé váljon;
- a tanulók rendelkezzenek alkalmazható tudással, az élethosszig tartó tanulás képességével, a személyes boldoguláshoz szükséges kompetenciákkal és egyenlő eséllyel a társadalomba való sikeres beilleszkedéshez;
- a kulcskompetenciákat a NAT-ban meghatározott irányelvek szerint fejlesztjük.
- olyan oktatásszervezési keretet valósítunk meg, amely biztosítja a kiemelt figyelmet igénylő tanulók oktatásba való integrálódását, fejlesztését, illetve a tehetséggondozást a kiemelt kompetenciaterületek figyelembe vételével.

2.1.4. A nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai

A szeretettel és tudatosan végzett oktató-nevelő tevékenységünk kiemelt feladatai:

- a Teremtő és Gondviselő Istenbe vetett hit; a keresztyén lelkület; az embertársaink, felebarátaink iránti szeretet; a nemzeti önbecsülésünkre épülő európai magatartás; a művészetek iránti affinitás; az erkölcs és a tudomány összefüggésének megértésére irányuló szemlélet kialakítása és megerősítése,
- az ökumené szellemének erősítése; a templomi viselkedés rendjének elsajátíttatása és gyülekezet-építés,
- bekapcsolódni a helyi evangélikus intézmények közös szakmai munkaközösségi értekezleteibe, részt venni a tájékozódó látogatásokon egymás intézményeiben,
- az intézményvezetők egyeztető megbeszélés tartása havonta,
- a pedagógusok felelősséggel és önállóan, a tanulók érdekében végezzék munkájukat, szem előtt tartva, hogy minden területen értéket közvetítenek,
- a pedagógusok folyamatosan sajátítsák el a kulcskompetenciák fejlesztését segítő módszereket, megtanítták a tanulókat arra, hogy hogyan használják az új tanulási módszereket és technikákat, és hogyan alkalmazzák a kompetenciák fejlesztésére szolgáló digitális, interaktív oktatási eszközöket,
- előtérbe helyezzük a tanulási folyamatot megkönnyítő képességek, készségek megszerzését, az infó-kommunikációs technológia alkalmazását,
- a tanárok a nevelő-oktató munkát egységes elvek alapján, módszereik szabad megválasztásával végérik, törekedve a következetesség, a türelem, a hitelesség érvényesítésére,
- a tanulókat ösztönözzük az iskolai közösségekben való aktív közreműködésre, lehetőséget teremtünk önkormányzó képességük kibontakoztatására,
- motiválttá tesszük a diákokat a tudás megszerzésében olyan tanítási- tanulási folyamatok megszervezésével, amelyek a tanár- tanuló együttes munkájára, valamint a tanulói cselekvések sorozatára építenek,
- a tanulókkal szemben igényes, határozott követelményeket támasztunk ügyelve az egyenlő bánásmódra,
- integrált nevelést biztosítva intenzív differenciálással, fejlesztéssel felzárkóztatjuk az SNI- s, a hátrányos helyzetű és a lemaradó gyerekeket, illetve segítjük a tehetségeseket képességük kibontakoztatásában,
- ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú nevelés-oktatáshoz való jogot biztosítunk,
- a tanulókkal megismertetjük jogaikat, köteleseiket és lehetőségeiket,

2.1.5. A nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei, eljárásai

Oktató-nevelő munkánk módszereinek megválasztásakor is megmaradunk az alapítólevél ajánlásánál: miszerint a tanulóifjúság nevelése „... parancsolatok és szép példaadás által vezettségük” a keresztyén erkölchöz és a modern tudományokhoz.

Iskolánk módszertani alapja a „hit és szeretet” gyakorlata, amely a Pál apostoli intelem szerint tanárt és diákot egyaránt arra kötelez, hogy

„Minden dolgotok szeretetben menjen végbe.”

Eszközeink:

- lelki előkészítés a felvételt nyert tanulóinknak 2-3 napos program, táborozás keretében;
- diákok rendszeres szolgálata az áhítatokon, istentiszteleteken;
- hétkezdő diák-istentisztelet;
- heti két hittanóra;
- tanári áhítat;
- csendes napok;
- elsősök fogadalomtétele;
- új kollégák fogadalomtétele;
- végzős diákok által szervezett áhítatok;
- templomba járás gyakorlata;

- konferenciák, táborok.
- minden nap közös ima a tanítás kezdetén és végén
- a kompetencia alapú oktatásban hangsúlyossá válik a tevékenységközpontú tanulásszervezés,
- a mindennapok nevelő-oktató munkájába beépülnek a kooperatív módszerek, technikák, a projekt alapú oktatás és a differenciálás módszerei,
- valamennyi pedagógus nyitott, fölkészül a szemléletváltásra, és megismeri a kompetencia alapú oktatás módszertani kultúráját alkalmazó oktatást, a projektekbe megvalósítóként résztvevő kollégák belső továbbképzés és egymás óráinak látogatása keretében az ismereteket és a módszereket a tantestület tagjainak átadják így egyre több tantárgy oktatásában alkalmazzák azokat.
- az új módszer erősíti a tapasztalati úton való tanulást, figyel a csoporttagok integrálására, feltérképezi a csoportközi kommunikációt, dinamikákat, együttműködést, segíti a tanulásban résztvevők erősségeinek felismerését, alkalmazását, a problémamegoldó és felelősségvállaló attitűd kialakítását, nagy hangsúlyt fektet a játék és tanulás kombinálására,
- a digitális tananyagokat folyamatosan beépítjük az oktatásunk folyamatába
- a digitális technika oktatási eszközrendszerét (IKT) a mindennapi tanítás során alkalmazzuk,
- egyéni bánásmódra törekszünk annak figyelembe vételével, hogy a tanuló elfogadása, megfelelő követelmények támasztása, a feladatok elvégzésének ellenőrzése, a tanuló fejlődését biztosító sokoldalú, a követelményekhez igazodó értékelés a törvényi előírásoknak megfelelően.

2.2. Személyiségfejlesztési feladatok

Gimnáziumunk Nyíregyháza és vonzáskörzetén kívül a megye egész területéről, de határainkon túlról is fogad tanulókat.

Tanulóink körében igen nagy különbségek érezhetők mind a szociokulturális háttér, mind a tanulmányi eredmények tekintetében. Tanulóink mintegy fele szociális körülményeit figyelembe véve hátrányos helyzetűnek számít. Sok a gyermekét egyedül nevelő, a munkanélküli szülő, de gyakran találkozunk iszákos vagy agresszív szülői háttérrel is.

Mіндеzek az átlagnál nehezebb feladatokat jelentenek a pedagógusok számára az oktatás és a nevelés folyamán, a személyiségfejlesztés területén.

Célunk olyan személyiségek kialakítása, akik képesek az „építő szeretet” gyakorlására, és arra, hogy „derűs lélekkel szolgálják embertársaikat”.

Kiemelt feladataink:

- a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése;
- kiemelt figyelmet igénylő tanuló esetén egyéni fejlesztés megvalósítása;
- tehetségek kibontakoztatása;
- személyiségfejlesztés;
- esélyegyenlőség megteremtése;
- önismeret fejlesztése, helyes önértékelés kialakítása;
- az életük és az egészségük kegyelmi ajándékként való elfogadása;
- felelős társadalmi magatartás kialakítása;
- jogok és kötelességek összetartozásának tudatosítása;
- szociális képességek fejlesztése (kapcsolatteremtés, empátia, tolerancia, nyitottság, kooperáció, kommunikáció, konfliktuskezelés);
- szerepvállalás az iskolában és az iskolán kívül szerzett élmények feldolgozásában;
- a praktikizmus irányába történő elmozdulás, támaszkodva a tanulók kíváncsiságára, érdeklődésére – olyan személyiségvonásokat is erősíteniük kell, mint a logikus gondolkodás, rendszerező képesség, munkafegyelem.

Ezen pedagógiai feladatok megvalósítói és színterei, eszközei:

- hittantanárok hittanórák és lelki beszélgetések keretében;
- osztályfőnökök osztályfőnöki órákon a tanulókkal, fogadóórákon, szülői értekezleteken a szülőkkel és személyes beszélgetések alkalmával gyerekekkel és szülővel egyaránt
- iskola lelkész, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős és osztályfőnökök mentálhigiénés foglalkozásokon szülőkkel és tanulókkal
- szaktanárok tanórákon és tanórán kívüli tevékenységek során a tanulókkal, és fogadóórákon a szülőkkel,
- az iskolai könyvtár állományának használata

A gyermek- és ifjúságvédelem feladatai:

- Nyilvántartani a veszélyeztetett helyzetű, a hátrányos helyzetű, a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel küzdő tanulókat.
- Tájékoztatni a szülőket, tanulókat, hogy hogyan tudják problémáikat orvosolni, milyen gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményeket kereshetnek fel problémáikkal.
- Egészségvédő, mentálhigiénés és szenvedélybetegség megelőző programokat szervezni.
- Anyagi problémáik esetén támogatást és különböző természetbeni juttatásokat biztosítani.
- Figyelemmel kísérni pályaválasztást, továbbtanulást
- Szükség esetén védő-óvóintézkedéseket tenni.
- A pedagógusok a megszerzett információt bizalmasan kötelesek megőrizni a titoktartási kötelezettséget betartva

2.3. Egészségfejlesztési és - nevelési program**2.3.1. Az egészségfejlesztési program irányelvei**

Az Egészségügyi Világszervezet 1998-as közgyűlésén elfogadott nyilatkozat alapján a jó egészségi állapot az egyik alapvető emberi jog.

Egészségi állapotunkat elsődlegesen mindennapi döntéseink, közvetlen környezetünk, a család, az iskola, a munkahely, a lakóhely határozzák meg. Az egészség nem csupán vagy egyéb kórállapot hiánya, hanem a jóllét vagy jó közérzet állapotát is jelenti. Az iskola az egészséges életmódra neveléssel kívánja elérni a tanulók egészségi állapotának kedvező irányú változását. Az egészségfejlesztési programot az iskolaorvossal és a védőnővel közösen dolgozzuk ki, az erről szóló nyilatkozatot a Pedagógiai Programhoz mellékeljük.

2.3.2. Az egészségfejlesztés célja

Az egészségfejlesztés célja, hogy képessé tegye az embereket arra, hogy egyre növekvő kontrollt szerezzenek saját egészségük felett, többet törődjenek az egészségükkel és ugyanakkor rendelkezzenek a szükséges információkkal és lehetőségekkel. Magában foglalja az emberi szervezet működésével, a betegségek megelőzésével, az életvezetéssel, a környezeti tényezőkkel kapcsolatos ismereteket és arra buzdít, hogy az egyének a szolgáltatások értő felhasználóivá váljanak.

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

2.3.3. A magyar lakosság kilátásai

Magyarország egészségügyi állapota alapján a világ országai között a középmezőnyben foglal helyet, azonban Európát tekintve egyike a legkedvezőtlenebb helyzetű országoknak. Sajnos elmondható, hogy hazánk a rendszerváltást követően nemcsak az Unió fejlett országaival és az uniós átlaggal sem tudott az egészségügyi állapotokat és halálzási statisztikát szemlélve lépést tartani, de Közép-Kelet-Európa országai (volt szocialista államok) mögött is elmaradt.

Egyre általánosabbak a szív- és érrendszeri betegségek, magas vérnyomás, légzőszervi betegségek (pl. asztma), diabetes, emésztőszervi betegségek, a gyermekkori elhízás és mozgásszervi betegségek, magas koleszterin szint és vérnyomás, valamint a fizikai inaktivitás. További problémát jelentenek a neurológiai és pszichikai kedvezőtlen körülmények, az egyre gyakoribb fiatalkori daganatos betegségek.

Megduplázódtak az utóbbi tíz évben a gerincbetegségek, a fiatalok 60-80%-a tartáshibás. A fogbetegségek szempontjából Magyarország a legrosszabb mutatókkal jellemezhető országok között van Európában. Az ifjúság 55%-a nem sportol. Egyre gyakoribbak a gyermekkori mentális zavarok, az agresszivitás, a szenvedélybetegségek (dohányzás, alkohol- és drogkipróbálás és fogyasztás) korai megjelenése. A kedvezőtlen egészségmagatartás összefügg a szocializációs folyamat zavaival. Márpedig a szocializáció intézményes színtere az iskola, amely a szükséges ismeretek közlésében, a szükséges jártasságok és készségek kialakításában meghatározó szerepet játszik. Nem kevésbé fontos a családi szociokulturális háttér, korai otthoni nevelés, a társadalmi rétegződésben elfoglalt hely hatása.

2.3.4. Feladatok, szükséges akciók tevékenységek:

- Döntő fontosságú a közvetítésre hivatott **pedagógusok felkészítése és továbbképzése** az ismeretekből és módszerekből, valamint az iskola-egészségügyi szolgálat és a tanárok közötti együttműködés.
- A mindennapos egészségfejlesztő testmozgás megvalósítása minden gyermek számára
- Teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladataink tananyagok beépítése az iskolai tantervbe.
- A Házirendben előírt egészséges életmódra vonatkozó intézményi szabályok betartása kötelező érvényű.
- Gyermekjóléti szolgálattal, valamint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal való együttműködés.
- Iskolai büfében vagy automatából, iskola által szervezett belső és külső helyszíneken szervezett rendezvényeken alkohol, dohánytermék és egyéb egészségre ártalmas árucikk nem árusítható. Csak az előírásoknak megfelelő árukínálattal lehet működni. (EMMI 130.§)

Nagyon fontos az elsődleges **megelőzés**.

Fontos figyelmet kap:

- az egészséges táplálkozási szokások elterjesztése;
- az aktív mindennapos testmozgás elterjesztése;
- az egészséges fizikai környezet kialakítása;
- a testi-lelki egészségfejlesztése;
- a mozgásszervi betegségek és az abból eredő szövődmények csökkentése;
- a dohányzás visszaszorítása;
- alkohol- és drog prevenció;
- baleset megelőzés, balesetvédelem, elsősegélynyújtás;
- bántalmazás és iskolai erőszak megelőzés;
- személyi higiéné;

2.3.5. Az iskola szerepe és lehetősége

Az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere az iskola. A közvélemény elvárja, hogy az iskola vállaljon főszerepet az egészségnevelésben, mert:

- Minden korosztály hosszú éveken át látogatja az iskolát.
- Az iskolások személyiségfejlődésük és az értékek elsajátítása szempontjából még olyan fejlődési periódusban vannak, amelyben érdemi hatást lehet elérni
- Az iskola gyerekekre gyakorolt hatása többrétegű, komplex kommunikációs üzenetként fogható fel.
- Az iskola a társadalmi intézményekkel és szervekkel állandó kölcsönhatásban tevékenykedik, így jobban mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és gyakorlására.

2.3.6. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos elvek

Az egyén és a társadalom számára egyaránt fontos és egyre szélesebb körben felismert szükséglet, hogy minél több állampolgár legyen képes a saját illetve mások testi épségét, egészségét veszélyeztető állapotot felismerni, szaksegítségét hívni és a hivatásos segélynyújtó helyszínre érkezéséig megfelelően, magas színvonalon elsősegélyben részesíteni az arra rászorulókat.

A mindennapok során számos alkalommal találkozunk potenciális veszélyforrással, mely akár súlyosan károsíthatja egészségünket. Nem csupán a sérüléssel járó balesetek tartoznak ide, hanem a szervezetünk-

ben hirtelen kialakuló változások, melyek gyors lefolyásukkal jelentenek fokozott veszélyt az emberre. Az elsősegélynyújtás ifjúkorban történő oktatása a későbbi elfogadható tudás alapja lehet. Az Országgyűlés Egészségügyi Bizottságának 8/2006-2010. (2008. IV. 2.) számú állásfoglalását figyelembe véve intézményünk oktatásába rendszeresen beépítjük az elsősegély nyújtási ismereteket, biológia, testnevelés és osztályfőnöki órák keretében.

2.4. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

2.4.1. A közösségépítés szerepe

A közösségfejlesztés az a folyamat, mely az egyén és társadalom közötti kapcsolatot megteremti. A diákokat ösztönözni kell az iskolai közösségekben történő aktív közreműködésre, segíteni kell önkormányzó képességük kibontakozását. Feladatul tűztük ki az ökumené szellemének erősítését, a templomi viselkedés elsajátíttatását, illetve a gyülekezetépítést.

A közösségek életében meghatározó szerepük van a hagyományoknak, melyek megteremtik és megőrzik az adott közösség folyamatos fennmaradását. A rendszeresen megjelenő iskolaújtság biztosítja az iskola, a tanulók, a szülők és az öregdiákok közötti „élő kapcsolat” fenntartását. Az intézmény jelképei, a tudatosan kialakított szokások, a rendszeresen ismétlődő események erősítik a Kossuthos diákok, illetve öregdiákok közösségéhez való ragaszkodást. Az évente megrendezésre kerülő Családi-nap alkalmas arra, hogy a szülők, családok és a tanárok szorosabbra fűzzék kapcsolatukat és eredményesebb munkával tudják a kitűzött célokat elérni.

Az iskolavezetés és a tanári kar elkötelezett a Diákönkormányzat munkájának segítségével, ezáltal is erősítve a közösségi szellem, a Kossuthos hagyományok ápolását. A tanári kar megbízott tagjai és az iskolavezetés képviselői részt vesznek a DÖK közgyűlésein és a diák önkormányzati rendezvényeken.

Jelképeink:

- Iskolazászló a búcsúzó 12-esek emlékszalagjaival
- Luther-rózsza, melyet minden „első” a fogadalomtétel alkalmából kap meg
- Egyenruha (lányok: fehér Kossuthos blúz kék sálgallérral + sötét alj
fiúk: sötét öltöny + Kossuthos nyakkendő)

2.4.2. Hagományörző iskolai ünnepségeink

- Tanévnyitó és tanévzáró ünnepség és istentisztelet
- Kossuth-diák avató – ünnepélyes fogadalomtétel szeptemberben vagy októberben
- Kossuth Lajos szülőhelyének meglátogatása Monokon
- Kossuth Családi Nap (szeptember 19.)
- Október 23-i ünnepi megemlékezés
- Szalagavató bál
- Karácsonyi műsor, vásár, jótékonyági büfé, kiállítás,
- Jótékonyági bál: a szülői szervezet szervezésében, melynek bevételét a tárgyi feltételek javítására fordítjuk minden évben
- Március 15-i ünnepi megemlékezés
- „Az Úr érkezése” elnevezésű országos ökumenikus szavalóverseny
- Az iskolai környezet igényes rendben tartását, a tisztaság iránti belső igény kialakítását szolgálja a teremdíszítési verseny
- Ballagási ünnepély májusban, péntek délután 17⁰⁰ órakor
- Ballagási ünnepélyen átadott kitüntetések és elismerések
- Nemzeti összetartozás napja - megemlékezés
- DÖK és SPORT - napok megrendezése

2.4.3. Az evangélikus jelleg erősítése az iskolában

Mint a nyíregyházi evangélikus oktatási és nevelési intézmények tagja **a helyi evangélikus oktatás hagyományait** figyelembe véve fontosnak tartjuk a tanulók evangélikus szellemiségű nevelését és oktatását az egymásra épülő intézményeinkben óvodás kortól egészen az érettségi megszerzéséig, ezért az intézmények a pedagógiai programok érték- és célkitűzéseiben egységesek.

- Fontosnak tartjuk a vezetők képviselőit a másik intézmény igazgatótanácsában.
- Minél több alkalmat és lehetőséget kihasználunk (pl. ünnepek, szakmai fórumok, szabadidős- és sport tevékenységek, közös pályázatok, csendes napok, stb.) az együttműködésre, bevonva az iskolai és gyülekezeti lelkészeket.
- A testvér nevelési és oktatási intézmények vezetői havonta megbeszéléseken egyeztetik intézményük programjait, konzultatív megoldásokat keresnek a keret megállapodás szerinti programok közös megtartására, az együttléti alkalmaira.

A gimnázium vonzáskörzetében lévő evangélikus gyülekezetekkel rendszeres kapcsolat kialakítására törekszünk.

- Ez az élő kapcsolat biztosítéka lehet annak, hogy minél több evangélikus családból származó diák folytassa tanulmányait az intézményben, másrészt az itt eltöltött évek során az evangélikus gyülekezetek építését is segítjük a tanulók hitéletre történő nevelésével.
- Szorgalmazzuk, hogy minél több tanuló kapcsolódjon be az ifjúsági bibliakörök ifjúsági „gyülekezetek”, ifjúsági délutánok, filmvetítések alkalmába. Ezek az együttlétek nagyon jó lehetőséget adnak az emberi kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére. Lényeges, hogy kik a barátok, milyen társaságban töltik el a fiatalok a szabadidejüket.
- A gimnázium tanulói évente legalább egy alkalommal szolgálnak a körzetünkben lévő gyülekezetekben. A konfirmációra készülő fiataloknak évente külön programot szervezünk az intézményben.
- Törekszünk arra, hogy a tantestület minél több evangélikus tanára feladatot vállaljon a gyülekezetek presbitériumaiban és a gyülekezetek mindennapi életében.
- A gimnázium nyilvános rendezvényeire a gyülekezeteket minden alkalommal meghívjuk.

Fontos, hogy a tanulók tizenévesen megtanulják, hogy az emberi együttélés alapja az, hogy odafigyeljenek egymás problémáira, s átérizzék, azt, hogy mások segítése által ők is gazdagodnak. Ennek érdekében erősítjük kapcsolatunkat az evangélikus egyház helyi diakóniai intézményeivel.

2.4.4. A szülő, tanuló, iskolai és kollégiumi pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

Szülői részvétel az iskola munkájában

Alapvető fontosságú a szülőkkel a harmonikus, együttműködő kapcsolat kialakítása. A tanár-szülő kapcsolatnak a kölcsönös bizalmon, őszinteségen, megbecsülésen és megértésen kell alapulnia. Az iskola pedagógiai programját csak a szülőkkel együttműködve tudjuk megvalósítani.

A szülők közösségének szervezetei

- szülői szervezet (az osztályok által delegált szülők)
- igazgatótanácsi képviselő

A szülők tájékoztatásának formái:

- iskolai és osztály szülői értekezletek
- rendkívüli szülői értekezlet
- fogadóórák
- családlátogatás (szükség esetén)
- hivatalos levél
- ellenőrző könyv, bizonyítvány
- iskolai hirdetőablak
- agenda
- Kossuth-diák (iskolaújság)
- közös rendezvények
- kirándulások
- személyes beszélgetések
- elektronikus napló
- ¾ éves tájékoztatás írásban
- bejövő osztályoknak tájékoztató jelleggel szülői értekezlet
- végzős osztályoknál továbbtanulási tájékoztatás összevont szülői értekezleten

A szülői aktivitás jelentősége az iskolai élet alakulásában

Számítunk a szülők tevékenységére az iskola keresztyén szellemiségének támogatásában is

- mint a szolgáltatás megrendelője
- tanulási-nevelési folyamat segítője
- mint az iskolai élet szereplője

A szülő, mint a szolgáltatás megrendelője kérheti:

- az iskola által biztosított programban való részvételt gyermeke számára
- a nem kötelező, tanórán kívüli foglalkozások szervezését
- kollégiumba való felvételt
- napközibe való felvételt
- az idegen nyelv választási lehetőségét
- gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segítségét
- az étkeztetési hozzájárulás csökkentését
- alapítványi támogatást rászorultság esetén

A szülő, mint a tanulási-nevelési folyamat segítője a következő formákban tevékenykedhet:

- aktív részvétel a gyülekezet életében
- a Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumért Alapítvány támogatásában
- a jótékonyági bál szervezésében
- az iskolai eszközfejlesztésben
- az iskolai környezet alakításában
- iskolán belüli és kívüli rendezvények szervezésében

Formái:

- pénzadomány
- tárgyi ajándékozás
- szellemi és társadalmi munka

A szülő, mint a tanulási-nevelési folyamat szereplője az oktatás-nevelés sikerességét, erősítését, színesítését szolgáló tevékenységet kezdeményezhet.

Színterei:

- szülői értekezlet
- szabadidős tevékenységek

Az iskola elvárásai a szülővel szemben:

- fogadja el és tisztelje az iskola értékrendjét, nevelési elveit, becsülje az ott dolgozó pedagógusokat
- a családban is próbálják felelősen, a keresztyén értékrend szerint nevelni gyermeküket
- biztosítsa gyermeke tanórákon való részvételét, tankötelezettségének teljesítését
- rendszeresen érdeklődjön a szaktanároknál gyermeke érdemjegyeiről, illetve iskolai magatartásáról

A kollégium és iskola kapcsolata

A Luther Márton Kollégium új épületében a tehetséges vidéki tanuló beiskolázására nyílik lehetőségünk. A kollégiumi ellátás mellett a gimnázium többi tanulójának menzai ellátását is a kollégium konyhája biztosítja. Tanulóink tanulmányi előmenetelének javítása és a személyiségük fejlesztése érdekében a gimnázium és a kollégium tantestülete rendszeres személyes kapcsolatot tart fenn.

2.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógus a nevelési- oktatási-fejlesztési folyamat irányítója: koordinálja, ellenőrzi és értékeli a tanulók tevékenységét. Szakmai munkáját az intézmény pedagógiai programjában, valamint az SZMSZ-ben foglaltaknak megfelelően végzi, annak végrehajtásáért egyénileg is felel.

Az intézményi önértékelés alapját képező saját egyedi elvárás-rendszerünket az Önértékelési Szabályzat tartalmazza.

2.5.1. A pedagógus jogai

A pedagógus joga, hogy

- személyét, mint a pedagógusközösség tagját, megbecsüljék, emberi méltóságát és személyiségi jogait tiszteletben tartásuk, nevelői, oktatói tevékenységét értékeljék és elismerjék,
- a nevelőtestület tagjaként részt vegyen a nevelési-oktatási intézmény nevelési, illetve pedagógiai programjának és egyéb intézményi dokumentumainak a megalkotásában és elfogadásában; a pedagógiai program alapján megválassza az ismereteket, a tananyagot, a nevelés és tanítás módszereit, a tankönyveket és taneszközöket; irányítsa és értékelje a gyermekek, tanulók munkáját és minősítse teljesítményüket,
- az iskola könyvtárán keresztül használatra megkapja a munkájához szükséges tankönyveket, tanári segédkönyveket, informatikai eszközöket,
- megkapja a munkájához szükséges intézményi és fenntartói információkat,
- szakmai ismereteit, tudását a kötelezően előírt továbbképzéseken túl, egyéb szervezett továbbképzés útján gyarapítsa, részt vegyen a közoktatás működtetésével, ellenőrzésével kapcsolatos megyei vagy országos feladatokban, pedagógiai kísérletekben, tudományos kutatómunkában,
- bizonyos időközönként, támogatás mellett alkotói szabadságra menjen, a Pedagógus Kamara vagy szakmai egyesületek tagjaként vagy képviselőként részt vegyen közoktatással foglalkozó testületek munkájában.

A pedagógusnak járó kedvezményeikről a pedagógus életpálya-törvény rendelkezik.

A pedagógusokra vonatkozóan a Pedagógus életpályáról és a Pedagógus Kamaráról szóló törvények további jogokat és kötelezettségeket határoznak meg, etikai normákat tartalmaznak és meghatározzák azok betartásának elveit.

2.5.2. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A társadalomban bekövetkező változások szükségessé teszik a pedagógus szerep újrafogalmazását.

A nevelés feladata a helyes önismeret és jelenismeret kialakítása, az önmeghatározás, az identitásképzés elősegítése, olyan információk közvetítése, amelyek egyértelmű és kiszámítható jövő képet jelenítenek meg a tanulók számára. Mindez elengedhetetlenül fontos a mindennapi életben való boldoguláshoz, kiterjed a munka, a tanulás, a partnerkapcsolat területére egyaránt.

A pedagógus gondoskodik a tanuló személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakozásáról, figyelembe véve a tanuló egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét; hozzásegítse a tanulót a valóság helyes észlelésére, értékelésére, az abban való hatékony részvételre. A nevelés folyamán alakuljon ki a gyermekben az önfegyelmzés, az önrányítás, a helyes irányba való egyre önállóbb haladás képessége.

A pedagógus feladata éppen ezért nagyon sokrétű:

- Tanításra való felkészülés, a tanítás megtervezése, nyitottság a pedagógiai újításokra
- Oktatási folyamat, tanórák vezetése
- Tanítási kompetenciák fejlesztése
- Tanítás módszereinek kiválasztása, alkalmazása
- Motiválás, az érdeklődés felkeltése és fenntartása
- Tanulásszervezés, tér- és idő hatékony menedzselése
- Iskolai környezet alakítása
- Fegyelmzés, konfliktushelyzetek megoldása
- Tanulók munkájának ellenőrzése, értékelése, osztályozása

-
- Dolgozatok feladatainak összeállítása, javítása, vizsgáztatás
 - Tanártovábbképzésen, konferenciákon való részvétel
 - Pedagógiai-pszichológiai és szakjának megfelelő szakirodalom folyamatos nyomon követése
 - Szülőkkel való kapcsolat ápolása: szülői értekezlet, fogadóóra tartása, iskolai rendezvények együttes szervezése
 - Igazgatótanács munkájában való részvétel
 - Kollegiális kapcsolatok ápolása, szakmai munkaközösségben végzett munka, nevelőtestületi rendezvényeken, esetmegbeszéléseken, műhelymunkákban, projekteken, team-munkában, vizsgálatokban való aktivitás, pályázatírás segítése
 - Diákönkormányzat munkájának segítése
 - Osztályfőnöki feladatok ellátása
 - Iskolai ünnepek szervezésében, lebonyolításában való részvétel, évnyitó, évzáró, ballagás szervezése
 - Táboroztatás segítése
 - A tanulók egymás közötti kapcsolatainak formálása
 - A diákok egyéni problémáinak megoldásában segítségnyújtás, egyéni ráhatás
 - Tanulmányi versenyekre való felkészítése, versenyek szervezése
 - Szakkör vezetése, osztály- és tanulmányi kirándulás, múzeum-, színház-, könyvtárlátogatás esetleges szervezése
 - Tankönyvek közti tájékozódás, tankönyvek kiválasztása, órai segédanyagok, taneszközök gyűjtése, készítése
 - Internetes oktatást-nevelést segítő weblapok használata
 - Pedagógiai program, helyi tanterv készítésében való részvétel
 - Projektnap szervezése, tervezése
 - Iskolai adminisztratív feladatok ellátása
 - A tanügyi jogi dokumentumok, törvények, minisztériumi rendeletek változásainak figyelemmel kísérése
 - Továbbtanulás segítése, pályaválasztási tanácsadás
 - Gyermekvédelmi feladatok ellátása, hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek felismerése, további segítség nyújtása, illetve a megfelelő segítő megtalálása
 - Tehetség gondozás, tehetségdiagnosztika
 - Egészségvédelem, egészségfejlesztés
 - Hazai, külföldi tanulmányutakon való részvétel

2.5.3. Az osztályfőnöki munka tartalma, feladatai

Az osztályfőnök az iskolai nevelőmunka kulcsszereplője, a fentiekben megjelölt feladatokon kívül két nagy területet emelhetünk ki az osztályfőnöki feladatok ellátásában:

Belső feladatsorozat:

- belső normarendszer közvetítése,
- az osztályra vonatkozó szabályok megismertetése,
- az osztály iskolai életének szervezése,
- magatartás és szorgalom jegyek megbeszélése a diákokkal, illetve az osztályban tanító pedagógusokkal, kollégiumi nevelőkkel,
- kapcsolattartás a szülő-iskola- kollégium-diák között.

Külső feladatsorozat:

- kapcsolattartás a szülőkkel, adott esetben a kollégiumi nevelőkkel,
- beiskolázás segítése,
- továbbtanulás követése,
- a tanulók iskolán kívüli tevékenységének figyelése.

Intézményünkben az osztályfőnök kiemelt feladatainak tekintjük a következőket:

- Figyelemmel kíséri és segíti (esetleg órán kívüli szervezésekkel is) osztályukban a kompetencia alapú oktatási formákat annak érdekében, hogy diákjaink megfelelően motiváltak legyenek, felhívja figyelmüket a felzárkóztatási, tehetséggondozási lehetőségekre, kihasználja azon motiváló lehetőségeket, melyek a felzárkóztatásban és tehetséggondozásban segítenek.
- Az osztályfőnök a szülőkkel, a szaktanárokkal, a kollégiumi nevelőkkel együttműködve a lehetőségekhez mérten javítja és fejleszti diákjaink viselkedését, beszédkultúráját, kommunikációs készségeit.
- Hatékonyra teszi az osztályfőnöki órák pedagógiai színvonalát (pl. szakirányú pedagógiai továbbképzéseken való részvétel, interneten szakirodalom keresése, stb.).
- Hatékonyan és rendszeresen működik együtt az osztályban tanító szaktanárokkal.
- Számon tartja és segíti a sajátos nevelési módszereket igénylő diákokat, a gyógytestnevelésben részesülőket. Helyzetükről egyeztet a szaktanárokkal, az iskolaorvossal és más szakemberekkel.
- Segíti a hátrányos és nehéz helyzetű tanulókat, céltudatosan kezeli problémáikat.
- Különös figyelmet fordít a hiányzások (különösen az igazolatlan mulasztások) visszaszorítására, a megfelelő adminisztrációs teendők ellátására.
- Ismerteti a tanulókkal az év végi vizsgák és előrehozott érettségik, valamint a hozzájuk kapcsolódó osztályozó vizsgák menetét, jelentőségét, pozitív hatását.
- Aktívan részt vesz a pályaválasztással kapcsolatos szervezési munkákban.
- Fokozza az egészséges életmódra, a jó keresztény és családi életre nevelést, szorgalmazza az aktívabb sportolási tevékenységet.
- Figyelemmel követi a tanulók részvételét a különböző versenyeken és ismerteti azok eredményeit az osztállyal.
- Segít és részt vesz a határon túli testvériskolákkal közös eseményeken, valamint a nyári szünetben szervezhető táborozásokon.
- Osztályszintű kirándulást, színházlátogatást, sportolási lehetőséget, korcsolyázást, szalonnasütést, stb. szervez.
- A Kossuth hagyományok ápolása kapcsán segít diákjainknak megismerni névadónk életútját és munkásságát (pl. monoki kirándulás, hazai és kárpát-medencei emlékhelyek), buzdít a Szalay Sándor munkásságához kapcsolódó rendezvényeken való aktív részvételre.
- Az iskolai kötődés erősítése érdekében szervezett eseményeken (pl. szalagavató, ballagás, Kossuth családi nap, a karácsonyi témahét) minél több szülőt és diákot szervez be. Ezzel fokozza az összetartozás érzését, élményét.
- Folyamatosan tartja a kapcsolatot a kollégiumi nevelőkkel.
- A Házi rend következetes betartatásában igényli a szülők, a szülői szervezet, a kollégium együttműködését.
- Az osztályfőnök a családokon keresztül is megpróbál hatni az iskola beiskolázási tevékenységére.
- A diákokkal és szülőkkel megismerteti, hogy milyen közvetlen és folyamatos kapcsolatot biztosít az iskolával az elektronikus napló hozzáférési lehetősége. Következésképpen követi a diákok igazolt és igazolatlan hiányzásait, szükség esetén időben jelzi a problémát a szülők, a kollégium, illetve az iskola vezetés felé.
- Segíti a hasznos tanulói kezdeményezéseket, a diák önkormányzat munkáját.
- Figyeli a különböző pályázati lehetőségeket.
- Folyamatosan és szervezeten foglalkozik az osztálytermek és az iskola külső és belső rendjével (WC, firkák, dohányzás), tisztaságával, izléses dekorálásával, a szelektív hulladékgyűjtéssel.

Tanévkezdési teendők:

- pótvizsgák, osztályozó vizsgák figyelemmel kísérése
- bizonyítványok, anyakönyvek ellenőrzése, lezárása
- tanmenetek elkészítése
- osztálynévsorok, adatváltozások, menzára jelentkezők, gyógytestnevelésben részesülők, SNI-s és BTMN-s tanulók felmérése
- igény szerint a bejövő osztályok közösségépítő táborának szervezése
- szülői értekezlet előkészítése
- aktuális kérdések megvitatása.

Félévi teendők:

- félévi munka értékelése egyéni- és osztályszinten
- szülői értekezlet tartása
- a 2. félév aktuális feladatai, programjainak ismertetése.

Tanév végi teendők:

- éves munka értékelése egyéni- és osztályszinten
- év végi és érettségi vizsgákkal kapcsolatos teendők.

2.6. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A diákok közössége diákszervezeteket, diákönkormányzatot alakíthat. A diákönkormányzat a demokratikus döntéshozatal formai és jogszabályi előírásainak betartásával végzi tevékenységét (határozathozatali szabályok, jegyzőkönyv vezetése). Munkáját e feladatra kijelölt pedagógus segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az igazgató bíz meg 5 éves időtartamra. A megbízás meghosszabbítható.

A diákönkormányzat az iskolai élet diákokat érintő valamennyi kérdésében fontos jogokkal rendelkezik. Ennek célja a diákok érdekeinek hatékony érvényesítése. Az a diákönkormányzat, amelyik hatékonyan tud élni ezekkel a jogokkal, eredményes, sikeres szervezet lesz.

A diákönkormányzatnak az iskola szakmai döntéseit és működését illetően javaslattevő és véleményezési joga van.

A diákönkormányzat – a nevelőtestület véleményének kikérése után – maga dönt a szervezetéről, működési rendjéről, feladatairól, tisztségviselőiről és a rendelkezésére bocsátott anyagi és tárgyi eszközök használatáról.

Mivel a diákönkormányzat a diákok szolgálatában működik, céljait, tevékenységét a diákok igénye határozza meg. A DÖK célokat fogalmaz meg magának, ezeket valamilyen folyamat, tevékenység révén eléri, megvalósítja. A DÖK tevékenységeit alapvetően négy csoportba sorolhatjuk:

- érdekvédelem, érdekvédelem,
- programszervezés,
- gazdálkodás,
- kapcsolattartás, marketing.

A DÖK alapvető feladata a diákok érdekeinek védelme, jogainak érvényesítése. Ide tartozik a problémafeltárás, a diákság képviselése, részvétel fegyelmi eljárásokban, részvétel az iskolai élet szabályainak alakításában.

A diákönkormányzatok szinte minden esetben szerveznek különböző programokat az iskolában. Ezek lehetnek sportversenyek, ünnepi műsorok, délutáni rendezvények, diáknapiak. A törvényben biztosított egy tanítás nélküli munkanap programjának megszervezése a DÖK egyik fontos feladata.

A DÖK mint szervezet gazdálkodik különböző erőforrásaival. Saját vagyonának felhasználása, az iskola által rendelkezésre bocsátott eszközök hasznosítása, pályázatok írása és az adománygyűjtés tartozik ide.

A működéssel kapcsolatos információk terjesztése, a programok reklámozása fontos a DÖK sikeres működéséhez. A jó DÖK megfelelő kapcsolatot ápol a pedagógusokkal, az iskola vezetésével, a diákokkal, diákszervezetekkel, az iskolai élet minden érintettjével.

A működés egyik alapvető kérdése a tagválasztás. A DÖK-tagokat választhatják közvetlenül a diákok vagy a diákok által kijelölt képviselők. Az iskola, kollégium bármely diákja tagja lehet a DÖK-nek. Cél-szerű a tagok létszámát az intézmény méretéhez igazítani. A létszámot természetesen befolyásolják a DÖK által végzett feladatok is.

A megválasztott DÖK tagok közül a szabályozástól függően a diákság vagy a DÖK-tagok vezetőket választanak. A diákönkormányzat elnökét és helyettesét minden esetben ajánlott megválasztani. Természetesen a helyi sajátosságoknak, feladatoknak megfelelően lehetnek egyéb tisztségek is. Tevékenysége során a diákönkormányzatnak alapvető céljait kell szem előtt tartani.

2.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei, kapcsolattartásának formái

Iskolánkban minél több formában igyekszünk a nevelés és oktatás, valamint a fejlesztés feladatát megosztani a diákokkal, szüleikkel, köznevelési és más jellegű intézményekkel. Ezek közül a legkiemelkedőbb a kompetencia területek fejlesztése és az önkéntes mozgalom kiszélesítése.

2.7.1. A TÁMOP célja, feladatai, eszköztendszere

A TÁMOP 3.1.4. keretén belül foglalkozunk különböző kompetencia területek fejlesztésével a tanév során, ezen belül kiemelten a decemberi adventi időszakban. A pályázatban foglaltak alapján a tanuló ifjúság és a tantestület, alkalmanként a szülők bevonásával végzi munkáját.

Olyan kooperatív tevékenységet folytatunk, ahol a diákok életkoruknak megfelelő szinten és formában tudnak hasznos tevékenységet folytatni nemcsak saját maguk, hanem a közösség javára is.

Ezeket az elveket szem előtt tartva kell a mai modern oktatásban úgy dolgozni, hogy közben minden olyan értéket átadjunk a tanulóknak, amikről úgy gondoljuk, hogy a világba kikerülve azt megfelelő módon tudják hasznosítani és együtt tudjanak élni és dolgozni társaikkal.

Fejlesztési cél:

- a döntésképeség fejlesztése,
- a kreativitás (alkotóképesség) fejlesztése,
- az élményszükséglet kielégítése.

A projekt témái és tevékenységei a magyar- és idegen nyelvek (kommunikáció), ill. a művészeteken belül a vizuális nevelés, az ének-zene, valamint a természetismeretek fejlesztési céljainak megvalósulását is támogatják.

A projekt segítséget nyújt abban, hogy a diákok megtanuljanak önállóan és csoportosan tevékenykedni az intézmény adta lehetőségek és korlátok között. Megtanulják, hogy mit tudnak alkotni és mi az, amit másoktól képesek befogadni. Egy-egy témakört több szempontból, és különböző tevékenységi formákkal járunk körül, közelítünk meg.

A tanulás lehetővé teszi a megszerzett tudás felhasználását a mindennapi életben. Ezek az ismeretek új gondolatokat ébreszthetnek, amelyek alapján tanulóink véleményt alkothatnak.

Az együttműködés terén a kommunikációs- és kooperációs készség, a vitázó- és érvelőképesség, a megoldó képesség, valamint a vezető- és szervezőképesség kap kiemelkedő szerepet.

A taneszközök kiválasztásánál fontos a figyelem felkeltése, lekötése, motiválás, a nevelési és oktatási célok összhangja, a módszerek alkalmazhatósága, a diákok különböző csoportjainak összetétele, kialakítása (jártasságok, készségek), a pedagógus felkészültsége, flexibilitása. A munka során alkalmazott jellegzetes módszerek: kooperatív tevékenység, projekt-módszer, vita, bemutatás, kutatás, felfedezés, eszköztendzés.

A TÁMOP rendezvények célja:

- Iskolánk diákjai és dolgozói számára a keresztény szellemiség, liturgiák és énekek ismerete, megőrzése és gyakorlása fontos feladatunk.
- A nemzeti és egyházi hagyományok tisztelete, ápolása, továbbadása osztályközösségekben és iskolai szinten évente megújítva szintén fontos.
- Az igazi szeretet, jótekonyság, segítészándék és tolerancia fontos az egész család és minden közösség számára.
- A segítségadás minden szinten nagyon fontos: szűkebb és tágabb családban, baráti körben, iskolai és iskolán kívüli közösségekben, minden rászorulónak.
- Az alkotás öröme és a kreativitás fejleszti a kommunikációs, művészeti készségeket is.
- A feltétel nélküli ajándékozás minden formáját éljük át, leljük örömeiket benne.
- A karácsonyi hangulat megteremtésével adjunk mintát az ízléses környezet kialakításához, otthonuk díszítéséhez.
- Minél nagyobb létszámban és aktivitással tudjuk bevonni diákjainkat, a pedagógusokat és szülőket egyaránt.

Pedagógiai eljárások, eszköztendszerek:

Szövegértés-szövegalkotási kompetencia

Az osztályok dramatikus bemutatóin a csoportoknak komplex kommunikatív feladatokat kell megvalósítani a tanárokkal együttműködve, fejleszteni a kifejező készséget, önállóságot, kritikai készséget az előadások szerkesztésében, jelenetek feldolgozásában, szereposztásban, a jelenetek koreografálásában, zenei, táncos megjelenítésében, jelmez megtervezésében és létrehozásában.

Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

Az összes résztvevő a siker és a kooperáció hatására hosszútávon motiváltakká válhat tanórán kívüli közös tevékenységekben, javul a szociális kompetencia és attitűd, a hagyományos értékek, nemzedékek védelme, baráti magatartás, belső harmóniára való törekvés, alkotókedv, kreativitás.

- *Diákok képességfejlesztése:* Fontos a szociális felelősségvállalás, önmaga lehetőségeit figyelembe véve a diák tegye jobbá a környezetét, s legyen hajlandó időt és energiát szánni erre, végezzen igényes munkát. Legyen fontos számára, hogy segítsen azokon, akik nehéz helyzetben vannak. A tanuló legyen motivált az alkotó munkára a közös célok megvalósításáért, ami visszahat tagjaik személyes fejlődésére.
- *Szociális együttműködés:* A másokkal való törődés, a jóindulat és az együttérzés megnyilvánulása is fontos. Az ezzel a kompetenciával jellemezhető diákok jól tudnak viszonyulni a más családi körülmények között élőkhez, megértést mutathatnak az általuk képviselt eltérő világszemlélet iránt. A tanulók legyenek tekintettel másokra és fogadják el, méltányolják minden társuk egyéni és csoportbéli különbségeit, más közegből érkező diáktársaik lehetőségeit.
- *Diákok- szülők-pedagógusok kapcsolatának alakítása:* A pedagógusok diákjaikat új oldalairól ismerhetik meg, a közös munka során a diákok rejtett képességei megmutatkozhatnak tanórán kívül is. Évről-évre egyre több szülő kapcsolódik be, nyitottabbá válhatnak az iskolával való együttműködésre, a későbbiekben kezdeményezőbbé válhatnak más iskolai rendezvényeken is.

Idegen nyelvi kompetencia:

Idegen nyelvi órákon autentikus anyagokon keresztül internetről és kiadványokból, esetleg anyanyelvi tanár segítségével a tanulók az integrált készségfejlesztést projektmunkában értelmes cselekvések során végzik változatos formában egyéni-, pár- és csoportmunkában.

2.7.2. Az önkéntesség célja, feladatai, eszköztárája, megvalósulása

Az önkéntes mozgalom bevezetésével a cél az, hogy a felnövekvő nemzedékek körében szemléletváltás következzen be a szűkebb és tágabb környezetükhöz, a rászorulókhöz és a közjóhoz fűződő viszonyuk tekintetében. Ezen lehetőségeken keresztül fejleszhető - nemcsak a hitbéli meggyőződésen alapuló - szociális érzékenységük és olyan kompetenciák (együttműködés, problémamegoldás, felelős döntéshozatal, stb.), amelyek megszerzése és elfogadása fontos lehet későbbi életük során. A közösségi szolgálat a tanuló társadalmi környezetének javát szolgálja, anyagi érdektől független, egyénileg vagy csoportosan, projekt módszerrel végezhető tevékenység.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 6§ (4) alapján ez a szolgálat beépül az érettségi rendszerbe: "Az érettségi bizonyítvány kiadásának feltétele 50 óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása".

A pályázat által támogatható tevékenységek 20-40 órás, alkalmanként minimum 1, maximum 3 órás időkeretben megvalósítható tevékenységcsoportokban meghatározott tevékenységekkel lehet, mint például:

- Szociális tevékenységek, amelyek keretében segítséget nyújtanak a szociálisan rászorulóknak részére szociális intézményekben, saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában vagy más okból származó problémáik megoldásában (pl. idős emberek segítése, sétáltatás, bevásárlás, beszélgetés, közös főzés, takarítás, szoba rendezése, étkezésben segítség, ágynemű áthúzása, udvar rendbe tétele, temetőben sírok gondozása igény alapján az otthonlakók kérelmére, stb.).
- Életinterjú készítése digitálisan rögzített módon idős emberekkel is tanulságos tevékenység lehet (történelem szakos tanárok segítségével egy alap kérdőív elkészítése a várost érintő jelentős eseményekkel kapcsolatban - pl. 1956, kulákság, kitelepítések, malenykij robot, áttelepítések). Közös programok, ünnepek lebonyolítása mindkét fél számára emlékezetes lehet. Gyermekintézményekkel, speciális iskolákkal változatos kézművesség, játék, farsang, gyermeknap, télapó, játszóház szervezése, karácsonyi szeretetműsorok valósíthatók meg.
- Fontos feladat a fogyatékos személyek ellátásának segítése, közös kulturális és sport tevékenységben való részvétel (pl. karácsonyi, gyermeknap szeretettműsorok az ÉLIM-ben, a kórház gyermekosztályán, a down egyesületnél), kupakgyűjtés, jótékonyági iskolai vagy külső helyszíni koncertek, zenés-irodalmi előadások beteg gyerekek javára.
- Oktatási, kulturális és közösségi tevékenységek is megvalósíthatók több formában: pl. iskolánkban korrepetálás alsóbb évfolyamokon (felsőbb évesek segítségével egyénileg, kis csoportokban vagy a napköziben), gyermekotthonban, sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését-oktatását végző intézményekben.

- Iskolánkban, más nevelési-oktatási- és egészségügyi intézményben, a templomban vagy a többi partner intézménynél állagmegóvást szolgáló tevékenységek valósíthatók meg önkéntes munkával (pl. őszi-tavaszi, nagyobb ünnepek előtti, külső-belső nagytakarítás, szükség esetén téli hóseprés, kerítés-festés, építés, javítás, intézmények környezetének rendezése, fa- és növényültetés, avar összegyűjtése, stb.).
- Régi Kossuthos tanárok, evangélikus lelkészek és olyan személyek sírjainak ápolása és rendbetétele is fontos feladatunk, akik kiemelkedően sokat tettek iskolánk, egyházunk és a város javára.
- Más jellegű lehetőségek is vannak iskolán belül és kívül egyaránt: a Kossuth-családi napon vagy az iskolai projekt héten való aktív, szervező részvétel, előadások vállalása; ökumenikus ifjúsági fesztiválok szervezése, hostesskedés; „Olvassunk együtt!” kampány szervezése - könyvek és az olvasás örömeinek eljuttatása rászoruló gyerekeknek, családoknak, iskoláknak (pl. határon túliak segítése); segítő feladatok vállalása a vakok és gyengénlátók szervezeténél; felvenni a kapcsolatot állatmenhelyekkel; tartós élelmiszerek, ruhák gyűjtése a szociálisan rászorulóknak; természetvédelmi területen szemétszedés, a terület megismerése

A gimnázium együttműködési szerződést köt a befogadó intézményekkel, melyek listája évenként módosulhat:

- Filadelfia Evangélikus Egyházközség
- Jósza András Oktatókórház Egészségügyi Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
- Emmaus Evangélikus Szeretetotthon
- Szabolcs-Szatmár- Bereg Megyei Múzeumok Igazgatósága
- Bárczi Gusztáv Általános Iskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola, Kollégium, és Egyesületes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény
- Élim Evangélikus Szeretetotthon
- Szent Kamill „Életet az Életnek” Közhasznú Alapítvány
- Csodavár Korai Fejlesztő Centrum
- Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezete
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Nyíregyháza Katasztrófavédelmi Kirendeltség
- Magyar Lovaskultúra Társaság (Fedeles Lovarda)
- Kulturális Életért Közhasznú Egyesület (MUSTÁRHÁZ)
- Első Nyíregyházi Lions Club
- Joób Olivér Gondozó és Rehabilitációs Szeretetintézet
- Nyíregyházi Oltalom Szeretetszolgálat
- Vakok és Gyengénlátók Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezete
- Jósza András Múzeum
- Sóstói Múzeumfaló
- Nyíregyházi Evangélikus Egyházközség
- Nyírségi Református Egyházmegye
- Hajdú-Szabolcsi Egyházmegye –Nyíregyháza
- Hajdúdorogi Egyházmegyei Pasztorális Iroda – Nyíregyháza
- Magyarok Nagyasszonya Nyíregyházi Plébánia
- Tiszalöki Idősek Gondozó Otthona
- Túróczy Zoltán Evangélikus Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda
- Ridens Szakképző Iskola, Speciális Szakiskola és Kollégium
- E-misszió Természet-és Környezetvédelmi Egyesület
- Állatbarát Alapítvány
- Móricz Zsigmond Megyei és Városi KönyvtárNyíri Arborétum
- Dombrád Város Önkormányzata
- Tiszalök Város Önkormányzata
- Tiszalöki Szociális Szolgáltató Központja
- Kisherceg Állatmentő Egyesület Kht
- Nemzeti Művelődési Intézet
- Kálmánháza Község Önkormányzata

- Nyíregyháza-Orosi Református Egyházközség
- Szent Lukács Görögkatolikus Gyermekvédelmi Központ
- MONBEBE Alapítvány
- Nagykállói Egyesített Óvoda és Bölcsőde
- Tabula Pláza Alapítvány

A közösségi szolgálat nyilvántartását az osztályfőnökök végzik, a jogszabályban előírtak szerint.

2.8. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal összefüggő pedagógiai tevékenység

Különleges bánásmódot igénylő tanulók:

- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése (SNI)
- Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók integrált nevelése (BTMN)
- Kiemelten tehetséges tanulók foglalkoztatása

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

2.8.1. A sajátos nevelési igényű tanulók és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók integrált nevelése

Az integrált (együttnevelő) minőségi oktatást biztosító program jellemzői:

Az integrált oktatás keretében az eltérő családi háttérrel rendelkező, különböző képességű és fejlettségű gyermekeket együtt fejlesztjük. Gimnáziumunkban az integrált nevelés keretében történik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő gyermek, tanulók nevelése, oktatása.

Az integrált nevelés céljai

Egyrészt olyan oktatásszervezési keret kialakítása

- amely biztosítja a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő tanulók oktatásba való integrálódását
- amely lehetőséget biztosít minden gyermek számára képességei kibontakoztatásához,
- amelyben minden gyerek előzetes, otthonról hozott tudását és kultúráját érték-ként képviselheti, kamatoztathatja,
- amelyben kialakulnak a gyerekek egymást segítő közösségei,
- amelyben a szülőt, a családot mint partnert vonják be az iskolai folyamatokba, döntésekbe (tudatosan fejlesztik a család, az iskola és a gyerek közötti kommunikációt),
- amelyben tudatosan építik ki az előítéletek csökkentésére, megszüntetésére alkalmas együttműködő, elfogadó környezetet,
- amelyben tudatosan teremtenek lehetőséget az oktatás ügyében érintett intézmények együttműködésére (óvoda, általános iskola, középiskola, családsegítő szervezetek, kisebbségi és helyi önkormányzatok, kulturális és civil szervezetek),
- amelyben a tanulókövetés az iskolai hatékonyság visszajelzésének kiemelt eszköze,

másrészt fejleszteni a pedagógusok

- módszertani kultúráját,
- egyéni különbségekre figyelő, egyénre szabott pedagógiai eszköztárát,
- oktatási mérőrendszerekre vonatkozó ismereteit,
- új tanári szerepek elfogadására való készségét
- különböző kultúrák megismerésére, egyenértékű kezelésére irányuló képességeit.

Az integrált nevelés eszközei, eljárásai

- Az osztályba sorolás módja a heterogenitás elvén alapul,
- a diagnosztikai méréseket alkalmazzuk a heterogén csoportok kialakításához, a kudarcveszélyek és a veszélyek megismerésére és a különleges bánásmódot igénylő tanulók egyéni fejlesztési tervének elkészítéséhez,
- a tanulás, a tanítás, a tananyag a közösség számára megélt, megtapasztalt, átlátható, ismeretanyagból kell, hogy kiinduljon,
- alkalmazzuk az önálló és a kiscsoportos tanulási formákat: differenciáló, kooperatív technikák, projektmódszer, témanap, témahét
- az alacsony iskolázott és szegény családban nevelkedő gyerekekre különös pedagógiai figyelmet szentelünk,
- a szülőkkel való kapcsolattartást a szülői szervezettel való együttműködés keretében valósítjuk meg.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő tanulók egy része az ismeretek elsajátításában, a szociális kultúrában bizonyos mértékben elmarad hasonló korú társaitól, de rendelkezik a fejlődés potenciális lehetőségével. Különleges bánásmódot igényel, de nem fogyatékos. Lemaradása behozható, sőt teljesítménye is emelhető, és felhozható az átlaga a követelmények szintjére szakszerű foglalkozással. Ez a szakszerű foglalkozás a szaktanár munkáján túl megfelelő szakember bevonásával oldható meg.

A bejövő osztályokban végzett mérések figyelmeztető eredményei és a tanórákon tapasztalt zavarok és nehézségek alapján az érintett tanulók szüleivel való egyeztetés alapján további célirányos vizsgálatokat végzünk a tantestület szakembereivel, illetve külső szakértők segítségével. A vizsgálatokat kezdeményezheti az iskola és a szülő is.

Az egyéni fejlesztést, valamint a rehabilitációs foglalkozásokat, az iskolai nevelés és oktatás keretében valósítjuk meg a szakértői bizottság által meghatározott területeken gyógypedagógus és fejlesztőpedagógus bevonásával.

Az SNI-s és BTMN-s tanulók részére az igazgató mentességeket és kedvezményeket biztosít a szakértői vélemény alapján készült határozatban a bizottság által meghatározott időközönként. Ezen tanulók részére biztosítjuk a felvételi, osztályozó-, különbözeti, javító-, és érettségi vizsgán a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli beszámolókon lehetővé tesszük a megfelelő segédeszközök használatát- szükség szerint az írásbeli beszámolók szóbeli vagy a szóbeli beszámolók írásbelivel történő kiváltását.

Az integrált nevelés keretében a következő területekre külön figyelmet fordítunk:

A hozzánk már szakértői véleménnyel érkező tanulók részére egyéni fejlesztési tervet készítünk, melynek ismerete és megvalósítása minden, a tanulót tanító szaktanár részére kötelezettséget jelent:

- a fejlesztési tervet általában az osztályfőnök készíti el a velünk együttműködő szakemberrel együtt,
- a velünk együttműködő szakemberek az érintett tanuló osztályközösségével, esetleg a szülői közösséggel és a tanító tanárok közösségével szakmai megbeszélést, esetmegbeszélést tartanak évente legalább egyszer,
- a fejlesztési tervben előírt terápiás foglalkozásokat szakemberek vezetik, a tanulók számára a részvétel kötelező.
- A belépő 5. és 9. évfolyamokon logopédus segítségével helyesírás és szövegértés, valamint matematika terén mérjük a tanulókat. Így a szakértői véleménnyel nem rendelkező tanulók között is találkozunk diszes tanulókkal, akiket szakértői bizottsághoz irányítunk és a későbbi

szakértői vélemények alapján hosszabb időn keresztül, eredményesebben fejleszthetünk az adott osztályközösségben.

Az integrált nevelés eredményességének érdekében legalább fél státusz erejéig szakembert igyekszünk foglalkoztatni a gimnáziumban. Folyamatosan kapcsolatot tartunk: a Látásvizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központ (1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 39.), a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Pedagógiai, Közművelődési és Képzési Intézet 1. sz. Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság (4400 Nyíregyháza, Szarvas u. 10-12.), Egységes Pedagógiai Szakszolgálat (4400 Nyíregyháza, Krúdy köz 4-10.) intézményekkel, az általuk kiállított szakértői véleményekben iskolánkat kijelölt intézményként nevezték meg a feladat ellátására. Mely feladat ellátására személyi, tárgyi feltételeink adottak.

2.8.2. Kiemelten tehetséges tanulók foglalkoztatása

Tehetség, képesség kibontakoztatást segítő tevékenységünk

Iskolánkban a személyiségfejlesztést mindig az egyén szintjén valósítjuk meg, hiszen tudjuk, hogy mindenkinek vannak valamely területen adottságai, melyek képesség szintjére emelhetők.

- Valamennyi szaktanár kötelessége, hogy felfedezze és segítse az ő szakterületén kiemelkedő képességű tanulók versenyekre történő felkészítését, fakultáció, szakkör vagy egyéni foglalkozás keretében
- A tanulók érdeklődésének megfelelően működik:
 - szakkörök
 - emelt szintű érettségire (felvételtire) készítő foglalkozások
 - tehetséggondozó foglalkozások
 - tömegsport
- A képességek sokoldalú fejlesztését szolgálják az évenként meghirdetett irodalmi, történelmi, képzőművészeti és helytörténeti pályamunkák készítésére motiváló pályázati felhívások.
- A képességek kibontakoztatását szolgálják az emelt szintű nyelvi és számítástechnikai tantervi programjaink, a nyelvi előkészítő osztály.
- Iskolánkban sávos oktatás működik 11. és 12. évfolyamon magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem és 7-től 13. évfolyamig idegen nyelvi órákon.
- Valamennyi évfolyamon a tanórai foglalkozások keretében megvalósítjuk a differenciált és kompetencia alapú oktatást.

2.8.3. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségét elősegítő programok eszközei, lehetőségei

Intézményünkben három tényező lehet tanulóink szociális hátrányának a kiváltója: a szülők munkanélkülisége; gyermekét egyedül nevelő elvált vagy özvegy szülő esete; határon túlról érkező áttelepült család, vagy ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkező tanulók gondja. Számuk meghaladja tanulólétszámunk felét.

A rászorultság felismerése az osztályfőnök és a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata.

Súlyos esetekben a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős kezdeményezi a gyermekvédelmi támogatás megítélését.

- advent idején jótékonysági kiállítás és vásár szervezése, melynek bevételéből a rászorulókat támogatjuk;
- pályázati lehetőségek kihasználása pénzeszközök szerzésére;

- tankönyvsegély differenciált elosztása;
- tankönyvkölcsönzés biztosítása egész évre a könyvtárból;
- ebéd hozzájárulási támogatás kérelem alapján;
- az iskola alapítványaiból támogatás:
 - árva és félárva végzős, felvételt nyert tanulók ösztöndíjára
 - esetenkénti támogatás kérelemre;
- az osztályfőnökök, szaktanárok figyelemmel kísérik a tehetségeknek vagy a rászorulóknak kiírt pályázati lehetőségeket;
(Megyei Közoktatási Közalapítvány; Útravaló pályázat stb.)

Tanulási kudarcnak kitett tanulók segítése

E területen is különös figyelmet fordítunk a látássérült és

- a) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő,
- b) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tanulók oktatásba való integrálódását a nevelési-tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelésére, oktatására. Kifejezetten fontosnak tartjuk, hogy a nekik szükséges segítséget megfelelő szakemberek, szaktanárok segítségével adjuk meg.

Szaktanári feladatok a kudarc megelőzésében

- a tantárgy tanulásának megtanítása,
- a minimum követelmények pontos meghatározása,
- a csoport tudásszintjének megfelelő tananyagtartalom összeállítása,
- pótdolgozat megírásának biztosítása,
- rendszeres és megfelelő számú számonkérés,
- súlyos tanulástechnikai hiányosságok esetén:
- együttműködés a nevelési tanácsadó szakembereivel
- egyéni vagy csoportos fejlesztő foglalkozások szervezése az iskola által alkalmazott szakember vezetésével, aki fejlesztési terv alapján végzi munkáját.

A gyermek- és ifjúságvédelem törvényi háttere

Iskolánk gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységének alapelvét a Magyar Köztársaság jogrendje által előírt „A Gyermekek Jogairól Szóló Egyezmény”- ben foglaltak határozzák meg.

Az 1997. évi XXXI. tv. a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról, valamint megfogalmazzák a hátrányos megkülönböztetés, a zaklatás, megalázás, megfélemlítés a jogellenes elkülönítés fogalmát, illetve a törvények meghatározzák az iskola gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatait.

Célunk: A gyermekvédelmi „jelzőrendszer” szerepének betöltése, azaz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, a gyerekek hátrányos helyzetének csökkentése, illetve a veszélyeztetett helyzet megszüntetésében a segítségnyújtás és a szakemberekkel való együttműködés.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos iskolai feladatok

- a tanulók fejlődését veszélyeztető okok feltárása
- a tanulókat érő káros hatások megelőzése és ellensúlyozása pedagógiai eszközökkel
- nyilvántartani a veszélyeztetett helyzetű, a hátrányos helyzetű, a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel küzdő tanulókat
- tájékoztatni a szülőket, tanulókat, hogy hogyan tudják problémáikat orvosolni, milyen gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményeket kereshetnek fel problémáikkal
- egészségvédő, mentálhigiéniai és szenvedélybetegség megelőző programokat kell szervezni
- anyagi problémáik esetén támogatást és különböző természetbeni juttatásokat kell részükre biztosítani

- figyelemmel kell kísérni pályaválasztásukat, továbbtanulásukat
- szükség esetén védő-óvintézkedéseket kell tenni a tanulók érdekében
- a pedagógusok a megszerzett információt bizalmasan kötelesek megőrizni, a törvényi előírásoknak megfelelően felhasználni
- folyamatos kapcsolatot tartunk az alábbi intézményekkel, hatóságokkal:
 - Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata Gyermekjóléti Szolgálat
 - Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának Szociális Irodája
 - Drogügyi Koordinátorok Megyei Hálózata
 - Családsegítő Szolgálat
 - Nevelési Tanácsadó
 - Rendőrség
 - Gyámügy
 - Jegyző
 - Szőlőskerti Általános Iskola és Átmeneti Otthon
 - Gyermekvédelmi Központ Sz.Sz.B Megyei Önkormányzat
 - 1. sz. Lakásotthon Nyírszőlős

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladatai:

- a tanulók tájékoztatása a tőle igényelhető segítségekről
- családlátogatásokkal megismerni a veszélyeztetett tanuló családi körülményeit
- gyermekbántalmazás vagy egyéb veszélyeztető tényező megléte esetén értesíteni a gyermekjóléti szolgálatot
- részvétel az esetmegbeszéléseken a szakemberekkel együtt
- anyagi veszélyeztetettség esetén gyermekvédelmi támogatás megállapításának kezdeményezése
- tájékoztatni a tanulókat a szervezett szabadidős programokról
- a szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzése

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős eszközei, lehetőségei:

- lelki gondozás
- személyes elbeszélgetések
- szenvedélybetegségek megelőzésére osztályfőnöki munkaprogram kidolgozása
- FÉK program iskolai szintű bevezetése
- anyagi segítségnyújtás a rászoruló tanulóknak
- alkalmankénti iskolai szintű támogatási akciók szervezése a DÖK-vel
- kortárs segítők munkájának igénybevétele
- osztályfőnökök iskolai szintű továbbképzésének megszervezése

Iskolánkban élve a törvény adta lehetőséggel gyermek- és ifjúságvédelmi felelős szervezi és koordinálja ezt a feladatot.

2.9. A tanulmányok alatti vizsgák

A vizsga szabályzat hatálya az alábbi vizsgákra terjed ki

- 6., 8. és 10. évfolyamok tanév végi vizsgái a vizsga szabályzat szerint
- Osztályozó vizsga
- Javítóvizsga

	6-8-10. évfolyam év végi vizsgái	Osztályozó vizsga	Javítóvizsga
A vizsga célja:	Az előző két évben tanultak rendszerezése. Vizsgarutin kialakítása. Az év végi jegy kialakításánál meghatározó, kerekítő szerepet játszik.	A tanuló bármikor teljesíthesse egy-egy évfolyam tantárgyi követelményeit az év végi érdemjegy megszerzésével.	Az adott tanév, adott tantárgy(ak) elégtelen érdemjegyének javítási lehetősége.
A vizsga időpontja:	A 6., 8. és 10. évfolyam befejezése előtt. Írásbeli és/vagy szóbeli	A tantestület által elfogadott két vizsga időszak keretében: március-április és augusztus vége.	Augusztus végén az igazgató rendelkezése szerint.
A vizsga módja:	Írásbeli és/vagy szóbeli.	Írásbeli és szóbeli: magyar irodalom, történelem, idegen nyelv éneke-zene biológia természetismeret rajz <u>Írásbeli:</u> matematika magyar nyelv kémia <u>Szóbeli:</u> földrajz hittan média <u>Gyakorlati:</u> informatika testnevelés	Írásbeli és szóbeli: magyar irodalom történelem idegen nyelv éneke-zene földrajz biológia természetismeret rajz <u>Írásbeli:</u> matematika magyar nyelv kémia <u>Szóbeli:</u> hittan média <u>Gyakorlati:</u> informatika testnevelés
A vizsgán való megfelelés:	Írásbeli vizsgán min. 20% , szóbeli vizsgán min. 30% elérése szükséges	Írásbeli vizsgán min. 20% , szóbeli vizsgán min. 30% elérése szükséges	Írásbeli vizsgán min. 20% , szóbeli vizsgán min. 30% elérése szükséges
A vizsgára jelentkezés módja:	Írásban az osztályfőnök szervezésében, szülői aláírással.	Az igazgatóhoz benyújtott kérelem alapján február 15-ig és június 15-ig.	Írásban, kérelem formájában augusztus 10-ig.
Értékelés:	Jeles: 86-100 % Jó: 70-85 % Közepes: 50-69 % Elégséges: 30-49 % Elégtelen: 0-29 %		

A vizsgák szervezése és lebonyolítása

Osztályozó és javító vizsgák:

- Az írásbeli vizsgák az érettségi vizsgákhoz hasonló szervezésben és formában zajlanak.
- A szóbeli vizsga 3 fős vizsgabizottság előtt történik
- A szóbeli bizottság elnökét / a tantestület tagjai közül/ az igazgató bízza meg.
- A vizsgabizottság két tagja lehetőleg a vizsgatárgynak megfelelő képesítéssel rendelkezzen.
- A vizsgabizottság munkájában az igazgató vagy megbízottja és az osztályfőnök – ha nem vizsgáztató tanár – tanácskozási joggal részt vehet.

A vizsga elnökének feladatköre:

Gondoskodik a szóbeli vizsga nyugodt, szabályos menetéről és annak tárgyilagosságáról.

A vizsga befejeztével aláírja a vizsga osztályozó ívét, szükség esetén rövid feljegyzést készít a vizsgával kapcsolatban.

A vizsgán készült kitöltött és aláírt jegyzőkönyvet továbbítja az illetékes osztályfőnöknek.

A vizsgáztató tanár feladatai:

A munkaközösségi megállapodásnak megfelelően összeállítja a szóbeli tételsort és az írásbeli vizsga feladatlapját.

Kijavítja és értékeli az írásbeli dolgozatokat, majd a szóbeli teljesítményt is figyelembe véve javaslatot tesz a végső minősítésre.

A vizsga befejeztével aláírja a vizsga osztályozó ívét.

A vizsga érdemjegyeit rögzíti az elektronikus naplóba.

A vizsgabizottság harmadik tagjának feladatai:

Közreműködik a vizsga szervezésében, és konzultáció alapján segíti a kérdező tanár és az elnök munkáját.

Vitás helyzet esetén áttekinti az írásbeli dolgozat javítását, s javaslatot tesz az esetleges módosításra.

Az osztályfőnök feladatai a vizsgák kapcsán:

A vizsgabizottság munkájában tagként vagy tanácskozási joggal vesz részt.

A vizsga előkészítésekor és lezárásakor a megfelelő időben tájékoztatja a szülőket és a tanulókat.

Elvégzi a vizsgákkal kapcsolatos adminisztrációt a törvényi előírások szerint (bizonyítvány, törzslap)

Év végi vizsgák

Az írásbeli vizsgákat a szaktanárok szervezik és bonyolítják. A szóbeli vizsga 2 fős vizsgabizottság előtt történik. A vizsgabizottság két tagja lehetőleg a vizsgatárgynak megfelelő képesítéssel rendelkezzen. A vizsgabizottság munkájában az igazgató vagy megbízottja és az osztályfőnök – ha nem vizsgáztató tanár – tanácskozási joggal részt vehet.

A vizsgáztató tanár feladatai:

A munkaközösségi megállapodásnak megfelelően összeállítja a szóbeli tételsort és az írásbeli vizsga feladatlapját. Kijavítja és értékeli az írásbeli dolgozatokat, majd a szóbeli teljesítményt is figyelembe véve javaslatot tesz a végső minősítésre. A vizsga befejeztével aláírja a vizsga osztályozó ívét. A vizsga érdemjegyeit rögzíti az elektronikus naplóba.

A vizsgabizottság második tagjának feladatai:

Közreműködik a vizsga szervezésében, és konzultáció alapján segíti a kérdező tanár munkáját. Vitás helyzet esetén áttekinti az írásbeli dolgozat javítását, s javaslatot tesz az esetleges módosításra.

Az osztályfőnök feladatai a vizsgák kapcsán:

A vizsgabizottság munkájában tagként vagy tanácskozási joggal részt vehet. A vizsga előkészítésekor és lezárásakor a megfelelő időben tájékoztatja a szülőket és a tanulókat. Elvégzi a vizsgákkal kapcsolatos adminisztrációt a törvényi előírások szerint (bizonyítvány, törzslap)

2.10. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A tanév rendjéről szóló rendelet által meghatározott időben nyilvánosságra kerülnek a felvételi követelmények a felvételi tájékoztatóban.

A felvételi tájékoztatóban, a honlapunkon és a médiában tesszük közzé a nyílt nap és a pályaválasztási szülői értekezlet időpontját.

A beiskolázási politika és a beilleszkedés kapcsolata

A tanulók beilleszkedését nagymértékben megkönnyíti, ha előzetesen van lehetőségük „bekapcsolódni” iskolánk életébe, megismerni azt.

Beiskolázás előtti kapcsolatok:

- Az iskolánk iránt érdeklődő „felvételiző jelölteknek” nyílt napot szervezünk;
- Előkészítők szervezése;
- Hívogató kiadványok, tájékoztatók;
- Szülői értekezlet;
- Családok;
- Iskola honlapja, média;

Belső kód	Osztály megnevezése	Választható nyelv
01	Nyolcévfolymos gimnáziumi osztály	angol, német
02	Emelt szintű angol nyelvi osztály	német, francia, olasz, orosz
03	Emelt szintű német nyelvi osztály	angol, olasz, francia, orosz
04	Emelt szintű francia nyelvi osztály	angol, német, olasz, orosz
05	Emelt szintű olasz nyelvi osztály	angol, német, francia, orosz
10	Általános tantervű osztály	angol, német, francia, olasz, orosz
07	Emelt szintű fizika osztály	angol, német, francia, olasz, orosz
06	Emelt szintű média szakiránnyal bővített informatika osztály	angol, német, francia, olasz, orosz
08	Emelt szintű biológia osztály	angol, német, francia, olasz, orosz
09	Emelt szintű kémia osztály	angol, német, francia, olasz, orosz

Hatékony oktatás és nevelés

Az emelt szintű fizika, az emelt szintű biológia, emelt szintű kémia, és informatika osztályok előnyei:

A természettudomány iránt érdeklődőknek a **fizika/biológia /kémia/** tantárgyakat emelt óraszámban, kísérletekkel, fizikai matematikával bővítjük. Célunk a sikeres felvételi vizsga és jó alapok biztosítása az egyetemi szakirányú tanulmányokhoz.

Az **emelt szintű média szakiránnyal bővített informatika** osztályban emelt óraszámban, magas technikai színvonalon készítünk fel a szakirányú továbbtanulásra az informatika, mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyak keretében. A hagyományos médiaismeretek és technikák mellett tanulók jártasságot szereznek a fotózás, az operatőri munka, a képszerkesztés és a képvágás technikáiban.

Városi szinten is a legkorszerűbb technikai informatikai eszközök használatával oktatunk.

A sajátos nevelési igényű (diszes és látássérült, hallás sérült, pervazív zavaros) tanulókat szakemberek segítségével készítjük az eredményes érettségi vizsgára.

Evangélikus, református, görög- és római katolikus hitoktatók és lelkészek a hitoktatás mellett a lélek ápolására is gondot fordítanak.

A nyelvtanulást széleskörű külföldi cserekapcsolatokkal és anyanyelvi lektorokkal segítjük

A sikeresebb elhelyezkedést és a továbbtanulást segítjük a tízujjas gépírás tanításával, az ECDL- és nyelvvizsgákra való felkészítéssel

Szabadidőben változatos szakkörök, falmászás, tánc és úszásoktatás, sítábor, vízitúra és nyári kalandtúrák, opera és színházlátogatások várják a diákokat.

A felvételi eljárás rendje:

- 01. kód: A hozott pontokat és a központi írásbeli vizsga eredményét vesszük figyelembe. 3. osztály év végi, 4. osztály félévi eredményeit magyar nyelv és irodalom, matematika, valamint 4. osztály félévi idegen nyelv
- 02.-10. kód: A hozott pontokat és a központi írásbeli vizsga eredményét vesszük figyelembe. A jelentkezők szóbeli elbeszélgetésen vesznek részt.
- A hozott pontok számításánál a 6-7. osztály év végi és a 8. osztály félévi eredményeit vesszük figyelembe a készségtárgyak kivételével.

A vizsgára történő jelentkezés módja:

- az egységes írásbeli felvételi vizsgára való jelentkezés határideje központilag meghatározott.
- a szóbeli vizsgák esetén, annak időpontjáról a jelentkezési lap beérkezését követően levélben tájékoztatjuk a tanulókat.
- a jelentkezési laphoz lelkészi ajánlólevelet kell csatolni. Ha a tanuló nincs megkeresztelve szülői nyilatkozatot kell csatolni az egyházi iskola sajátos követelményeinek elfogadására vonatkozóan.

A szóbeli elbeszélgetés témakörei:

angol – német:

1. család és rokonok
2. lakás
3. szabadidő
4. bevásárlás
5. utazás
6. napirend
7. étkezés
8. iskolai tantárgyak és tanulás

fizika:

1. A termikus, mágneses, elektromos, gravitációs és mechanikai kölcsönhatások
2. Vonatkoztatás, az egyenes vonalú egyenletes, a változó mozgás, gyorsulás fogalma
3. Út, idő sebesség, gyorsulás számítása
4. A tehetetlenség törvénye, tömeg, sűrűség fogalma, számítása
5. Az erő fogalma, mérése, legismertebb erőfajták
6. A forgatónyomaték
7. A nyomás fogalma, számítása
8. Folyadékok nyomása, közlekedőedények, hajszálcsővesség
9. A gázok nyomása, a felhajtóerő, Arkhimédész törvénye
10. Energia, munkavégzés, teljesítmény, hatásfok
11. Hőterjedés, hőtágulás, halmazállapot-változások
12. A testek elektromos állapota, az áramerősség, az elektromos feszültség, az elektromos ellenállás, Ohm törvénye
13. Fogyasztók soros és párhuzamos kapcsolása

Biológia:

1. Mikrobák világa (vírusok, baktériumok, egysejtűek)
2. Gombák
3. Növények
4. Állatok
5. Emberi szövetek
6. Az ember kültakarója
7. Az ember vázrendszere
8. Az ember tápcsatornája

9. Az ember légzése
10. Az ember keringése és a szív
11. Az emberi vér és vércsoportok
12. Az ember immunrendszere
13. Az ember kiválasztása

Kémia:

1. Oxigén és vegyületei – oxidok
2. Az élet és a víz
3. Az üvegházhatás és a szén – dioxid
4. A nemesgázok
5. A fotoszintézis
6. A levegőszennyeződés: a kén és a nitrogén oxidjai
7. Táplálékaink: cukrok és szénhidrátok
8. A hidrogén és vegyületei
9. A fémek: az ezüst és az arany
10. Háztartási tisztítószerünk és a mosóporok

A vizsgázó teljesítményének értékelése:

Nyolcévfolyamos gimnáziumi osztály (01 kód):

A központi írásbeli vizsga eredményét, és a 3. osztály év végi és 4. osztály félévi eredményeit magyar nyelv- és irodalomból, matematikából, valamint a 4. osztály félévi idegen nyelvi eredményét vesszük figyelembe az összpontszám kialakításánál és a rangsorolásnál.

A hozott pontok számításánál a 6-7. osztály év végi, 8. osztály félévi eredményeit vesszük figyelembe a készségi tárgyak kivételével.

A 07 osztályban a fizika,

a 06 osztályban a magyar nyelv és irodalom, továbbá az informatika tantárgyak év végi érdemjegyeit kétszeres szorzóval számítjuk be a hozott pontoknál.

Fontos, hogy a figyelembevett érdemjegyek ériék el a 4.00 átlagot!

Írásbeli vizsga eredménye:

- az egységes írásbeli vizsgaértékelő lap alapján egyenlő súllyal vesszük figyelembe mindkét tantárgyat a pontszám kialakításánál
- az SNI-s tanulók részére a szakértői és rehabilitációs bizottság véleménye alapján diszlexia és diszgráfia esetén a szülő kérelmére biztosítjuk az időtartamra, a segédeszköz használatra és az értékelésre vonatkozó jogszabályi kedvezményeket, így a szerzett pontok számításánál ez nem okoz hátrányt
 - diszlexia és/vagy diszgráfia esetén külön szülői kérelemre az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet a tanuló magyarból
 - diszkalkulia esetén a matematika írásbeli vizsga helyett a tanuló magyar nyelv és irodalom vagy történelem tárgyból tehet szóbeli felvételi vizsgát, ezzel válthatja ki a matematika tantárgyat.

A rangsor kialakításának alapja az összteljesítmény.

- az összteljesítménybe a különböző mentességeket és kedvezményeket is beszámítjuk
- azonos pontszám esetén a matematika írásbeli vizsga eredményét vesszük figyelembe a rangsor kialakításánál

A felvételi eljárás eredményének közzététele

A rendes felvételi eljárás eredményeként kialakult ideiglenes rangsort az iskolában, illetve az iskola honlapján az előírtak szerint tesszük közzé.

A rangsorban a tanulók egyéni kóddal szerepelnek, melyet írásban minden tanulónak megküldünk.

Az ideiglenes rangsor megtekintése után a tanulók szülei egyeztetést kérhetnek a gimnázium igazgatójától, melynek eredményeként az adatlap módosítását kezdeményezhetik.

Felvett tanulókat segítő tevékenységeink:

- A tanulmányi munka megkezdése előtt a nagytemplom bemutatása, az istentiszteleti alkalmak gyakorlatának megismertetése.
- Tanévkezdés előtti 2-3 napos közösségépítő táborok hatékonyan segítik
 - a keresztény gondolkodás megismerését, elmélyítését;
 - egymás és a felsőbb évesek, valamint
 - a Kossuthos közösségi szellem megismerését;
 - a közösségi munkával való ismerkedést.
- Az 5., a 7., illetve a 9. osztályosok beilleszkedési folyamatát kiemelten kezeljük. Mentálhigiénikussal együttműködve képesség, intelligencia és önismeret felmérést végzünk, majd csoportterápiás foglalkozásokat szervezünk a képességek és az önismeret fejlesztésére, valamint a feszültségoldó technikák elsajátítása céljából.
- Az első tanévben az osztályfőnökök egyénre szabott, pedagógiai célzatú megbízatásokkal igyekeznek bevinni a tanulókat a közös munkába.

A bejövő osztályok részére városismereti és iskolatörténeti vetélkedőt szervezünk.

Átvételi eljárás:

Az intézmény vezetője egyéni elbírálás alapján dönt.

3. HELYI TANTERV

3.1. Általános jellemzők

A gimnázium az oktatásért felelős miniszter által kiadott az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendeletben meghatározott kerettantervek közül a következőket választotta:

- Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára
- Kerettanterv a gimnáziumok 5-12. évfolyama számára

A helyi tantervünk tartalmazza az 5-12, 9-12 évfolyamokra vonatkozó:

- célokat és feladatokat
- fejlesztési terveket és célokat
- kulcskompetenciákat és kompetenciafejlesztést
- az egységesség és differenciálás módjait
- a tantárgyi struktúrát és óraszámokat (órahálók)
- a 10%-os szabad időkeret elosztását, beépítését, felhasználását

Alapvető feladatunk, hogy tanulóinkat biztos tudással vétezzük fel, és felkészítsük őket a további ismeretek megszerzésére, a felsőfokú tanulmányokra.

A tanulók érdeklődése, a szülők igényei és a fenntartónk elvárásai alapján a kerettanterv óraszámainak kialakításakor törekedtünk a hagyományos és a XXI. századi igények kielégítésére is.

Emelt szintű formában az idegen nyelvek, a fizika, biológia, kémia, és a média szakiránnyal bővített informatika tantárgyak oktatása folyik.

Megőrizzük az 1990 óta már hagyományos nyolcévfolyamos képzési formát.

Az alapkészségek fejlesztését a **kompetencia alapú** tudásszerzés módszereivel végezzük, emellett nagy gondot fordítunk az egyéni képességek kibontakoztatására, a tehetséggondozásra és a felzárkóztatásra.

- anyanyelvi kommunikáció
- idegen nyelvi kommunikáció
- matematikai kompetencia
- természettudományos és technikai kompetencia
- digitális kompetencia
- szociális és állampolgári kompetencia
- kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség
- a hatékony önálló tanulás

Az **integrált nevelés** keretében figyelmet fordítunk a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztésére, felzárkóztatására.

A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményére vonatkozó kerettantervi ajánlások a kiemelt figyelmet igénylő tanulók esetében is érvényesülnek az egyéni haladási ütem, és az egyes tantárgyakra vonatkozó fejlesztési programok segítségével.

A gimnáziumi tananyag számonkérésénél a tanuló a szakértői vélemény alapján mentesül bizonyos tantárgyakból és/vagy tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól.

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 27§/5-7. bekezdéseinek megfelelően a látássérült, nagyothalló és a megismerő funkciók zavara miatt a nevelési-tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók részére a tanórai foglalkozásokon túl rehabilitációs és egyéni foglalkozásokat szervezünk. A tanulásszervezés eredményessége érdekében érzékszervi fogyatékoság esetén egy osztályba csak ugyanazon típusba tartozó tanulók kerülhetnek.

Az érettségi vizsgán az érintett tantárgyak helyett a vizsgázó másik tantárgyat választhat. A felmerülő vizsgák során a tanulót hosszabb felkészülési idő illeti meg, illetve írásbeli beszámolót szóbeli beszámoló

lóval vagy a szóbeli beszámolót írásbeli beszámolóval válthatja fel. A tanulót megilleti a tanulmányai során alkalmazott segédeszközök használata is.

A **kompetencia mérések** eredményeinek tükrében évenként értékeljük és elemezzük a rendelkezésünkre álló adatokat. A mérési vezető irányításával összevetjük a korábbi értékekkel és meghatározzuk a tantestület további feladatait.

A **mindennapos testnevelést** iskolánkban heti öt testnevelés óra keretében végezzük. Minimum 4 óra megtartása órarendi keretek között történik, a fennmaradó 1 órát délutáni foglalkozások keretében tantárgytömbösítéssel valósítjuk meg osztálykeretben.

Ugyanez vonatkozik a könnyített testnevelésre utalt tanulókra is.

A **gyógytestnevelést** heti három órában biztosítjuk tanulóinknak, akik az osztálykeretben szervezett délutánonkénti 1 órás foglalkozásokon igény szerint részt vehetnek.

A **választható tantárgyak** és foglalkozások rendszerét és az ezeket oktató tanárok várható névsorát a törvényi szabályozásnak megfelelően kezeljük, április 15-ig elkészítjük, beszerezzük a szülői szervezet és a diákönkormányzat véleményét és a fenntartó jóváhagyását követően közzétesszük és ismertetjük az érintett tanulókkal az erről szóló tájékoztatót.

A tanulók a szülő aláírásával írásban nyilatkozik minden év május 20-ig a választott tantárgyról, és az érettségi vizsgára való felkészítés szintjéről. A választott tárgyat a következő tanév végéig legfeljebb egy alkalommal, nagyon indokolt esetben módosíthatják az iskola igazgatójához benyújtott kérelemmel.

A jelentkezéskor nyilatkoznak annak tudomásulvételéről is, hogy a választott foglalkozásokon a részvétel kötelező, és hogy a tanulók munkáját érdemjeggyel minősítjük.

Azoknak a tantárgyaknak a minősítése, amelyek már nem szerepelnek a Pedagógiai Programban az adott évfolyamon tanult tantárgyak között, szintén bekerül a bizonyítványba.

A mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamba lépés tekintetében a választott tárgyakat is úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órákat.

Közép szintű érettségire való felkészítést a tanórák keretein belül valósítjuk meg, ezen kívül földrajz, informatika és vizuális kultúra tantárgyakból adunk lehetőséget szabadon választott tanórák keretében is.

Emelt szintű érettségire való felkészítést a kötelező érettségi tantárgyakon kívül biológia, kémia, fizika tantárgyakból biztosítunk.

Amennyiben a tanuló valamely tantárgyból **előrehozott érettségi vizsgát** tesz, akkor az adott tantárgyból a tantárgy tanulmányi követelményeit valamennyi évfolyamra teljesítette, így **nem köteles** tanítási órán **részt venni**.

3.2. A helyi tanterv sajátosságai

2012. szeptember 1-jétől emelt szintű fizika tagozatos és emelt szintű média szakiránnyal bővített informatika osztályt indítottunk.

2016. szeptember 1-től a természettudományos osztályban az emelt szintű fizika mellett emelt szintű biológia és emelt szintű kémia képzést indítunk.

Minden évfolyamon hit- és erkölcs tantánítunk heti 2-2 órában, felekezeti bontás szerint.

A testnevelés tantárgyon belül a 10 és 11. évfolyamokon táncoktatás is folyik, melynek értékelése a testnevelés tantárgy keretein belül történik.

A művészetek tantárgy 11, 12. évfolyamon mozgókép-kultúra és médiaismeret tartalmat kap.

A kompetencia alapú oktatásban részesülő osztályokban a magyar nyelv- és irodalom tantárgy értékelése külön érdemjegy alapján történik.

A 11.-és 12. évfolyamon a kötelező érettségi tantárgyak tanítása sávós rendszerben, a tanulók képességei és igényei alapján szervezett csoportokban folyik, így az átjárhatóság is biztosított a különböző képzési formák között.

A nyolcosztályos gimnáziumba járók részére lehetővé tesszük a 8. osztály befejezése után, hogy tanulmányukat a négy évfolyamos osztályokban folytassák, amennyiben ezt a beiskolázási létszám megengedi, és a természettudományi és idegen nyelvi tantárgyak tanulásában mutatkozó nehézségek ezt indokoltá teszik.

Tantárgytömbösítés

Az emelt szintű média szakiránnyal bővített informatika osztályban az informatika és média tantárgyakat tantárgytömbösített formában oktatjuk.

3.3. Tantárgyi rendszer és óraszámok

3.3.1. 2013/2014. tanévtől

- 1. sz. táblázat: **Általános tantervű** osztály óraterve
- 2. sz. táblázat: **Emelt szintű nyelvi** osztály óraterve
- 3. sz. táblázat: **Emelt szintű fizika** osztály óraterve
- 4. sz. táblázat: **Emelt szintű média szakiránnyal bővített informatika osztály** óraterve
- 5. sz. táblázat: **Nyolcévfolyamos** gimnáziumi osztály óraterve

3.3.2. 2016/2017. tanévtől

- 6. sz. táblázat: Emelt szintű biológia osztály óraterve
- 7. sz. táblázat: Emelt szintű kémia osztály óraterve

1.számú táblázat:

Általános tantervű osztály óraterve 2013/2014. tanévtől

Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
I.. idegen nyelv **	3	4	3	3
II.. idegen nyelv**	4	3	3	3
Matematika	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	3	2	3	3
Etika	0	0	1	0
Biológia-egészségtan	0	2	2	2
Fizika	2	2	2	0
Kémia	2	2	0	0
Földrajz	2	2	0	0
Ének-zene	1	1	0	0
Vizuális kultúra	1	1	0	0
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*	1	0	0	0
Művészetek**	0	0	2	2
Informatika **	1	1	0	0
Életvitel és gyakorlat	0	0	0	1
Testnevelés és sport**	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Fakultáció	0	0	5	7
Rendelkezésre álló órakeret	34	34	35	35
Hit- és erkölcsstan	2	2	1	2
Összesen	36	36	36	37

*Mozgóképkultúra és médiaismeret a 9. évfolyamon

** 11. évfolyamon ének-zene és tánc és dráma a művészeteken belül.

** 12. évfolyamon ének-zene, rajz és vizuális kultúra, tánc és dráma és mozgóképkultúra és médiaismeret a művészeteken belül.

** csoportbontás (idegen nyelvek, informatika, testnevelés)

2. számú táblázat:

Emelt szintű nyelvi osztály óraterve 2013/2014. tanévtől

Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Emelt nyelv ^{''}	5	5	5	5
II.. idegen nyelv ^{''}	4	4	4	4
Matematika	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
Etika	0	0	1	0
Biológia-egészségtan	0	2	2	2
Fizika	2	2	2	0
Kémia	2	2	0	0
Földrajz	2	2	0	0
Ének-zene	1	1	0	0
Vizuális kultúra	1	1	0	0
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*	1	0	0	0
Művészetek**	0	0	2	2
Informatika ^{''}	1	1	0	0
Életvitel és gyakorlat	0	0	0	1
Testnevelés és sport ^{''}	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Fakultáció	0	0	2	4
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35
Hit- és erkölcstan	2	2	1	2
Összesen	37	38	36	37

*Mozgóképkultúra és médiaismeret a 9. évfolyamon

** 11. évfolyamon ének-zene és tánc és dráma a művészeteken belül.

** 12. évfolyamon ének-zene, rajz és vizuális kultúra, tánc és dráma és mozgóképkultúra és médiaismeret a művészeteken belül.

^{''} csoportbontás (idegen nyelvek, informatika, testnevelés)

3. számú táblázat:

Emelt szintű fizika osztály óraterve 2013/2014. tanévtől

Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
I.. idegen nyelv ``	3	4	3	3
II.. idegen nyelv``	4	3	3	3
Matematika	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
Etika	0	0	1	0
Biológia-egészségtan	0	2	2	2
Fizika	4	4	5	5
Kémia	2	2	0	0
Földrajz	2	2	0	0
Ének-zene	1	1	0	0
Vizuális kultúra	1	1	0	0
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*	1	0	0	0
Művészetek**	0	0	2	2
Informatika``	1	1	0	0
Életvitel és gyakorlat	0	0	0	1
Testnevelés és sport``	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Fakultáció	0	0	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35
Hit- és erkölcstan	2	2	1	2
Összesen	37	38	36	37

*Mozgóképkultúra és médiaismeret a 9. évfolyamon

** 11. évfolyamon ének-zene és tánc és dráma a művészeteken belül.

** 12. évfolyamon ének-zene, rajz és vizuális kultúra, tánc és dráma és mozgóképkultúra és médiaismeret a művészeteken belül.

`` csoportbontás (idegen nyelvek, informatika, testnevelés)

4. számú táblázat:

Emelt szintű média szakiránnyal bővített informatika osztály óraterve 2013/2014. tanévtől

Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
I.. idegen nyelv **	3	4	3	3
II.. idegen nyelv**	4	3	3	3
Matematika	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
Etika	0	0	1	0
Biológia-egészségtan	0	2	2	2
Fizika	2	2	2	0
Kémia	2	2	0	0
Földrajz	2	2	0	0
Ének-zene	1	1	0	0
Vizuális kultúra	1	1	0	0
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*	1	1	0	0
Művészetek**	0	0	2	2
Informatika**	3	2	3	3
Életvitel és gyakorlat	0	0	0	1
Testnevelés és sport**	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Fakultáció	0	0	2	4
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35
Hit- és erkölcstan	2	2	1	2
Összesen	37	38	36	37

*Mozgóképkultúra és médiaismeret a 9. évfolyamon

** 11-12 évfolyamon mozgóképkultúra és médiaismeret a művészetben belül.

** csoportbontás (idegen nyelv, informatika, testnevelés)

5.számú táblázat:

Nyolcévfolyamos gimnáziumi osztály óraterve 2013/2014. tanévtől

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	5	5	4	4	4	4	4	4
I.. idegen nyelv "	3	4	3	4	5	4	4	3
II.. idegen nyelv "	0	0	0	0	4	4	5	5
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	0	0	3	3	2	2	3	3
Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	0	0	0	0
Etika	0	0	0	0	0	0	1	0
Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek	2	2	0	0	0	0	0	0
Latin örökségünk*	0	0	0	0	0	0	0	0
Természetismeret	2	2	0	0	0	0	0	0
Biológia-egészségtan	0	0	2	1	0	2	2	2
Fizika	0	0	2	1	2	2	2	0
Kémia	0	0	1	2	2	2	0	0
Földrajz	0	0	1	2	2	2	0	0
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	0	0
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	0	0
Dráma és tánc/Hon és népismeret*	1	0	0	0	0	0	0	0
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*	0	0	0	0	1	0	0	0
Művészetek**	0	0	0	0	0	0	2	2
Informatika"	1	1	1	1	1	2	0	0
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	0	0	0	0	1
Testnevelés és sport"	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
Fakultáció	0	0	0	0	0	0	2	5
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31	35	36	35	35
Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	2	2	1	2
Összesen	29	29	32	32	37	38	36	37

*Mozgóképkultúra és médiaismeret a 9. évfolyamon, Hon és népismeret 5. évfolyamon

** 11. évfolyamon ének-zene és tánc és dráma a művészeteken belül.

** 12. évfolyamon ének-zene, rajz és vizuális kultúra, tánc és dráma és mozgóképkultúra és médiaismeret a művészeteken belül.

" csoportbontás (idegen nyelvek, informatika, testnevelés)

6.sz. táblázat

Emelt szintű biológia osztály óraterve 2016/2017-es tanévtől

Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
I.. idegen nyelv [”]	3	4	3	3
II.. idegen nyelv [”]	4	3	3	3
Matematika	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
Etika	0	0	1	0
Biológia-egészségtan	2	4	5	5
Fizika	2	2	2	0
Kémia	2	2	0	0
Földrajz	2	2	0	0
Ének-zene	1	1	0	0
Vizuális kultúra	1	1	0	0
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*	1	0	0	0
Művészetek**	0	0	2	2
Informatika [”]	1	1	0	0
Életvitel és gyakorlat	0	0	0	1
Testnevelés és sport [”]	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Fakultáció	0	0	2	4
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35
Hit- és erkölcstan	2	2	1	2
Összesen	37	38	36	37

*Mozgóképkultúra és médiaismeret a 9. évfolyamon

** 11. évfolyamon ének-zene és tánc és dráma a művészeteken belül.

** 12. évfolyamon ének-zene, rajz és vizuális kultúra, tánc és dráma és mozgóképkultúra és médiaismeret a művészeteken belül.

” csoportbontás (idegen nyelvek, informatika, testnevelés)

7.sz. táblázat

Emelt szintű kémia osztály óraterve 2016/2017-es tanévtől

Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
I.. idegen nyelv ^{''}	3	4	3	3
II.. idegen nyelv ^{''}	4	3	3	3
Matematika	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
Etika	0	0	1	0
Biológia-egészségtan	0	2	2	2
Fizika	2	2	2	0
Kémia	2	4	5	5
Földrajz	2	2	0	0
Ének-zene	1	1	0	0
Vizuális kultúra	1	1	0	0
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*	1	0	0	0
Művészetek**	0	0	2	2
Informatika ^{''}	1	1	0	0
Életvitel és gyakorlat	0	0	0	1
Testnevelés és sport ^{''}	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Fakultáció	0	0	0	2
Rendelkezésre álló órakeret	33	36	35	35
Hit- és erkölcsstan	2	2	1	2
Összesen	35	38	36	37

*Mozgóképkultúra és médiaismeret a 9. évfolyamon

** 11. évfolyamon ének-zene és tánc és dráma a művészeteken belül.

** 12. évfolyamon ének-zene, rajz és vizuális kultúra, tánc és dráma és mozgóképkultúra és médiaismeret a művészeteken belül.

^{''} csoportbontás (idegen nyelvek, informatika, testnevelés)

Intézményünk minden osztályában és évfolyamán csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet és a testnevelést.

Emelt szintű érettségire való felkészítés keretében kiemelten kezeljük a tehetséges tanulókkal való foglalkozást a 11. és 12. évfolyamon a következő tantárgyaknál: magyar, matematika, történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek, angol, francia, olasz, fizika, kémia, biológia.

Középszintű érettségire felkészülés valamennyi 11-12. évfolyamon oktatott tárgyak tanítási órák keretében történik. Földrajz, informatika, rajz, ének tantárgyból 11-12. évfolyamon külön középszintű felkészítést biztosítunk.

3.3.3. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások tananyagai

Emelt szintű nyelvi osztály 9-12. évfolyam

Általános tantervű, az emelt szintű fizika és az emelt szintű média szakiránnyal bővített informatika osztály

	9.évfolyam	10.évfolyam	11.évfolyam	12.évfolyam
1.idegen nyelv	-	+1	-	-
2.idegen nyelv	+1	-	-	-

Emelt szintű nyelvi osztály

	9.évfolyam	10.évfolyam	11.évfolyam	12.évfolyam
1.idegen nyelv	+2	+2	+2	+2
2.idegen nyelv	+1	+1	+1	+1

Nyolcévfolyamos gimnáziumi osztály

	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.	9.évf.	10.évf.	11.évf.	12.évf.
1.idegen nyelv	-	+1	-	+1	+2	+1	+1	-
2.idegen nyelv	0	0	0	0	+1	+1	+2	+2

Az idegen nyelvek tanítása során a nyelvtanítás jellegéből adódóan több kulcskompetencia és a Nemzeti Alaptantervben megfogalmazott célok építhetők be.

Célunk az, hogy a tanulók idegen nyelv tudása tegye fokozatosan lehetővé, az adott szintnek megfelelően az információszerzést az adott évfolyamokon a témakörökhöz kapcsolódva.

Az idegen nyelv tanítása során olyan kulcskompetenciákat sajátíttatunk el, amelyek segítséget nyújtanak a tanulásban, a magánéletben, a későbbi szakmai pályafutás során, az élet minden területén. A pluszóraik lehetőséget adnak az intenzívebb készségfejlesztésre, a felzárkózásra, a differenciált haladásra, az egyéni szükségletek figyelembe vételére.

Kiemelt cél az érettségi vizsgára, valamint a sikeres nyelvvizsgára való felkészítés. Az alábbi témakörök a tanulmányok alatt ismétlődve és fokozatosan bővülve fordulnak elő:

1. Személyes vonatkozások, család
2. Ember és társadalom
3. környezetünk
4. Iskola
5. A munka világa
6. Életmód
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás
8. Utazás, turizmus
9. Tudomány, technika

Az alapkészségek, mint olvasáskészség, beszéd-készség, íráskészség valamint a hallás utáni szövegértés folyamatosan, az adott életkori sajátosságokat előtérbe helyezve fordul elő, figyelembe véve, hogy a minimumszint a 12. évfolyam végére az A2 szint:

Beszéd-készség:

- szóbeli interakció: begyakorolt témák alapján beszélgetések, véleménynyilvánítás, érzelmek kifejezése, alkalmazkodás a kommunikációs helyzetekhez
- összefüggő beszéd: önkifejezés, begyakorolt szerkezetekkel a szintnek megfelelően; a folyamatoshoz közelítő, érthető beszéd, egy gondolat vagy probléma lényegének kifejezése

Olvasáskészség:

- többféle szövegfajta olvasása, lényegre törő autentikus vagy kismértékben szerkesztett szövegek megértése, az érvelés gondolatmenetének fejlesztése

Íráskészség:

- ismerős témákról a gondolatokat összehangolt mondatokban kifejezni
- néhány műfajban tényközlő szöveg írása minta alapján
- írásbeli beszámoló eseményekről, élményekről
- jegyzet készítése olvasott és hallott köznyelvi szövegből
- minták alapján, alapvető stílusjegyek figyelembe vételével rövid szövegek létrehozása szempontok alapján

Hallott szöveg értése:

- globális megértés fejlesztése-lényegkiemelés
- szelektív megértés fejlesztése-információkeresés
- ösztönzés a célnyelvi szövegek hallgatására
- sikerélményhez juttatás
- kapcsolódási pontok keresése: zene, ünnepek
- hallott szöveghez kapcsolódó feladatok megoldása
- tanulmányok végére értse meg főbb vonalaiban a köznyelvi beszédet

Matematika 5-12. évfolyam

évfolyam	5		6		7		8	
	ajánlott óraszám	tervezett óraszám	ajánlott óraszám	tervezett óraszám	ajánlott óraszám	tervezett óraszám	ajánlott óraszám	tervezett óraszám
Statisztika, valószínűség	2,5	5	2,5	5	3,5	14	3,5	15
Gondolkodási módszerek	3,5	7	3,5	7	4	10	4	10
Számelmélet, algebra	70	75	70	75	48	70	48	40
Sorozatok, függvények	3	7	4	7	10	10	10	20
Geometria	10	50	10	50	31	40	31	59
össz:	89	144	90	144	96,5	144	96,5	144

Az ajánlott órákba nincs a számonkérés beépítve.
A tervezett órák a számonkérést is tartalmazzák.

5.évfolyam

Statisztika, valószínűség

Statisztikai , és valószínűségi gondolkodás
Gazdasági feladatok.

Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika, gráfok

Fogalmak egymáshoz való viszonya, összefüggések.

Számelmélet, algebra

A matematikai ismeretek és a mindennapi élet történései közötti kapcsolat.

A szabványos mértékegységekhez tartozó mennyiségek és többszöröseik, törtrészeik.

Függvények, az analízis elemei

Függvényszemlélet. Grafikonok, táblázatok adatainak értelmezése, elemzése.

Geometria

Rendszerezés.

6.évfolyam

Statisztika, valószínűség

Statisztikai , és valószínűségi gondolkodás Gazdasági feladatok.

Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika, gráfok

Fogalmak egymáshoz való viszonya, összefüggések.

A bizonyítás, az érvelés iránti igény, kulturált vitatkozás.

Számelmélet, algebra

A matematikai ismeretek és a mindennapi élet történései közötti kapcsolat.

A szabványos mértékegységekhez tartozó mennyiségek és többszöröseik, törtrészeik.

Algoritmikus gondolkodás

Függvények, az analízis elemei

Függvényszemlélet. Grafikonok, táblázatok adatainak értelmezése, elemzése.

Geometria

Rendszerezés..

Statikus helyzetek, képek, tárgyak megfigyelése.

A geometriai problémamegoldás lépései (szerkesztésnél: vázlatrajz, adatfelvétel, a szerkesztés menete, szerkesztés, diszkusszió).

7.évfolyam

Statisztika, valószínűség

Statisztikai , és valószínűségi gondolkodás

Gazdasági feladatok.

Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika, gráfok

Fogalmak egymáshoz való viszonya, összefüggések.

A rendszerezést segítő eszközök és algoritmusok használata.

A bizonyítás, az érvelés iránti igény, kulturált vitatkozás.

Számelmélet, algebra

A matematikai ismeretek és a mindennapi élet történései közötti kapcsolat.

A szabványos mértékegységekhez tartozó mennyiségek és többszöröseik, törtrészeik.

Algoritmikus gondolkodás

Függvények, az analízis elemei

Függvényszemlélet. Grafikonok, táblázatok adatainak értelmezése, elemzése.

Megoldás a matematikai modellen belül. Matematikai modellek

Geometria

Rendszerezés..

Statikus helyzetek, képek, tárgyak megfigyelése.

Geometriai transzformációkban megmaradó és változó tulajdonságok.

Képzeletben történő mozgítás: átdarabolás elképzelése, testháló összehajtásának, szétvágásának.

A geometriai problémamegoldás lépései (szerkesztésnél: vázlatrajz, adatfelvétel, a szerkesztés menete, szerkesztés, diszkusszió).

8. évfolyam**Statisztika, valószínűség**

Statisztikai, és valószínűségi gondolkodás

Gazdasági feladatok.

Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika, gráfok

Fogalmak egymáshoz való viszonya, összefüggések.

A rendszerezést segítő eszközök és algoritmusok használata.

A bizonyítás, az érvelés iránti igény, kulturált vitatkozás.

Számelmélet, algebra

A matematikai ismeretek és a mindennapi élet történései közötti kapcsolat.

A szabványos mértékegységekhez tartozó mennyiségek és többszöröseik, törtrészeik.

Algoritmikus gondolkodás

Függvények, az analízis elemei

Függvényszemlélet. Grafikonok, táblázatok adatainak értelmezése, elemzése.

Megoldás a matematikai modellen belül. Matematikai modellek

Geometria

Rendszerezés..

Statikus helyzetek, képek, tárgyak megfigyelése.

Geometriai transzformációkban megmaradó és változó tulajdonságok.

Képzeletben történő mozgató: átdarabolás elképzelése, testháló összehajtásának, szétvágásának.

A geometriai problémamegoldás lépései (szerkesztéskor: vázlatrajz, adatfelvétel, a szerkesztés menete, szerkesztés, diskusszió).

9. évfolyam +36 óra

Témakör	+ órák száma	Tematika
Algebra, számelmélet	+8	nevezetes szorzatok elmélyítése, gyakorlása
Függvények	+8	abszolútérték függvények összeadásának és kivonásának ábrázolása és jellemzése.
Háromszögek, négyszögek, sokszögek	+8	egyszerűbb tételek bizonyítása
Egyenletek	+8	a két abszolútértéket tartalmazó egyenlet megoldása, valamint a különböző egyenletek megoldási módszereinek elmélyítése
	+4	Gyengébb tanulók felzárkóztatása, gyakorlás

10. évfolyam - +32 óra

Témakör	+ órák száma	Tematika
másodfokú egyenletek	+8	A Viète-formulák alkalmazása, a két négyzetgyököt tartalmazó egyenletek megoldása.
Geometria	+8	Néhány egyszerűbb bizonyítás bemutatása. A húrnégyszögek tételének és az érintőnéyszög tételének alkalmazása
Középszintű érettségi feladattípusok	+8	Ismeretek elmélyítése, gyakorlása.
	+8	A 9. és 10. évfolyam anyagának rendszerezése, felkészülés az év végi vizsgára.

11. évfolyam - +36 óra

Témakör	+ órák száma	Tematika
kombinatorika	+12	ismétléses kombináció fogalmának megismerése és alkalmazása
trigonometria	+12	Egyszerűbb trigonometrikus egyenlőtlenségek megoldása
exponenciális és loga-	+12	egyenlőtlenségek és egyenletrendszerek meg-

ritmikus egyenletek		oldása
---------------------	--	--------

12. évfolyam - +32óra

Témakör	+ órák száma	Tematika
Középszintű érettségi	+20	típusfeladatok és feladatsorok megoldása
Emelt szintű érettségi	+12	típusfeladatok és feladatsorok megoldása

Emelt szintű fizika osztály 9-12. évfolyam

Az emelt óraszám elsősorban a kötelező tananyag mélyebb elsajátításához szükséges ismeretek átadására ad lehetőséget. A matematikai ismeretek bővebb alkalmazása illetve tanulói kísérletek elvégzése a még pontosabb megértést szolgálja. Az alapóraszám feladatait versenyfeladatokkal kiegészítve biztosítjuk az emelt szintű érettségire való felkészülést és versenyeken való eredményes szereplést.

9. osztály (144 óra)	Óraszám	Plusz órák száma	Plusz órák tematikája
I. Alapozó mérési gyakorlatok	10 óra		
II. Kinematika	19óra	10 óra	Hajításos feladatok Változó forgómozgás Több feladatmegoldó óra
III. Dinamika	27óra	10 óra	Forgómozgás dinamikája részlete- sebben Több feladatmegoldó óra
IV. Testek egyensúlya	19 óra	5 óra	Több feladatmegoldó óra Tanuló kísérletek
V. Munka energia	12 óra	5 óra	Több feladatmegoldó óra Tanuló kísérletek
VI. Égi és földi mec- hanika egysége	9 óra		
VII. Folyadékok és gázok mechanikája	16 óra	2 óra	Több feladatmegoldó óra. Tanuló kísérletek.

10. osztály (144 óra)	Óraszám	Plusz órák száma	Plusz órák tematikája
Hőtani alapok	8 óra		
Gázok makroszkopikus vizsgálata	12óra	4 óra	Több feladatmegoldó óra. Tanuló kísérletek.
Kinetikus gázmodell	10 óra		
A termodinamika fűtő- telei	17 óra	3 óra	Több feladatmegoldó óra. Tanuló kísérletek.
Halmazállapotok, hal- mazállapot-változások	11 óra	4 óra	Több feladatmegoldó óra. Tanuló kísérletek.
Hőterjedés	6óra		
Mindennapok hőtana	6 óra		
Tematikus évi mérési gyakorlatok	8 óra		
Elektrosztatika	14 óra	10	Több feladatmegoldó óra. Tanuló kísérletek. Kondenzátorok kapcsolása
Egyenáramok	21 óra	10	Több feladatmegoldó óra. Tanuló kísérletek. Ohm törvénye teljes áramkörre.

11. osztály (144 óra)	Óraszám	Plusz órák száma	Plusz órák tematikája
Mechanikai rezgések és hullámok	14 óra	12 óra	Hangtan Több feladatmegoldó óra. Tanuló kísérletek
Elektromágneses indukció, váltóáram	16 óra	10 óra	RLC-kör Több feladatmegoldó óra. Tanuló kísérletek
Elektromágneses rezgés, elektromágneses hullám	4 óra	6 óra	Rádió, televízió, mobiltelefon Több feladatmegoldó óra.
Hullám- és sugároptika	11 óra	4 óra	Egyszerű és összetett optikai eszközök képalkotása. A szem. Több feladatmegoldó óra. Tanuló kísérletek
Atomfizika I. – héjfizika	10 óra	8 óra	Kondenzált anyagok szerkezete és fizikai tulajdonságai. Nobel- díjas fizikusok életrajzai Több feladatmegoldó óra.
Atomfizika II. – magfizika	15 óra	8 óra	A Radon. Atom erőművek biztonságos üzemeltetésének és a fúziós erőműnek ismertetése. Részecskefizika. Több feladatmegoldó óra.
Mechanikai kiegészítések	15 óra		Merev testek mechanikája. Több feladatmegoldó óra.
Csillagászat és asztrofizika	8 óra	3 óra	A kozmológia és a csillagfejlődés fázisainak részletesebb ismertetése.

12. osztály (128 óra)	Óraszám	Plusz órák száma	Plusz órák tematikája
Környezetfizika		6 óra	Környezetfizika
Fizika és társadalom		5 óra	Fizika és társadalom Fizikusok életének ismertetése.
Rendszerező ismétlés		117 óra	Érettségi felkészülés Kísérletek áttekintése

Emelt szintű média szakiránnyal bővített informatika osztály 9-12. évfolyam

Informatika

9. évfolyam (108 óra)

Tematikai egység	óra-számok	Alap szintű ismeretek
1. Az informatikai eszközök használata	+6 óra	Az egészséges munkakörnyezet. A számítógépes perifériák Az operációs rendszer. A számítógépes hálózat. Az adatok biztonságos tárolása.
2. Alkalmazói ismeretek	+24 óra	Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus

		létrehozása. Adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés
--	--	---

10. évfolyam (72 óra)

Tematikai egység	Órakeret	Alap szintű ismeretek
3. Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel	+6 óra	A problémamegoldáshoz szükséges módszerek és eszközök kiválasztása Algoritmizálás és adatmodellezés Egyszerűbb folyamatok modellezése
4. Infokommunikáció	+8 óra	Információkeresés, információközlési rendszerek. Az információs technológián alapuló kommunikációs formák. Médiainformatika
5. Az információs társadalom	+4 óra	Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai Az e-szolgáltatások szerepe és használata
6. Könyvtári informatika	+4 óra	A könyvtári rendszer szolgáltatásai és a különböző információforrások önálló felhasználása tanulmányi és egyéb feladatokhoz.

11. évfolyam (108 óra)

Tematikai egység	Órakeret	Emelt szintű ismeretek
4. Infokommunikáció	+104 óra	Gyakorlat orientált médiaprojektek megvalósítása.

12. évfolyam (108 óra)

Tematikai egység	Órakeret	Emelt szintű ismeretek
2. Alkalmazói ismeretek	+4 óra	Alternatív operációs rendszerek. Hálózati eszközök konfigurálása
3. Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel	+24 óra	Különböző programozási nyelvek megismerése. Alacsony szintű programozási nyelvek bemutatása.
5. Az információs társadalom	+12 óra	Információs szolgáltatások kialakítása (weboldal, keresőrendszer, fórum)
6. Könyvtári informatika	+12 óra	Összetett referenz kérdések megoldása. Szellemi munka technikájának magas szintű ismerete. Nem hagyományos dokumentumok.

Mozgókép-kultúra és médiaismeret 10-12. évfolyam**10. évfolyam 36. óra**

Tematikai egység	Órakeret	Fejlesztési követelmények
Előzetes tudás felmérése	2 óra	
A média kifejezőeszközei: figyelemirányítás, hangulatteremtés és értelmezés fő eszközei	18 óra	Látványszervezés, szövegszerkesztő eszközök, fényviszonyok, képkivágások Műfajelméleti rendszerezés, formanyelvi alapok,

Tematikai egység	Órakeret	Fejlesztési követelmények
		filmdefiníciók értelmezése, állókép és mozgókép, fotó és film, az idő dimenziója A filmkészítés lépései 1. Ötlet, történet, 2. szinopszis, treatment 2. Forgatókönyv irodalmi forgatókönyv technikai forgatókönyv storyboard 3. Forgatás 4. Vágás, utómunka
A média kifejezőeszközei A mozgóképi elbeszélés	12 óra	szinopszis, treatment, irodalmi, technikai forgatókönyv, storyboard, snitt, beállítás, filmkép, scene, jelenet, szekvencia Képekből történet kitalálása, storyboard készítése Filmjelenetek elemzése, montázselmélet: Kulesov, Eisenstein lineáris-narratív, intellektuális, asszociációs, expresszív, szeriális, párhuzamos, belső montázs, flash- back (metrikus, ritmikus, tonális, szupertonális, intellektuális) Műfajok, műsortípusok A szerző film és a tömegfilm A műfajfilmek jellemzői. Néhány fontos műfaj Rendszerezés kultúrtörténeti összefüggésben, a magas és a tömegkultúra. Típus és archetípus. Filmtörténet.
A média társadalmi szerepe	4 óra	médiafogyasztás és befogadás befogadási elméletek, médiafogyasztási szokások médiafüggőség, infotainment, reklám

A továbbhaladás feltételei: A tanuló legyen tisztában a hatás-befogadás elméletekkel, a film és médiaműfajok sokszínűségével, tudjon tájékozódni a média és a film világában, ismerje fel a szimbólumok összefüggéseit. Tudjon értelmezni archetipikus és tipikus figurákat és helyzeteket, ismerje a szerzői és a tömegfilm sajátosságait különbségeit, legfontosabb filmtörténeti állomásait.

11. évfolyam (72 óra)

tematikai egység	óraszám	fejlesztési követelmények
A média társadalmi szerepe, használata, az új média formái és szövegépítkezési sajátosságai	20 óra	Az internetes szövegépítkezés sajátosságainak megismerése, tartalomelemzés Web design, flash animáció, blogszerkesztés, new media megjelenése, etikai környezete, jogi szabályozása, index hivatkozások, publikálás, Közzététel hálózaton, Publikálás weben, mobil eszközökön
Az elektronikus újságírás sajátosságai	6 óra	(A rádiós újságírás műfaji rendszerezése, A hang keletkezése, előállítása és érzékelése, a hang, mint akusztikus jel keletkezése, jellemzői, fizikai tulajdonságai. A hang érzékelése. Természetes és mesterséges hangforrások: beszéd, zene, zaj. Hangtechnikai alapfogalmak frekvencia, dinamika, hullámhossz, oktáv, decibel stb. Minőségi hanganyagok, jellegzetes hanghibák, hangzásbeli eltérések megmutatása, hangstúdiók felépítése, hang a filmen, színházban, televízióban, rádióban, koncerten hangosítás szabadterén, szinkronizálás, finomságok, mastering)
A média társadalmi szerepe, használata, Médiaipar, médiafogyasztás és befogadás	16 óra	Nyilvánosság, demográfia, kutatásmódszertan, a média társadalmi szerepe- befogadási stratégiák, hatáselméletek, tematizáció, napirend kijelölés A médiatizált nyilvánosság jogi/etikai környezete. A médiainstítmények. A média szabadságának határai (politikai, gazdasági és jogi kontroll, törvények, kvóták, morális határok A valóság médiareprezentációja. Az ideológia és a politika

		<p>reprezentációja. A manipuláció</p> <p>A média mint hatalmi ág A média legfontosabb társadalmi szerepei (tájékoztatás, örkutya-szerep, közösségteremtő, a morális értékrend formálása, szórakoztatás) Közszolgálat és kereskedelmi érdek. Nézettségi index</p> <p>Közvélemény és nyilvánosság (elhallgatási spirál, látensközvélemény) Médiaetika, a média felelőssége Médiatörvény</p>
A média társadalmi szerepe, használata, médiaetika és szabályozás (12 óra)	12 óra	A nyilvános megszólalás szabadságának és felelősségének tudatosítása. Állásfoglalás a Tartalomszabályozás a médiatörvényben, reklámtörvény, véleményformálás, az internet tartalomszabályozásának lehetőségei
A média kifejezőeszközei (a mozgóképi elbeszélés) A média kifejezőeszközei (A figyelemátirányítás, hangulatteremtés és értelmezés fő eszközei)	18 óra	mozgóképi szöveg újrafogalmazása megadott kritériumok alapján

A továbbhaladás feltételei: A tanuló legyen képes a mozgóképi szövegek elemzésére, a nyomtatott és elektronikus sajtó médiaszövegeinek értelmezésére. ismerje a médiareprezentáció jelenségét, legyen járatos a média törvénykezési és etikai szabályozásában.

12. évfolyam (72 óra)

Tematikai egység	órakeret	fejlesztési követelmények
Tömegkommunikációs modellek	3 óra	
Infokommunikáció és ide ntitás	6 óra	
Befogadás elméletek	6 óra	
Dokumentarizmus	6 óra	
Médiaetika, médiaszabályozás	6 óra	
Műfaji elemek felismerése, használata	9 óra	
A média kifejezőeszközei (a mozgóképi elbeszélés)	18 óra	<p>A tanulók az elmúlt években szerzett ismereteik alapján, a szeptemberben meghirdetett projektfeladatok közül választanak, és azt csoportmunkában készítik.</p> <p>A projekt több részfeladatból tevődik össze, mely részfeladatok elméleti és gyakorlati készségeit a korábbi években már elsajátították.</p> <p><u>A projektnek tartalmaznia kell az alábbi témaköröket:</u></p> <p>Képszerkesztés Kiadványszerkesztés Hangszerkesztés Videószerkesztés Honlapkészítés, blog, flash animáció New média</p>
A médiakifejezőeszközei (A figyelemátirányítás, hangulatteremtés és értelmezés fő eszközei)	18 óra	<p>A tanulók az elmúlt években szerzett ismereteik alapján, a szeptemberben meghirdetett projektfeladatok közül választanak, és azt csoportmunkában készítik.</p> <p>A projekt több részfeladatból tevődik össze, mely részfeladatok elméleti és gyakorlati készségeit a korábbi években már elsajátították.</p>

Tematikai egység	órakeret	fejlesztési követelmények
		A projektnek tartalmaznia kell az alábbi témaköröket: Képszerkesztés; Kiadványszerkesztés; Hangszerkesztés; Videószerkesztés Honlapkészítés, blog, flash animáció; New média

A továbbhaladás feltételei: A tanulók legyenek képesek a mozgókép-kultúra fejlődésének egyes mozzanatait elhelyezni a huszadik századi művelődéstörténet összefüggéseiben. Ismerjék az audiovizuális tömegkultúra, illetve a fogyasztói kultúra jellegzetességeit, a megítélésükkel kapcsolatos problémákat. A megismert művekről, műsorokról, vagy műfajokról alkotott véleményüket szóban és írásban szabatosan tudják kifejezni. Ismerjék fel a filmnyelv egyes kifejező eszközeit, és az audiovizuális szövegek értelmezésénél alkalmazzák helyesen ezekkel kapcsolatos ismereteiket. A tanuló legyen képes önállóan mozgóképi alkotásokat létrehozni.

Emelt szintű biológia osztály 9-12. évfolyam

Emelt szintű biológia osztály 9-12. évfolyam	
9. Évfolyam	
Tematikai egység	Emelt szintű ismeretek
I. Bevezetés a biológiába	
1. A biológia tudománya	A mesterséges és a fejlődéstörténeti rendszer Molekuláris törzsfa Hipotézis és teória Modellalkotás Az EKG, EEG, CT, UH, röntgen vizsgálat, elektronmikroszkóp gyakorlati alkalmazásának lehetőségei Élő rendszerekben zajló körfolyamatok értelmezése
2. Az élet jellemzői	Kapcsolatok elemzése Ozmotikus anyagok szerepe
3. Fizikai, kémiai alapismeretek	Kromatográfia Enzimműködéshez kapcsolható kísérletek
II. Evolúció	
1. Populációgenetika és evolúciós folyamatok	A matematikai modell és a megfigyelhető biológiai folyamatok összefüggése Ideális populáció Hardy-Weinberg összefüggés A születési és halálozási ráta A kihalási küszöb fogalma, kapcsolata a genetikai sodródással és a beltenyészet következtében föllépő leromlással. A beltenyésztés és a nem véletlenszerű párválasztás biológiai hatásai Az evolúció szintjeire vonatkozó elméletek A relatív és az abszolút (C14/C12) kormeghatározás Az élő kővület fogalma A pollenanalízis és az évgyűrélemzés módszere, az ebből levonható következtetések Az evolúció közvetett bizonyítékai A házasítás, mint genetikai beavatkozás Az evolúció típusai
2. A bioszféra evolúciója	Miller kísérlete A korai emberfélék és a <i>Homo</i> nemzetség evolúciójának főbb lépései
III. Az egyed szerveződési szintje	
1. Nem sejtes rendszerek	A vírusok kialakulása, vírusfertőzés folyamata, prion A baktériumok életfolyamatai és ökológiai típusai

2. Önálló sejtek	Fertőtlenítő eljárások
3. Többsejtűség (állattan)	Endoszimbionta elmélet Az állatcsoportok evolúciós újításai Állati szövetek felismerése Tanult magatartásformák genetikai háttere

10. Évfolyam	
Tematikai egység	Emelt szintű ismeretek
I. Az egyed szerveződési szintje 1. Többsejtűség (növénytan)	A növények és állatok összehasonlítása A mohák kétszakaszos egyedfejlődése és ökológiai szerepe A szövetes növények kétszakaszos egyedfejlődése A kettős megtermékenyítés Növényi szervek módosulatai Vízmolekula atomjainak sorsa a növényekben A folyadékcszállítás hajtóerői A szén-dioxid sorsa a növényekben Növénytani kísérletek Nappalhosszúság és virágképzés A virág és a termés részeinek kapcsolata Az auxin szerepe
II. Egyed feletti szerveződési szintek 1. Populációk 2. Életközösségek (élőhelytípusok) 3. Bioszféra 4. Ökoszisztéma 5. Környezet- és természetvédelem	A populációk jellemzői, feladatmegoldás r- és k-stratégisták, Niche-elmélet, niche típusok Minimum-elv, Gauze-elv, Bergmann-szabály Az állati és emberi kommunikáció különbségei Társas kapcsolatok A populációk közötti kölcsönhatások A társulások szerkezete, változásai Az ember hatása a szukcesszióra A degradáció és okai A cseres-tölgyes, gyertyános-tölgyes, bükkös összehasonlítása Intrazonális társulásokat kialakító tényezők Az ember hatása A szikes puszta és a sziklagyeppek A Kárpát-medence jellegzetes társulásainak változása A közlekedés ökológiai hatásai Fenntartható gazdálkodás A demográfiai és gazdasági növekedés anyagi- és energetikai korlátai Abiotikus tényezők és az élőlények kapcsolata Táplálékhálózatok megszerkesztése, elemzése Nitrogénkörforgás A produkció, a biomassza és az egyedszám összefüggései Az anyag- és energiaáramlás elemzése Genetikai, faj- és ökológiai diverzitás A diverzitás védelmének fontossága Esttanulmány elemzése Önálló véleményalkotás, javaslattétel A szennyezés csökkentését ösztönző főbb gazdasági és jogi lehetőségek, hatékonyságuk

	Kísérletmagyarázat
11. Évfolyam	
Tematikai egység	Emelt szintű ismeretek
I. Egyed alatti szerveződési szint	
1. Szervetlen és szerves alkotóelemek	Az I, F, Si szerepe az élő szervezetben A NO ₂ ⁻ és PO ₃ ⁻ ionok természetes előfordulásai A lipidek szerkezete, típusai, szerepe Az α- és β glükóz szerkezete, a ribóz, dezoxiribóz, amilóz és cellulóz molekulájának felépítése Az aminosavak, a peptidkötés, a fehérjék szerkezetei A stresszfehérjék A nukleotidok és a nukleinsavak felépítése A nukleotidok (NAD ⁺ , NADP ⁺ , ATP) biológiai jelentőségét. Griffith és Avery, Hershey és Chase kísérlete
2. Az anyagcsere folyamatai	Hidrolízis, kondenzáció Fotoszintetikus színanyagok Glikolízis, citrátkör Aminosavak lebontása
3. Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)	Aktív és passzív transzport Lizoszóma Lebontó folyamatok helye a sejtben Sejtciklus Mitózis és meiózis folyamata K-Na pumpa A sejthalál típusai
IV. Az emberi szervezet	
1. Homeosztázis	A homeosztázis és egészség kapcsolata
2. Izomrendszer	Az izom működése, a Ca ²⁺ szerepe, a kreatin-foszfát és a mioglobin szerepe Az izomláz kialakulása
3. Táplálkozás	Tápanyagok emésztése és lebontása, az építőegységek beépülése, felhasználása Emésztőenzimek E-, K-, B ₁ -, B ₆ -vitaminok Alapanyagcsere fogalma, értéke Májbetegségek és a sárgaság
4. Légzés	Grafikonelemzés Donders-modell A gázcsere és a diffúzió A gége működése, a hang erősségét, magasságát, és a hangszínt befolyásoló tényezők Légzésszabályozás Légmell, kesztonbetegség
5. Anyagszállítás	A dohányzás hatása a légzőszervekre A vér kémiai összetételének változása A hemoglobin felépítése A véralvadás folyamata és a vérzékenység A nyirok mozgása A szövetnedv áramlása Grafikonelemzés, számítási példák megoldása A vénás áramlás
6. Kiválasztás	A szív ingerületképző rendszere A bőr, a máj, a tüdő, a végbél és a vese szerepét a kiválasztásban. Szűrletképzés, visszaszívás, kiválasztás (exkréció).

	<p>A nefron működése A kiválasztás hormonális szabályozása Dialízis, veseátültetés szerepe</p>
--	--

12. Évfolyam	
Tematikai egység	Emelt szintű ismeretek
<p>I. Az emberi szervezet 1. Szabályozás</p>	<p>Kémiai és elektromos, helyi és tovaterjedő potenciál A drogok és egyes mérgek hatása a szinapsziszra Biológiai ritmusok A gliasejtek és a velőshüvely, a szklerózis multiplex Az alvás-ébrenlét ciklusa, biológiai funkciói A jobb és bal agyfélteke eltérő funkciói A csapok, pálcikák és dúcsejtek szerepe A kép- és színlátás, a fényerősség-érzékelés optikai és élet-tani alapjai A látórendszer és az egyensúlyérzés kapcsolata A Corti-szerv A helyzetérzékelés Automatizált mozgások szabályozása A szimpatikus és a paraszimpatikus idegrendszer A keringés és a testhőmérséklet szabályozása Az emberi viselkedés evolúciós (genetikai), ökológiai, kulturális alapjai Emberi viselkedéssel kapcsolatos leírások, kísérletek elemzése Pszichoszomatikus betegségek Az Alzheimer-kór és a Parkinson-kór tünetei Az adrenalin, inzulin, glükokortikoidok, mineralokortikoidok, vazopresszin, parathormon, kalcitonin, D-vitamin-hormon szerepe Hormonhatás elemzés Természetes és adaptív immunválasz Az immunrendszer működése Vérszérum, autoimmun betegségek Szervátültetés Az anyai és magzati keringés kapcsolata A meddőség</p>
<p>2. Szaporodás és egyedfejlődés</p>	
<p>II. Öröklődés 1. Molekuláris genetika</p>	<p>DNS megkettőződés, fehérjeszintézis folyamata, sejtalkotók A genetikai kód tulajdonságai Kodonszótár használata Emberi fehérje előállítása baktériummal A mutáció típusai A sarlósejtes vérszegénység, albinizmus, fenilketonúria A laktóz-operon Mendel kutatási módszerének értelmezése Mendel következtetéseinek érvényességi korlátai, ennek okai Az ecetmuslica, mint genetikai alany Genetikai számítások Családfaelemzés Nemhez kötött öröklődés Öröklésmentek levezetése</p>
<p>2. Mendeli genetika</p>	

	A kapcsoltág és a rekombináció tényének felismerése A kapcsoltág, a rekombinációs gyakoriság és a genetikai térképezés módszerének összefüggése Mennyiségi jellegek eloszlása
--	---

Emelt szintű kémia osztály 9-12. évfolyam

Emelt szintű kémia osztály 9-12. évfolyam	
9. Évfolyam	
Tematikai egység	Emelt szintű ismeretek
<p>Általános kémia</p> <p>1. Atomszerkezet</p> <p>Kémiai számítások Anygmennyiség</p> <p>2. Molekulák, összetett ionok</p> <p>3. Anyagi halmazok</p> <p>Kémiai számítások Gázok</p> <p>4. Kémiai átalakulások</p> <p>Kémiai számítások Oldatok, elegyek, keverékek</p>	<p>nukleonok Berzelius, Curie házaspár A tömegszám és a relatív atomtömeg közti kapcsolat Atompályák, a Pauli-elv és a Hund-szabály Az alapállapotú atom teljes elektronszerkezetének felírása az első négy periódus elemeinél, Mezők, párosítatlan elektronok számának megállapítása Atomméret és atomsugár a periódusokban Ionsugár, ionizációs energia, elektronaffinitás A relatív atomtömeg kiszámítása az izotópok relatív atomtömegéből és előfordulási arányából σ- és π-kötés, kötéstávolság, kötésszög A molekula alakját meghatározó tényezők Komplex-ion Az anyagi rendszerek besorolása, csoportosítása a fázisokat száma, illetve homogenitás szerint</p> <p>ideális gázok állapotegyenlete $pV = nRT$ Az ideális gázok állapotegyenletének alkalmazása a kémiai számításokban</p> <p>A folyadékok általános jellemzői Kísérletelemzés Elemi cella, koordinációs szám, rácsenergia A SiO₂ rácsának szerkezete A fémek fizikai tulajdonságai Másodlagos kötőerők típusa A kovalens és az ionkötés közti átmenet megadott példavegyületek tulajdonságai alapján Vizes alapú kolloidok, a szappanoldat és a fehérjeoldat; a szol és a gél állapot jellemzői Térfogati kontrakció Túltelített oldat, oldáshő fogalma tömegtört, térfogattört, anygmennyiség-tört (móltört), tömegkoncentráció, jele, mértékegysége $w \square \frac{mB}{m}$, $\square \square \frac{VB}{V}$, $x \square \frac{nB}{n}$, $\square \square \frac{mB}{m}$. <i>Vo ld a t</i></p>

	<p>Tudja alkalmazni a tömegszázalékkal, illetve tömegtörttel kapcsolatos összefüggést a folyadékelegyek, porkeverékek és gázelegyek összetételével kapcsolatban; a térfogatszázalékkal, illetve térfogattörttel kapcsolatos összefüggést gáz- és folyadékelegyekkel kapcsolatos számításokban; folyadékelegyeknél a térfogati kontrakciót; az anyagmennyiség-százalékkal, illetve törttel kapcsolatos összefüggést gázelegyek, porkeverékek és oldatok összetételével kapcsolatban; a tömegkoncentrációval kapcsolatos összefüggést az oldatok készítésével és egyéb, oldatokkal kapcsolatos feladatok megoldásánál; az oldhatósági adatokat az oldhatóság hőmérsékletfüggésével kapcsolatos feladatokban, kristályvízmentes és kristályvizes sók esetén oldat készítése kristályvíztartalmú anyagból kémiai számításokban az átlagos moláris tömeg és a gázelegyek összetétele közötti kapcsolat</p>
<p>Kémiai számítások Termokémia</p>	<p>Molekuláris anyagok oldódása, grafikonok készítése Vizes oldatban lezajló reakciók ionegyenletei kötési energia, rácsenergia, hidratációs energia, ionizációs energia, elektronaffinitás Hess-tétel Képződéshő és egyenlete Reakciósebesség</p>
<p>Kémiai számítások Kémiai egyensúly</p>	<p>egyensúlyi koncentráció, kiindulási koncentráció Az egyensúlyi állandó kiszámítása az egyensúlyi koncentrációkból, az egyensúlyi koncentráció és a kiindulási koncentráció, valamint az átalakulási százalék közti kapcsolatot alkalmazása</p> <p>A kémiai egyensúly törvénye Sztöchiometriai egyenlet Tömeghatás törvénye Sav- és bázisállandó Brønsted-féle sav–bázis párok Vízionsorozat Egyensúlyeltolódás Metilnarancs Semlegesítés A sav–bázis titrálás elvi alapjai</p>
<p>Kémiai számítások Kémhatás</p>	<p>Sók hidrolízise Oxidációs szám K_s, K_b, disszociációfok összefüggések:</p> $K_s = \frac{[H^+][A^-]}{[HA]},$ $K_b = \frac{[HB^+][OH^-]}{[B]},$

<p>Kémiai számítások Elektrokémia</p>	$\alpha = \frac{c(\text{disszociált})}{c(\text{bemérési})}$ <p>pH-val kapcsolatos egyszerű számítások erős és gyenge savak, illetve bázisok esetén; a közömbösítési reakciók alapján történő sztöchiometriai számítások; sav–bázis titrálással kapcsolatos feladatok; különböző pH-jú erős sav-, illetve lúgosoldatok összekeverésével kapcsolatos egyszerű számítások</p> <p>Komplexbépződés Standard- és elektródpotenciál Standard hidrogénelektrod felépítése Galvánelemes kísérletek Indifferens elektródok közti folyamatok Faraday I. és II. törvénye Az elektrolízis mennyiségi törvényei Faraday-törvények</p> <p>$m = kI\Delta t,$ $Q/n_e = F$, ahol: $F = 96\,500 \text{ C/mol}$</p> <p>Az elektrokémiai ismeretek alkalmazása (redoxi folyamatok irányának becslése) a sztöchiometriai számításokban, a feladatban megadott, illetve a tanultakból kikövetkeztethető elektródfolyamatokat egyszerű sztöchiometriai számításokban, a Faraday-törvények alkalmazása a sztöchiometriai számításokban tanult, illetve megadott elektródfolyamatok esetén</p>
<p>10. Évfolyam</p>	
<p>Tematikai egység</p>	<p>Emelt szintű ismeretek</p>
<p>Szerves kémia 1. A szerves vegyületek általános jellemzői</p> <p>2. Szénhidrogének</p>	<p>Wöhler Konformerek Az etán és a ciklohexán konformációi, az ekvatoriális és az axiális ligandumok Optikai izoméria, kiralitás fogalma, enantiomerpár, diasztereomerpár A geometriai izoméria kialakulása, a kiralitáscentrum, illetve a kiralitás feltétele, egy konkrét példán az enantiomerpár, illetve a diasztereomerpár fogalma π-kötés szerepe az első húsz normális láncú alkán neve, az alkilcsoportok rendősége, az egyszerűbb gyűrűs, oldalláncot tartalmazó alkánok az olvadási- és forráspont kapcsolata az alkán- illetve cikloalkán-molekulánál Krakkolás Az etin és korom előállítását metánból Tökéletes égésük egyenlete általános képlettel Benzinreformálás Szintézisgáz, acetilén, korom előállítása a geometriai izomereket más alkének esetében</p>

<p>Kémiai számítások Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban</p> <p>3. Halogéntartalmú szerves vegyületek</p> <p>4. Oxigéntartalmú szerves vegyületek</p> <p>5. Nitrogéntartalmú szerves vegyületek</p> <p>6. Szénhidrátok</p>	<p>Markovnyikov-szabály A kormozó égés okai Alkének addíciós folyamatai, egyszerűbb alkének polimerizációs folyamatai Etén előállítása Diének Alkinok általános összegképlete Etin kötőszöge, kormozó égése, sóképzése, vízáddíciója, előállítása Aromás szénhidrogének A porkeverékek és gázelegyek összetételének meghatározása, szerves és szervetlen vegyületek összetételének (képletének) meghatározása a reakcióegyenlet alapján A benzol delokalizált π elektronjai, előállítása</p> <p>Toluol, sztirol, naftalin Rendűség, polaritás, tulajdonságaik, Szubsztitúció, elimináció, Zajcev-szabály Előállításuk Hidroxivegyületek rendűsége, értékűsége Sav–bázis sajátosságai, reakciójuk nátriummal, éterképzés, vízelimináció az alkoholok oldatának kémhatása a glikol mérgező hatása A fenol téralkata, sav–bázis sajátosságai, sóképzése, reakciói, műanyaggyártás Éterek elnevezése, polaritása, előállítása Oxovegyületek triviális neve, redukciójuk alkohollá, addíciós reakcióik, a formaldehid, az acetaldehid és az acetone redukciója, a paraformaldehid keletkezése, előállításuk, felhasználásuk Karbonsavak triviális neve, dimerizációja, A hangyasav redukáló sajátossága, redukciója primer alkohollá A savi erősség változása a homológ sorban tejsav, borkósav, szalicilsav, citromsav, piroszőlősav az egyszerűbb karbonsav-észterek elnevezése Az egyszerűbb karbonsav-észterek hidrolízisének egyenlete a zsírok és olajok eltérő halmazállapota nitroglicerín, szulfátészterek</p> <p>Aminok csoportosítása, tulajdonságai, amidképzés, Alkil- és aril-aminok reakciója vízzel és hidrogén-kloriddal Aminosavak kiralitása, a természetes eredetű aminosavak konfigurációja Savamidok anyagszerkezete, oldhatóságuk, kémiai reakciói Nitrogéntartalmú heterociklusos vegyületek tulajdonságai, jelentősége</p> <p>D- és L-konfiguráció A ketószok átizomerizálódása, észteresítésük a Fehling- és ezüsttükör-próba egyenlete Glicerinaldehid Ribóz és 2-dezoxi-ribóz D-konfigurációját, jelölése A glükóz a D-konfigurációja, jelölése; a székkonformációja, az izomerizációja vizes oldatban; α-, β-anomerjei és stabilitásuk</p>
--	---

<p>7. Fehérjék</p> <p>8. Nukleinsavak</p> <p>9. Műanyagok</p>	<p>az ezüsttükörpróba és a Fehling-próba reakcióegyenlete A fruktóz D-konfigurációja, jelölése, az izomerizációja szőlőcukorrá Diszacharidok konstitúciós képletük, a hidrolízisük egyenlettel A maltóz és a cellobióz, a szacharóz konfigurációja, jelölése, konformációja A poliszacharidok hidrolízisének egyenlete A cellulóz és a keményítő oldhatóságának szerkezeti magyarázata</p> <p>α-L-aminosavak Emil Fischer, Frederick Sanger Térszerkezet, kvaterner struktúra kimutatási reakciók</p> <p>Frederick Sanger A DNS lánc ellentétes irányítottsága Watson és Crick</p> <p>Ebonit polisztirol, plexi és felhasználásuk polimerizáció egyenletét adott monomer esetén szilikonok, fenoplasztok (bakelit), aminoplasztok, poliészterek (terilén), poliamidok (nejlon), alapegységeik, felhasználásuk</p>
<p>11-12. Évfolyam</p>	
<p>Tematikai egység</p>	<p>Emelt szintű ismeretek</p>
<p>I. Szervetlen kémia Kémiai számítások Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban</p> <p>1. Hidrogén 2. Nemesgázok 3. Halogénelemek és vegyületeik 4. Az oxigén-csoport elemei és vegyületeik</p> <p>5. A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik</p> <p>6. A szén-csoport elemei és vegyületeik</p>	<p>A porkeverékek és gázelegyek összetételének meghatározása, szerves és szervetlen vegyületek összetételének (képletének) meghatározása a reakcióegyenlet alapján</p> <p>Diffúziósebesség, reakciói fémekkel Rácstípusok Tulajdonságaik, reakcióik, csoportosításuk</p> <p>Peroxidok, molekulaszervezet, polaritás, tulajdonság, felhasználás Vízlágyító eljárások egyenlete Alumínium-hidroxid A kén A kén-dioxid tulajdonságai A kén-trioxid tulajdonságai Kénsavgyártás hidrogén-szulfátok. Ammónia komplexképzése, előállítása, szalalkáli Nitrogén-oxidok Nitrogén-dioxid előállítása, reakciója Nitritek Salétromsav, lápisz, pétisó Foszfór, difoszfór-pentaoxid, foszforsav, és sói Fullerének Redoxi sajátosság, komplexképzés, vízdékonyság, laboratóriumi előállítása A szénsav a kétlépéses disszociációja Termikus bomlások A szilícium-dioxid rácsszerkezete, hőtágulása, vízüvegkép-</p>

<p>7. Fémek</p>	<p>zöldés Szilikonok összetétele, sziloxánkötés, szilikoolaj, - zsír, - gumi Ötvözetek, hidrogénes redukció, termikus bomlás, Katódos fémvédelem s-mező fémek lángfestésének magyarázata peroxid képződését, olvadékelektrolízis Ba²⁺ és Sr²⁺ mérgező hatása p-mező fémeknek amfoter jellege, akva- és hidroxokomplexe az alumíniumgyártás lépéseinek reakcióegyenleteit Az ólom reakciói d-mező fémek Ferromágnesesség A kobalt és a nikkelt redoxi sajátosságai, passzíválódása, viselkedése levegőn, reakcióik nemfémekkel, savakkal, kísérletek, ötvözőanyagok A rézcsoport vegyértékelektron-szerkezete, reakcióegyenlete savakkal, reakciójuk NaOH-, illetve ammóniaoldattal, fényképészet A cink amfoter jellege, reakciója tömény, oxidáló savakkal A higany Kálium-permanganát</p>
------------------------	---

Történelem 7-9. évfolyam

7-8. évfolyam

Általános cél:

A kompetencia alapú oktatás célja tudatossá kell tenni a gyerekekben azt, hogy a tanulás során mit csinál, mi történik a tudatában, és hogyan lehet ezt befolyásolni. Nagyon jól lehet növelni a hatékonyságot, ha a gyerekekben tudatosítjuk tanulási folyamatuk egyéni sajátosságait. Az általános iskolából érkező tanulók eltérő képességekkel érkeznek, ezért lehetőséget biztosítani kell számukra, hogy a megfelelő történelmi szemlélet kialakításában három területen (írásos források és ábrák értelmezése, térképismeret, valamint önálló ismeretszerzés) erősítsük meg tudásukat.

Ráadásul a nyolc évfolyamos képzésben a lineáris felépítése miatt elengedhetetlen a megfelelő képesség kialakítása a 7. és 8. évfolyamon, hogy a továbbiakban már ezek valóban készség szintjén működjenek.

A fentiekből következik, hogy az 1 óra többlet időt nem a tananyag bővítésére fordítanánk, hanem a forrásközpontú oktatás eredményessé tételét szolgálná, a kerettantervben meghatározott témák feldolgozását segítően elő:

- Források használata: (20 óra)
 - a tanulók a történelmi írásos források értelmezésében sajátítsák el az adott korszakhoz kapcsolódó nyelvezetet
 - képesek legyenek lényegi kiemelésre
 - összefüggések felismerésére
 - ábrák segítségével folyamatok és történelmi tényezők értelmezése
 - képi források segítségével ismerje fel a megfelelő civilizációkat
- Térképismeret: (12 óra)
 - az elsajátítandó ismereteket térben és időben kell tudni elhelyezni
 - el kell sajátítani azt a képességet, hogy „meséljen a térkép” a diákok számára
- Önálló ismeretszerzés: (4 óra)
 - törekedni kell, hogy a diák felismerje a többi tantárgyból tanult ismeretek felhasználását történelem órán (elsősorban magyar, földrajt művészetek)
 - rá kell vezetni a tanulókat, hogy az ismeret szerzésében vannak olyan tanórán kívüli lehetőségek, amelyek segítik árnyalni a megszerzett tudást (könyvtárhasználat, internet)

9.évfolyam

Általános cél:

A kompetencia alapú oktatás célja tudatossá kell tenni a gyerekekben azt, hogy a tanulás során mit csinál, mi történik a tudatában, és hogyan lehet ezt befolyásolni. Nagyon jól lehet növelni a hatékonyságot, ha a gyerekekben tudatosítjuk tanulási folyamatuk egyéni sajátosságait. Ugyanakkor a tananyag mind tartalmát, mind részletezettségét tekintve olyan, hogy a középszinten tanulók egy jelentős része nem tudja megtanulni. A kompetenciafejlesztés csak úgy képzelhető el, ha olyan a tananyag és olyan differenciálásra van lehetőség, amely nemcsak az elit számára teremti meg a fejlődés lehetőségét, hanem sokkal szélesebb körben, a szociálisan hátrányosabb helyzetű tanulók körében is. Korábban több lehetőség volt a differenciálásra, de a tananyag növekedése beszűkítette ezt a lehetőségeket. Ennek érdekében az iskola kilencedik évfolyamán a bejövő diákok számára meg kell ismertetni azokat a módszereket, melyek segítségével a fenti célt elérhetjük. Az általános iskolából érkező tanulók eltérő képességekkel érkeznek, ezért lehetőséget biztosítani kell számukra, hogy a megfelelő történelmi szemlélet kialakításában három területen (írásos források és ábrák értelmezése, térképismeret, valamint önálló ismeretszerzés) erősítsük meg tudásukat.

A fentiekből következik, hogy az 1 óra többlet időt nem a tananyag bővítésére fordítanánk, hanem a forrásközpontú oktatás eredményessé tételét szolgálná, a kerettantervben meghatározott témák feldolgozását segítően elő:

- Források használata: (20 óra)
 - a tanulók a történelmi írásos források értelmezésében sajátítsák el az adott korszakhoz kapcsolódó nyelvezetet
 - képesek legyenek lényegi kiemelésre
 - összefüggések felismerésére
 - ábrák segítségével folyamatok és történelmi tényezők értelmezése
 - képi források segítségével ismerje fel a megfelelő civilizációkat
- Térképismeret: (12 óra)
 - az elsajátítandó ismereteket térben és időben kell tudni elhelyezni
 - el kell sajátítani azt a képességet, hogy „meséljen a térkép” a diákok számára
- Önálló ismeretszerzés: (4 óra)
 - törekedni kell, hogy a diák felismerje a többi tantárgyból tanult ismeretek felhasználását történelem órán (elsősorban magyar, földrajt művészetek)
 - rá kell vezetni a tanulókat, hogy az ismeret szerzésében vannak olyan tanórán kívüli lehetőségek, amelyek segítik árnyalni a megszerzett tudást (könyvtárhasználat, internet)

Testnevelés 5-12. évfolyam

A mindennapos testnevelés heti 1 órás délutáni foglalkozásainak szervezése:

Az alábbi alternatív és szabadidős mozgásrendszereket gyakorolják a tanulók 7/8/15 és 5.évfolyamtól 18 órában

5.évfolyam: falmászás, korcsolyázás

6.évfolyam: floorball és korcsolyázás

7.évfolyam: tollaslabda és korcsolyázás

8.évfolyam: falmászás, túrázás

9.évfolyam: korcsolyázás, túrázás

10.évfolyam: falmászás, kerékpár

11.évfolyam: tollaslabda, túrázás

12.évfolyam: floorball, kerékpár

Falmászás:

- a biztosítástechnika tökéletes elsajátítása,
- kötél technikai alapismeretek,
- technikai felszerelések használata,
- a vertikális mozgás alapjainak megismerése és gyakorlása,

- hegy-és sziklamászás ágazatai (vetítés),
- a sportmászás alapismeretei (lépés- és fogástechnika)
- tanácsadás felszerelésekkel és edzéssel kapcsolatban

Korcsolyázás:

- korcsolyázás története
- korcsolyasportok ismertetése
- alapállás, korcsolyázás előre felé és hátra felé
- koszorúzás előre és hátra
- gyorsindulás előre és hátra
- fékezés és megállás
- fordulás előre korcsolyázásból hátrafelé korcsolyázásba - fordulás hátrafelé korcsolyázásból előre korcsolyázásba
- a jéges sportok alapvető balesetvédelmi szabályai

Floorball:

- floorball sportág története, kialakulása, jellemzése, mai tendenciái
- a sportág szabályai.
- a floorball pálya és a játékhoz szükséges felszerelések
- az ütő fajtái, fogása és használata.
- labdavezetések
- labdavezetés kapura különböző variációkkal
- átadások állóhelyből, mozgásból
- egyszerű floorball játék

Tollaslabda:

- ütőfogás, játékok, alaphelyzet, adogatás oktatása
- bemelegítés és játék során alkalmazható játékok, megütés oktatása, adogatás gyakorlása
- játékok bővítése, megütés gyakorlása különböző játékhelyzetekben, lábmunkát fejlesztő gyakorlatok ismertetése
- az ejtés oktatása, megütés gyakorlása, a két ütés kombinálása, lábmunka gyakorlásának újabb gyakorlatai
- a magas labda technikájának oktatása, a már megtanult ütések gyakorlása különböző feladatokon keresztül
- a magas labda megütésének kombinálása az eddig megtanult ütésekkel páros és csoportos feladatok során
- a leütés oktatása, eddigi ütőfajtákkal való kombinálása komplex feladatok során
- az egyéni játék szabályainak oktatása, játékvezetés gyakorlása, az egyéni játék taktikai elemeinek ismertetése és alkalmazása
- a páros játék szabályainak oktatása, játékvezetés gyakorlása

Kerékpár:

- kerékpár-ellenőrzés indulás előtt
- Sisak beállítása
- Felszállás és leszállás
- Pedálok beállítása
- Egyszerű elindulás és megállás
- Egyenes vonalú haladás
- Hirtelen megállás
- Egyenes vonalú haladás alacsony fokozaton
- Váltóhasználat
- Kanyarodás

- Hátrafordulás egyenes vonalú haladás közben
- Egykezes irányítás
- Akadályok
- KRESZ

Outdoor / túrázás:

- Természetjáró ismeretek, turista történelem
- Szabályok betartása és betartatása
- Vízitúrák, Élővilág, Ökológia
- Kerékpáros túrák
- Sítúrák
- Természetjáró túrák
- Táborozások
- Teljesítménytúrák
- Elsősegély nyújtási ismeretek
- Sportegészségtan
- Felszerelés ismeret

3.4. Könyvtár-pedagógia az iskolai könyvtárban

Az iskolai könyvtár az iskola szerves részeként működik, így legfőbb célja a 10-18 éves diákok fejlesztése, tanítása.

Az iskolai könyvtárnak és szolgáltatásainak alapvető feladata, hogy segítse a személyiség fejlődését, sokoldalú, differenciált képzetét, az önképzés eszközzrendszerének elsajátításával.

Gyűjteményével és szolgáltatásaival az iskola információs forrásközpontjaként működjön, kiszolgálja és részt vegyen az iskola nevelő-oktató tevékenységében akár más könyvtárak szolgáltatásai, dokumentumai elérésének biztosításával is. Ehhez kapcsolódó rész célja, hogy a könyvtárhasználati ismeretek eszközjellegűvé válásához szükséges tapasztalati és gyakorlási lehetőséget biztosítsa minden tanuló számára.

Az iskolai könyvtár céljai közé tartozik az is, hogy mintaként szolgáljon egyéb könyvtárak használatához, reprezentálja mindazt, amivel a tanulók más könyvtárakban szembekerülhetnek.

A célok megvalósítása attól függ, hogy azok mennyiben egyeznek az iskola és a társadalom szükségleteivel. A könyvtár törekvése az igények kiszolgálása, sőt szolgáltatásaival elébe menjen a várható igényeknek, illetve formálja azokat.

Az életkori szakaszokhoz kötött célkitűzések iránymutatók, lehetőségek és a tanulók előzetes ismeretei, tapasztalatai szerint lehet a fejlesztési célokat kitűzni.

A könyvtárhasználati órák moduljai a következő rendszerben épülnek be az iskolai oktatás rendszerébe:

Tantárgyak/évf.	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.	9. évf.	10.évf.	11-12.évf.
informatika	-	4	3	3	4	3	-
magyar nyelv	5	4	4	4	4	4	
egyéb szaktárgyak	szaktanárok igényei szerint	szaktanárok igényei szerint	szaktanárok igényei szerint	szaktanárok igényei szerint	minden szaktárgy min.1-1 óra		
osztályfőnöki							osztályfőnökök támogatására igény szerint

Az órák csoportbontással és gyakorlatorientált óravezetéssel oldhatók meg sikeresen. A 9. évfolyamon cél a könyvtárhasználati tudás eszközjellegűvé válásának elérése.

Ezután a könyvtárhasználatban egy újabb minőségi változást várhatunk el, melyet a könyvtári rendszer és a könyvtártípusok ismeretének és a könyvtári információszerezési rendszer értésének célkitűzésével jellemezhetünk. Ennek következtében a tanuló a korábban még nem használt információk intézményekben is támpontokat talál az eligazodáshoz. Erre épül a szaktárgyakban való tájékozódás rész célja, melyhez már szükséges a helyi iskolai és közművelődési könyvtáron kívül más könyvtárak meglátogatása is. Fontos a számítógépes adatbázisok használatára való felkészítés is.

Ebben a korban a tanulóknak már ismerniük kell a hivatkozás bibliográfiai, jogi és etikai követelményeit. A könyvtár-pedagógiai munka hatékonysága is növelhető azáltal, hogy tudatosítjuk a tanulóknak a könyvtár és a könyvtárban végzett munka céljait, jellemzőit.

Az iskolai könyvtár-pedagógiai céljait nagymértékben befolyásolja az adott helyi pedagógiai program. A könyvtár-pedagógiai módszerek és az iskolai könyvtár gazdagítja, színesíti, élményszerűbbé, sokoldalúbbá teszi az iskolai tanítási-tanulási folyamatot és kiszélesíti az iskola hatását az egyén társadalmi mobilitására.

Az iskola célja a könyvtár-pedagógia meghatározott, tartalmainak elsajátíttatása is. Ezek közül ezen a szinten kiemelt komplex területek a tanulási technikák, az információkeresés és -feldolgozás, a problémamegoldás és a kutatómunka. A könyvtár és dokumentumai, feltáró rendszerei segítik az egyes tudományterületek összefüggéseinek bemutatását. A könyvtár rendszeres használata integráló, szintetizáló szerepet tölt be. Az iskolai könyvtár, mely építészeti és szervezeti része intézményének, könyvtárban, természetesebben tudja megvalósítani célkitűzéseit. Könyvtárunk az iskola épületében központi helyen, a díszterem közelében lett elhelyezve.

Nemcsak a könyvtárosoknak, hanem az egész tantestületnek és a családnak is kiemelkedő szerepe van a hiteles mintanyújtásban. A könyvtár szolgáltatásaival támogatni kívánja a pedagógusok oktatási és nevelési munkáját egyaránt és szoros, kölcsönös kapcsolatot kíván kialakítani a tanulók érdekében.

A tananyagot túlmutató más megközelítéseket is bemutató, különböző léptékekkel haladó információforrások és könyvtári segédletek használatával hozzásegíthetjük a tanulókat a permanens önképzés képességének és szokásának kialakításához. Ha a tanulás során együttműködő, segítő hatások érvényesülnek, a tanulóknak az együttműködés képessége fejlődik ki, így ennek a nevelési formának a dominanciáját részesítjük előnyben. A segítő nevelés során nemcsak a tanár-diák viszonyban valósul meg, hanem a tanuló-tanuló kapcsolatban is elvárt viselkedési forma az együttműködés.

A könyv- és könyvtárhasználati foglalkozásokon, azok gyakorlati jellege miatt nagy szerepet kell kapnia az önálló munkának. Az önálló munka során pedig a tanulóknak értékelnie kell saját munkáját, ahhoz, hogy eldönthesse, hol tart a megoldásban, milyen lépések, tevékenységek következnek a megoldás érdekében. Így a kutatási lépések megtanítása önértékelésre neveléssel kapcsolódik össze. A könyvtárban végzett munka során pedig alkalma van a könyvtárosnak a könyvtári magatartás formálására, a rend és a kulturált környezet szerepére, fontosságára felhívni a figyelmet és azt megtapasztaltatni a tanulókkal. Az iskolai könyvtárban iskolai szintű tanulásszervezés (a tanuláshoz szükséges térbeli, időbeli, tárgyi, személyi feltételek biztosítása) folyik, melynek összetevői:

A tanulási környezet megteremtése: A könyvtárosi feladatok pedagógiai szempontú végzése, új információhordozók beszerzése, előállítás az iskola igényei szerint. A tanulóknak, tanároknak megfelelő nyitva tartás, egyéni és csoportos tanulóhelyek biztosítása. Esélyegyenlőség biztosítása.

A könyvtár elhelyezése a tanítási-tanulási folyamatban: Az iskolai könyvtár által nyújtott források, információhordozók és szolgáltatások beépítése a helyi pedagógiai programba, a tantervekbe, tanmenetekbe és a tanítási-tanulási gyakorlatba, a könyvtár-pedagógiai program kidolgozása. A könyvtárra épülő fejlesztő tevékenységek összehangolása és eredményeinek mérése tanulócsoportonként. Az élet-hosszig tartó tanulás megalapozása.

Könyv- és könyvtárhasználat tanítása: A fentebb kifejtett oktatási tartalmak tervszerű közvetítése, gyakoroltatása, felkészítés az önálló tanulásra.

Az önálló ismeretszerzés segítése: személyes segítségadás, motiválás, érdeklődés orientálása, programok felkínálása. Segítségnyújtás a közhasznú (környezetvédelem, fogyasztóvédelem, hivatalos ügyek stb.) információszerezés technikáinak megtanulásához.

A könyvtár-pedagógiai célkitűzések nem köthetők egy tantárgyhoz, hiszen eszközjellegükönél fogva iskolai megvalósításuk tantárgyközi feladat. Kiemelt tantárgyak azonban a magyar nyelv és az informatika.

Az egyes tantárgyakba integrálás lehetséges területei:

- kézikönyvek szükség szerinti használata a tanórai munkában,
- forrásalapú tanulás, dokumentumhasználat a tanítási órán,

- az adott műveltségterület alapvető nyomtatott és elektronikus dokumentumainak megismertetése, használata,
- a szellemi munka technikáinak tudatos, módszeres alkalmaztatása (pl.: felkészülés kiselőadásra),
- gyakorolják a könyvtári eszköztárra épített önálló ismeretszerzést (tanórai vagy tanórán kívüli szaktárgyi feladatok megoldása közben),
- gyakorolják az irodalomkutatást,
- a tanórán megszerzett tudás kiegészítése (ajánlott olvasmányok).

Összegezve könyvtárunk működtetésének célja, hogy a tudásra alapozott társadalmunkban való eligazodáshoz szükséges információkat szolgáltatssa és a szükséges gondolkodási képességeket megalapozza.

3.5. A tankönyvek, segédletek, taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvek, segédletek, taneszközök kiválasztása mindenkor a szaktanárok feladata. A kiválasztásban az egy munkaközösségben tanító tanárok egyeztetnek, szem előtt tartva az alábbi szempontokat:

- helyi tanterv célkitűzéseinek és követelményeinek való megfelelést
- az iskolán belüli átjárhatóságot (egységes tankönyvhasználat egy-egy évfolyamon)
- azonos tartalom megléte mellett mindig az anyagilag kedvezőbb tankönyv kiválasztását,
- a könyvtári tankönyvállomány bővítésével biztosítani kell az ingyenes tankönyv használatára jogosultak tankönyvellátását.
- az OM által kiadott hivatalos tankönyvlistát
- a hivatalos taneszközjegyzéket
- Térítésmentes tankönyvellátás bevezetése 2013/2014. tanévtől felmenő rendszerben 1-8. évfolyamig

Iskolánk jelenlegi eszközparkja jónak mondható, mivel a szertárakban a régi eszközök mellett szerencsére modernebb, szép kivitelű berendezés és tárgy is helyet kap.

- A szemléltetőeszközök iránti igény, azok ellátottsága, és kihasználtsága tantárgyanként változó. A legnagyobb eszközigenye a tantárgy jellege miatt a természettudományok oktatásának van, ezért ott a legnagyobb a gyarapodás mértéke is. Ezen tantárgyaknál (fizika, kémia, biológia, informatika) a tanári magyarázatot segítő és alátámasztó eszközökön kívül a tanulói kísérletekhez szükséges eszközöket is folyamatosan beszerezzük.
- A legpénzigenyesebb az informatika tantárgy oktatása. Jelenleg két gépteremben folyik az oktatás, ahol a Internetes elérési lehetőség is biztosított.
- Az oktatótermeken kívül számítógépek az igazgatási szárnyon, a nevelői szobában és a könyvtárban is használhatók.
- A humán tantárgyak eszközigenye kisebb: a történelem, földrajz oktatását falitérképek, dia- és írásvetítők, kőzetgyűjtemény és földgömbök segítik, amelyek bővítésre, egy része pedig felújításra vagy cserére szorul.
- Az idegen nyelvi oktatást úgy próbáljuk meg gyakorlat közelebbé tenni, hogy minden szaktanárnak saját használatra kiadott kazettás magnója, illetve több teremben digitális tábla van.
- A művészeti tantárgyak oktatásában is biztosított a projektor, valamint a zenehallgatás minőségét biztosító CD lejátszós magnó.
- Minden épületben több teremben áll rendelkezésre digitális tábla, melyek a digitális tananyagok feldolgozásával teszik színesebbé, élményszerűbbé a diákok számára a tanítási órákat.

3.6. A 2005-től bevezetésre került középszintű érettségi vizsga szóbeli témakörei tantárgyanként

3.6.1. Idegen nyelvek

A középszintű érettségi vizsga szóbeli témakörei megegyeznek a minisztérium által kiadott idegen nyelvi témaköri ajánlással:

1. Személyes vonatkozások, család
2. Ember és társadalom
3. Környezetünk
4. Az iskola
5. A munka világa
6. Életmód
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás
8. Utazás, turizmus
9. Tudomány és technika

1. Francia nyelv

1. Les données personnelles, la famille
2. L'homme et la société
3. L'environnement
4. L'école
5. La mode de vie
6. Les loisirs, la culture, le divertissement
7. Le voyage, le tourisme
8. La technique, la science

2. Angol nyelv

1. Personal particulars, family
2. Man and Society
3. Our Environment
4. The School
5. The World of Jobs
6. Way of live
7. Free Time, Culture, Entertainment
8. Travelling, Tourism
9. Science and technics

3. Német nyelv

1. Persönliches, Familie
2. Gesellschaft und Mensch
3. Umwelt
4. Schule
5. Arbeit
6. Lebensweise
7. Erholung, Freizeit
8. Reise, Tourismus
9. Wissenschaft und Technik

4. Olasz nyelv

1. La famiglia, dati personali
2. La gente e società

3. L'ambiente
4. La scuola
5. Il lavoro
6. Modo di vita
7. Vacanze, Educazione, Divertimento
8. Viaggio e turismo
9. Scienza e tecnica

5. Orosz nyelv

1. Личные данные, семья
2. Человек и общество
3. Мир, окружающий нас
4. Школа
5. Мир труда
6. Образ жизни
7. Свободное время, развлечение
8. Путешествие, туризм
9. Наука и техника

3.6.2. Magyar nyelv

1. Ember és nyelv
2. Kommunikáció
3. A magyar nyelv története
4. Nyelv és társadalom
5. A nyelvi szintek
6. A szöveg
7. A retorika alapjai
8. Stílus és jelentés

3.6.3. Magyar irodalom

1. **Életművek:** Petőfi Sándor, Arany János, Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, József Attila
2. **Portrék:** Balassi Bálint, Csokonai Vitéz Mihály, Berzsenyi Dániel, Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós, Weöres Sándor, Ottlik Géza, Márai Sándor, Pilinszky János
(Választandó 4 portré)
3. **Látásmódok:** Zrínyi Miklós, Jókai Mór, Krúdy Gyula, Karinthy Frigyes, Kassák Lajos, Illyés Gyula, Németh László, Örkény István, Nagy László, Nemes Nagy Ágnes, Szilágyi Domokos
(Választandó 3 szerző)
4. **A kortárs irodalomból** - választandó 1 szerző az 1980-tól napjainkig tartó időszakból
5. **Világirodalom** - az antikvitás, a Biblia, a romantika, a századfordulás modernség (a szimbolizmustól az avantgárdig) jellemzőinek és egy-két kiemelkedő képviselőjének bemutatása
Választandó 2
6. **Színház- és drámatörténet** –Szophoklész, Shakespeare. Molière, Katona József: Bánk bán, Madách Imre: Az ember tragédiája
Választandó 2
7. **Regionális kultúra** 1
8. **Az irodalom határterületei** 1

3.6.4. Történelem

1. Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra
2. Népeség, település, életmód
3. Egyén, közösség, társadalom

4. Modern democráciák működése (ezen belül alkotmánytan is)
5. Politikai intézmények, eszmék, ideológiák
6. Nemzeti konfliktusok és együttműködés
7. Helytörténet (Nyíregyháza, gyülekezet, templom, iskola)

A témakörökön belül a tételek meghatározása korszakokonként történik és egyes problémákat korszakokon átívelve kell meghatározni.

3.6.5. Földrajz

1. Térképi ismeretek
 - 1.1. A térképi ábrázolás
 - 1.2. Térképi gyakorlatok
 - 1.3. Az úrtérkép
2. Kozmikus környezetünk
 - 2.1. A Naprendszer kialakulása, felépítése, helye a világegyetemben
 - 2.2. A Nap és kísérői
 - 2.3. A Föld és mozgásai
 - 2.4. Űrkutatás az emberiség szolgálatában
3. A geoszférák földrajza
 - 3.1. A kőzetburok
 - 3.2. A levegőburok
 - 3.3. A vízburok földrajza
 - 3.4. A talaj
 - 3.5. A geoszférák kölcsönhatásai
4. A földrajzi övezetesség
 - 4.1. A szoláris és a valódi éghajlati övezetek
 - 4.2. A vízszintes földrajzi övezetesség
 - 4.3. A forró övezet
 - 4.4. Mérsékelt övezet
 - 4.5. A hideg övezet
 - 4.6. A függőleges földrajzi övezetesség
5. Népeség- és településföldrajz
 - 5.1. A népeség földrajzi jellemzői
 - 5.2. A települések földrajzi jellemzői
6. A világ változó társadalmi-gazdasági képe
 - 6.1. A világgazdaság általános jellemzése, szerkezetének átalakulása és jellemző folyamatai
 - 6.2. A termelés, a fogyasztás és a kereskedelem kapcsolata
 - 6.3. A világ élelmiszergazdaságának jellemzői és folyamata
 - 6.4. A világ energiagazdaságának és iparának átalakulása
 - 6.5. A harmadik és a negyedik szektor jelentőségének növekedése
7. A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, országcsoportok és országok
 - 7.1. A világgazdasági pólusok
 - 7.2. A világgazdaság peremterületei
 - 7.3. Egyedi szerepkörű országcsoportok és országok
8. Magyarország földrajza
 - 8.1. A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajzi sajátossága
 - 8.2. Magyarország természeti adottságai
 - 8.3. Magyarország társadalmi-gazdasági jellemzői
 - 8.4. Hazánk nagytájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe
 - 8.5. Hazánk nagyrégióinak (tervezési-statisztikai régióinak) természet- és társadalomföldrajzi képe
 - 8.6. Magyarország környezeti állapota
9. Európa regionális földrajza
 - 9.1. Európa általános természetföldrajzi képe
 - 9.2. Európa általános társadalomföldrajzi képe
 - 9.3. Az Európa Unió földrajzi vonatkozásai
 - 9.4. Észak-Európa

- 9.5. Nyugat-Európa
- 9.6. Dél-Európa
- 9.7. Közép-Európa tájainak és országainak természet- és társadalomföldrajzi képe
- 10. Európán kívüli földrészek földrajza
 - 10.1. A kontinensek általános természet- és társadalom földrajzi képe
 - 10.2. Általános földrajzi kép
 - 10.3. Ausztrália és Óceánia
 - 10.4. Afrika általános földrajzi képe
 - 10.5. Amerika
- 11. A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai
 - 11.1. A geoszféra környezeti problémáinak kapcsolatai
 - 11.2. A népesség, a termelés és a fogyasztás növekedésének földrajzi következményei
 - 11.3. A környezeti válság kialakulása és az ellene folytatott küzdelem

3.6.6. Kémia

- 1. Általános kémia
 - 1.1. Atomszerkezet
 - 1.2. Kémiai kötések
 - 1.3. Molekulák, összetett ionok
 - 1.4. Anyagi halmazok
 - 1.5. Kémiai átalakulások
- 2. Szervetlen kémia
 - 2.1. Hidrogén
 - 2.2. Nemesgázok
 - 2.3. Halogénelemek és vegyületeik
 - 2.4. Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik
 - 2.5. A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik
 - 2.6. A szénsoport elemei és vegyületeik
 - 2.7. Fémek
- 3. Szerves kémia
 - 3.1. A szerves vegyületek általános jellemzői
 - 3.2. Szénhidrogének
 - 3.3. Halogéntartalmú szénhidrogének
 - 3.4. Oxigéntartalmú szerves vegyületek
 - 3.5. Nitrogéntartalmú szerves vegyületek
 - 3.6. Szénhidrátok
 - 3.7. Fehérjék
 - 3.8. Nukleinsavak
 - 3.9. Műanyagok
 - 3.10. Energiagazdálkodás
- 4. Kémiai számítások
 - 4.1. Az anyagmennyiség
 - 4.2. Gázok
 - 4.3. Oldatok, elegyek, keverékek
 - 4.4. Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban
 - 4.5. Termokémia
 - 4.6. Kémiai egyensúly
 - 4.7. Kémhatás
 - 4.8. Elektrokémia

3.6.7. Biológia

- 1. Bevezetés a biológiába
 - A biológia tudománya
 - Az élet jellemzői

- Fizikai, kémiai alapismeretek
- 2. Egyed alatti szerveződési szint
 - Szervetlen és szerves alkotóelemek
 - Az anyagcsere folyamatai
 - Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)
- 3. Az egyed szerveződési szintje
 - Nem sejtens rendszerek
 - Önálló sejtek
 - Többsejtűség
 - Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak
- 4. Az emberi szervezet
 - Homeosztázis
 - Kültakaró
 - A mozgás
 - A táplálkozás
 - A légzés
 - Az anyagszállítás
 - A kiválasztás
 - A szabályozás
 - Szaporodás és egyedfejlődés
- 5. Egyed feletti szerveződési szintek
 - Populáció
 - Életközösségek (élőhelytípusok)
 - Bioszféra
 - Ökoszisztéma
 - Környezet- és természetvédelem
- 6. Öröklődés, változékonyság, evolúció
 - Molekuláris genetika
 - Mendeli genetika
 - Populációgenetikai és evolúciós folyamatok
 - A bioszféra evolúciója

3.6.8. Fizika

- 1) Mechanika
 - Newton törvényei
 - Pontszerű és merev test egyensúlya
 - Mozcásfajták
 - Munka, energia
 - A speciális relativitáselmélet elemei
- 2) Termikus kölcsönhatások
 - Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly
 - Hőtágulás
 - Állapotegyenletek (összefüggés a gázok állapotjelzői között)
 - Az ideális gáz kinetikus modellje
 - Energiamegmaradás hőtani folyamatokban
 - Kalorimetria
 - Halmazállapot-változások
 - A termodinamika II. főtétele
- 3) Elektromos és mágneses kölcsönhatás
 - Elektromos mező
 - Egyenáram
 - Az időben állandó mágneses mező
 - Az időben változó mágneses mező
 - Elektromágneses hullámok
 - A fény mint elektromágneses hullám
- 4) Atomfizika, magfizika, nukleáris kölcsönhatás

- Az anyag szerkezete
- Az atom szerkezete
- Az atommagban lejátszódó jelenségek
- Sugárvédelem
- Elemi részek
- 5) Gravitáció, csillagászat
 - A gravitációs mező
 - Csillagászat
- 6) Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek
 - A fizikatörténet fontosabb személyiségei
 - Felfedezések, találmányok, elméletek

3.6.9. Matematika

- Halmazok
 - Matematikai logika
 - Kombinatorika
 - Gráfok
- Alapműveletek
 - A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek
 - Racionális és irracionális számok
 - Valós számok
 - Hatvány, gyök, logaritmus
 - Betűkifejezések
 - Arányosság
 - Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek
 - Középértékek, egyenlőtlenségek
- A függvény
 - Egyváltozós valós függvények
 - Sorozatok
- Elemi geometria
 - Geometriai transzformációk
 - Síkbeli és térbeli alakzatok
 - Vektorok síkban és térben
 - Trigonometria
 - Koordinátageometria
 - Kerület, terület
 - Felszín, térfogat
- Leíró statisztika
 - A valószínűségszámítás elemei

3.6.10. Informatika

1. A kommunikáció
 - A kommunikáció információelméleti modellje. Az információmennyiség
 - Jel, adat, információ és ismeret összefüggése. Az információ (többféle) fogalma
 - Tanulás az interneten, e-learning. Az e-kereskedelem, e-gazdaság fejlődése
2. Információ és társadalom
 - A számítástechnika fejlődése a XX. század közepéig
 - A számítógépek fejlődése az elmúlt 60 évben. Az internet története
 - Az információs társadalom jellemzői. A magyar információs társadalom
 - Az IKT hétköznapi veszélyei – kontra ergonomikus környezet és helyes magatartás
 - A szofverhasználat jogi vonatkozásai és a szerzői jog fogalma
3. Jelátalakítás és kódolás
 - Analóg és digitális jelek csoportosítása. Az adat és az adatmennyiség egysége

- Számrendszerek és számábrázolások. Bináris, hexadecimális számrendszerek
- Karakterek bináris kódolása. A kód
- Analóg és digitális képek – digitalizálás
- Hangok digitalizálása
- 4. A számítógép felépítése
 - A Neumann-elv. A személyi számítógép részei
 - Memóriák és háttértárak
 - Monitorok és nyomtatók
 - Perifériák jellemzése: szkennerek, digitális fényképezőgép, billentyűzet, hangkártya, VGA kártya, hálózati kártya, modem, egér
 - Hálózatok fajtái, topológiájuk, az internet fizikai felépítése
- 5. Az operációs rendszer és főbb feladatai
 - Az operációs rendszerek fő feladatai, típusai. Egy grafikus operációs rendszer felhasználói felülete, fontosabb felhasználói beállítása
 - Egy operációs rendszer könyvtárszerkezete (tárolórendszere). Könyvtárak és állományok kezelése
 - Állományok tömörítése és kicsomagolása. A tömörítés fontosabb típusai
 - A Vírusok és más károkozók jellemzése, kategorizálása, védekezés ellenük
- 6. Kommunikáció az interneten
 - Az internet fontosabb kommunikációs szolgáltatásai. Fájlok átvitele, FTP
 - Internet böngészőprogram kezelése, beállítása
 - Adatkeresés az interneten – tematikus és kulcsszavas keresés
 - Elektronikus levelezés. Mit tudnak a levelezőprogramok?
 - Távolsági online adatbázisok használata az interneten
- 7. Könyvtárhasználat
 - A könyvtárak fejlődése (története). A könyvtárak típusai. Egy korszerű könyvtár terei, részei
 - A dokumentumok csoportosítása és főbb jellemzőik. Alkalmazásuk az ismeretszerzésben
 - Könyvtári katalógusok használata (betűrendes katalógus, tárgyi katalógus, elektronikus katalógus, egyéb katalógusok)
 - Az elektronikus (digitális) könyvtár fogalma és szolgáltatásai. Egy elektronikus könyvtár bemutatása

3.6.11. Testnevelés

A/ Elméleti ismeretek

- 1) A magyar sportsikerek
- 2) A harmonikus testi fejlődés
- 3) Az egészséges életmód
- 4) Testi képességek
- 5) Gimnasztika
- 6) Atlétika
- 7) Torna
- 8) Ritmikus gimnasztika
- 9) Küzdősportok, önvédelem
- 10) Úszás
- 11) Testnevelési- és sportjátékok
- 12) Természetben üzhető sportok

B/ Gyakorlati ismeretek

- 1) Gimnasztika
- 2) Atlétika (Futások, Ugrások, Dobások)
- 3) Torna (talajtorna, szekrényugrás, felemáskorlát, gerenda, ritmikus gimnasztika, gyűrű, nyújtó, korlát)
- 4) Küzdősportok, önvédelem
- 5) Úszás
- 6) Testnevelési- és sportjátékok (kézilabda, kosárlabda, labdarúgás, röplabda)

3.6.12. Ének-zene

1. A népdalelemzés szempontjai
2. A régi és új stílusú népdalok jellemzése
3. Az ókori kelet nagy kultúráinak zenei öröksége
4. A középkor egyházi és világi zenéje
5. A reneszánsz művészetek általános jellemzése, a reneszánsz zene műfajai és kiemelkedő zeneszerzői
6. A barokk művészet általános jellemzése, a barokk korban kialakult énekes és hangszeres műfajok
7. J. S. Bach munkássága
8. A bécsi klasszikus zene formai sajátosságai, műfajai
9. A három bécsi mester munkásságának rövid ismertetése
10. A zenei romantika általános jellemzői
11. Liszt Ferenc és a programzene
12. Az impresszionizmus és a zene kapcsolata. Debussy munkássága
13. Kodály és Bartók jelentősége a magyar zene történetében
14. Zenei irányzatok a XX. században

Memoriter: zenetörténeti és napzenei szemelvények

A tanult zenetörténeti művek felismerése rövid részletekről

Többszólamú éneklés: egyszerűbb zenetörténeti szemelvények, Kodály biciniumok, ...

3.6.13. Hit- és erkölcsstan

1. Biblia
 - Ószövetség
 - Alapvető ószövetségi bevezetéstudományi ismeretek
 - Újszövetség
 - Alapvető újszövetségi bevezetéstudományi ismeretek
 - Kortörténeti ismeretek
2. Egyháztörténet
 - Krisztus egyházának története
 - A saját felekezet története
3. Dogmatika
 - Az egyház tanítása
4. Az egyházi esztendő
 - Ünnepek, ünnepi időszakok
5. A keresztény/keresztyén erkölcsi élet – etika
 - A kereszténység/keresztyénség erkölcsi tanítása
6. Világvallások
 - A nagy világvallások alapvető gondolatai
7. Kompetenciák
 - Szövegértelmezés
 - Esetelemzés

3.7. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a házi feladat kérdése, szabályozása, valamint a magartatás és szorgalom értékelése

3.7.1. Beszámoltatás, számonkérés

- Szóbeli feleltetés, beszámoló, gyűjtőmunka, kutatás
- Írásbeli dolgozat
- Az egyes évfolyamokon a tanult tantárgyakból félévenként legalább két témazáró dolgozatot kell íratni.
11-12. évfolyamon a kötelező érettségi tantárgyakból az előzőek duplája ajánlatos.
- A dolgozat idejét időben közölni kell a tanulókkal, de legalább egy héttel korábban.
- Egy napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható, előzetes időpont egyeztetés alapján.

- Témazáró dolgozatnak számít az egyes témakörök vagy leckék lezárását követő írásbeli dolgozat. Ez általában egy-egy nagyobb ismerethalmazra támaszkodó számonkérés, amit minden esetben összefoglalás illetve dolgozatot előkészítő óra előz meg. Nem számít ilyen dolgozatnak az előző órai, illetve 1-2 órányi tananyag, valamint az adott témakörön belüli egy tananyag számonkérése. Ez utóbbiak írásban és szóban is minden előzetes bejelentés nélkül számon kérhetők.
- A témazáró osztályzata kiemelve kerül bejegyzésre az elektronikus naplóba, és a félévi és év végi osztályzatok megállapításánál hangsúlyozott szerepük van.
- Ha a mulasztás eléri, vagy meghaladja az adott tantárgy óraszámának 30%-át, akkor osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak az egész éves anyagból.
- 12. évfolyamon minden évben több tantárgyból élni kívánunk a „próba érettségi” lehetőségével, az érettségi vizsgához hasonló lehetőségekkel és feltételek között kívánjuk megírni, melynek értékelése hangsúlyozottabb dolgozatjegynek számít.
- A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai beszámoltatása, az ismeretek számonkérése, értékelése differenciáltan, képességeiknek megfelelően, valamint az igazgató által határozatlanban rögzített mentesítések érvényesítése, illetve a szakértői véleményben leírtak alapján történik.

3.7.2. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A helyi tantervek képzési formánként, tantárgyanként, évfolyamonként tartalmazzák a továbbhaladás feltételeit.

A sajátos nevelési igényű tanulók a magasabb évfolyamba lépéshez a szakértői véleményben szereplő mentesítéseket kaphatnak.

3.7.3. Házi feladatok szabályozása

- A házi feladat (szóbeli, írásbeli) szükségszerű részét képezi a tanulási folyamatnak, annak értékelése része a tanulmányi munka minősítésének, hiszen a tanórán elsajátított tananyag rögzítését, elmélyítését szolgálja.
- A házi feladat mennyiségét és nehézségi fokát a szaktanár a tanuló életkori sajátosságainak, képességeinek és a tantervi követelmények figyelembevételével határozza meg.
- Házi feladatot a szaktanár óráról órára folyamatosan kijelöl.
- Külön házi feladatot hétvégékre és szünetekre nem adunk, csak szorgalmi feladatokat, amelyek alkalmasak lehetnek a hiányosságok pótlására, vagy az ismeretek megerősítésére. Nem számít külön házi feladatnak a hétvége, illetve a szünet előtti utolsó órán feladott „soros” házi feladat.

3.7.4. A magatartás és szorgalom értékelése

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével végzi. Kollégista tanulók esetében az osztályfőnök egyeztet a kollégiumi nevelőtanárokkal is. A magatartás és szorgalom jegy megállapításánál a jutalmazási alapelvet is figyelembe vesszük.

Magatartás

A magatartás minősítésének fokozatai:	példás (5)
	jó (4)
	változó (3)
	rossz (2)

5 (példás)

Iskolai és iskolán kívüli, templomi, csendes napi valamint más spirituális alkalmakon való viselkedése példamutató. Az iskola keresztyén szellemiségét és hagyományait méltó módon képviseli. Magatartása megfelel a HÁZIREND követelményeinek. Képességeinek és körülményeinek figyelembevételével tanulmányi munkája jó. Kezdeményező, segítőkész. A felnőttekhez, tanáraihoz és társaihoz követésre méltóan tisztelettudó és udvarias. Önkéntesen többletfeladatot is vállal. Igazolatlan óra és elégtelen félévi,

illetve év végi osztályzat esetén nem lehet példás a magatartás jegy.

4 (jó)

Ha a rábízott feladatokat a követelményeknek megfelelően elvégzi, s ezzel segíti, támogatja az órai munkát.

Az iskolai, iskolán kívüli és egyházi alkalmakon viselkedése megfelel a HÁZIREND követelményeinek. Magatartása tisztelettudó, udvarias.

3 (változó)

Változó a magatartás több osztályfőnöki figyelmeztetés és intés esetében, amennyiben nincs(nek) mellette dicséret(ek). A rábízott feladatoknak csak ösztönzésre, akkor is csak részben tesz eleget. Iskolai és iskolán kívüli, egyházi eseményeken magatartása elfogadható, esetenként vét a HÁZIREND szabályai ellen.

Nem lehet rá biztosan számítani.

2 (rossz)

Tantestületi, igazgatói figyelmeztetés és megrovás esetében.

A HÁZIRENDET többször megsérti. Iskolai, iskolán kívüli, spirituális alkalmakon viselkedése erősen kifogásolható.

Többszörös figyelmeztetés ellenére is zavarja a közösséget, hátráltatja munkáját.

A rábízott feladatoknak részlegesen sem tesz eleget.

Szorgalom

A szorgalom minősítésének fokozatai:	példás (5)
	jó (4)
	változó (3)
	hanyag (2)

5 (példás)

A tanuló tanulmányi munkáját képességeihez és körülményeihez mérten példamutatóan elvégzi. Talentumaival jó lelkiismerettel sáfárkodik. Érdeklődésének megfelelően eredményesen képzi magát.

Céltudatosan, ésszerűen szervezi munkáját. Tevékenységét a tudás megszerzésének igénye hatja át. Munkavégzése pontos, megbízható.

Órai aktivitásával nagy segítséget nyújt a szaktanárnak.

4 (jó)

Tanulmányi munkáját képességeihez és körülményeihez mérten jól végzi. Érdeklődésének megfelelően esetenként meg lehet bízni feladattal. Lelkiismeretesen készül, de az önkéntes vállalás nem jellemző rá.

3 (változó)

Tanulmányi munkája elmarad képességei és lehetősége mögött.

Nem tanul rendszeresen. Időnként figyel, dolgozik, de ez figyelmetlenséggel, pontatlansággal párosul.

Önállótlan. Külön fel kell hívni a figyelmét a teendőkre. Valamely tárgyból elégtelen félévi, illetve év végi osztályzatot szerző tanuló változónál (3) jobb szorgalmi minősítést nem kaphat.

2 (hanyag)

Ha lustaság, nemtörődömség miatt bukik a tanuló csak hanyag (2) lehet a szorgalma.

Képességeihez és körülményeihez mérten nagyon keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében.

Kötelességeit elmulasztja, munkájában megbízhatatlan a figyelmeztetések ellenére is.

Tanulmányi munkáját érdektelenség, közömbösség jellemzi.

3.7.5. Jutalmazások

Az arra érdemes tanuló a tanév során erkölcsi elismerésben és anyagi jutalomban részesülhet.

A tanuló a tanév során különféle teljesítményeiért dicséretekkel is jutalmazható.

Tanórai és tanórán kívüli munkájáért elismerhető: szaktanári, osztályfőnöki és igazgatói dicsérettel.

Versenyeken való részvételért és eredményekért adható dicsérek: szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói dicséret.

A tanév végén adható dicsérek: tantárgyi dicséret, tantestületi dicséret, oklevelek, könyv- és pénzjutalmak.

A gimnáziumi tanulmányok végén adható elismerések: PRO ALMA MATRE és Kossuth-emlékplakett, Moravszky-díj és ezüst Kossuth Emlékérem, Belohorszky-díj, Zsolnai-díj, Székely Miklós díj, Makay-alapítvány ösztöndíja, valamint kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkáért, jó tanulmányi és közösségi munkáért, kiemelkedő tanulmányi munkáért és jó tanulmányi munkáért járó jutalmak, továbbá kiemelkedő versenyeredményekért járó jutalmak.

A tanulók jutalmazásának elvei

- a) Egyének és csoportok is jutalmazhatók
- b) Egyéni jutalomban részesüljön, aki legalább két dologban kiemelkedő:
 - valamely művészeti ágban nyújtott teljesítmény
 - tanulmányi/sportversenyen nyújtott teljesítmény
 - példamutató a magatartása,
 - tanulmányi eredménye kitűnő,
 - közösségi munkában a tanév során legalább három alkalommal aktív szerepet vállalt.
- c) Csoportjutalomban részesüljön az a művészeti csoport, amely:
 - az iskolai ünnepélyeken a színvonalas produkciókat / min. 2 / nyújtott,
 - művészeti találkozók, művészeti/sport versenyeken kiemelkedően teljesített
 - tanulmányi versenyeken kiemelkedő teljesítményt nyújtott

3.8. A tanulók fizikai állapotának mérése, egészségnevelési elvek és módszerek

Iskolánkban a NETFIT módszer alapján január és május között végzünk fizikai állapotmérést. A mérések elemzését és a szükséges intézkedéseket a jogszabályban előírtaknak megfelelően a szaktanárok végzik.

3.8.1. A sport és az egészség

Ha a jóllét, a jó közérzet fogalma jelenti az egészséget, szinte kézenfekvő, hogy asszociálunk a sportra, testmozgásra. Iskolánkban a testnevelési órák mellett számtalan lehetőséget teremtünk az egészségük, jó közérzetük érdekében mozogni vágyóknak. Ezek az alkalmak a testi képességek erősítését, a szellem felfrissülését és a lélek harmóniáját teremtik meg. A sport, az egészségért végzett testmozgás a ráfordított időt és pénzt tekintve a társadalom legjobb befektetése.

Motorikus próbák

Az általános fizikai teherbíró-képesség mérésére. (a próbák mérése és értékelése a tanár irányítása mellett, a tanulókkal közösen történik).

A NETFIT® fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

Testösszetétel és tápláltsági profil:

Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)

Testmagasság mérése

Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

Ütmezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége

Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága

Ütmezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje

Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje

Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

3.8.2. Testnevelési, egészségfejlesztési lehetőségek iskolánkban

- Testnevelési órák
- Gyógytestnevelési órák
- Tömegsport és sportköri foglalkozások
 - Kosárlabda
 - Röplabda
 - Kondicionálás
 - Foci
 - Aerobic
 - Tánc
 - Úszás
- Évfolyam és iskolai bajnokságok
- Diákolimpiai versenyek
- Nyolcosztályos gimnáziumok sporttalálkozója
- Iskolák közötti tornák

- Hagyományos sportnapok (kosárlabda, teremfoci)
- Kirándulások
- Sítúrák
- Kerékpártúrák
- Vízitúra

3.8.3. Évfolyamonkénti tematika: 5-12. osztály /évi 10-10 óra/

Az egyes évfolyamok vonatkozásában egységes tartalomkörök megfogalmazására került sor, melyek az adott életkori csoport biológiai, társadalmi domináns problematikáját és fejlődési feladatát hivatott megjeleníteni. Az egészségfejlesztési program sikeres teljesítése hozzásegíthet egy egészséges és kiegyensúlyozott életvezetéshez, a jóllét megtalálásához.

Az átfogó prevenciós programokat pedagógusok és szakemberek közös együttműködésével valósítjuk meg.

A tananyag feldolgozása során az ún. részvételen alapuló oktatási technikák minél szélesebb körű alkalmazását ajánljuk, hiszen ezek révén alakulhat ki a saját élmény, fejlődhetnek az életvezetés, a testi-lelki jóllét szempontjából fontos készségek és jártasságok (kommunikációs készségek, kooperációs technikák, projektmunka, csoportmunka stb.)

A tematika feldolgozását osztályfőnöki órákon, szakkörökön, és egyéb egyéni ötlet alapján valósítjuk meg. Az osztályfőnöki órákon az iskola egészségügyi dolgozók bevonása az egészségnevelési munkába.

A feldolgozás során a következő foglalkozási formákat ajánljuk:

- előadás
- kortárs előadása
- filmvetítés
- kirándulás
- sportnap, kocogás
- vetélkedő
- szülők bevonása
- iskolaorvos, iskolavédőnő bevonása
- pszichológus bevonása
- bűnügyi szakember előadása
- egyéb egyéni ötlet

5. évfolyam

Életmódok és az egészség

- Mi minden értendő az egészség fogalmán?
Mi tesz engem egészségessé?
- Mi is az az életmód?
- Mitől egészséges az én életmódom?
- Életmód és táplálkozás
- Életmód és a biztonság megőrzése
- Az életmód és a veszélyes anyagok
- Az életmód és a kapcsolatok
- Az életmód és a növekedés
- Az életmód és a környezet
- Hogyan befolyásolhatom az életmódomat?
Életmódjavítás

6. évfolyam

Korlátok és lehetőségek

- Amiről én döntök és amiről nem
- Légy bátor IGEN-t mondani!
- Légy bátor NEM-et mondani!
- Amiről én döntök: mit eszem?
- Amiről én döntök: mozgás és személyes higiéné
- Amiről én döntök: veszélyes anyagok, dohányzás, alkohol- és kábítószer-fogyasztás I.

- Amiről én döntök: veszélyes anyagok II.
- Amiről én döntök: környezet
- Ezek a döntések, de HOGYAN?
- Mai döntések – holnapi következmények

7. évfolyam

Függetlenségi törekvések és az egészség

- Változások kora – Hogyan nézek ki?
- Változások kora – Hogyan érzem magam?
- Hogyan látom családomat? Hogyan látnak ők engem?
- Hogyan látom barátaimat? Hogyan látnak ők engem?
- Változások a kapcsolataimban: barátok és ellenségek
- Változások a kapcsolataimban: Barátság vagy szerelem?
- Kihívás vagy szenvedély: veszélyes anyagok
- A veszélyes anyagok és a kapcsolatok
- Biztonság a változásokban
- Előrettekintés / visszatekintés
- Serdülőkori problémák

8. évfolyam

Felelősséged a jövődért

- Környezetünk védelme – az egyéni felelősség kérdései
- Gondolkozz globálisan – cselekedj lokálisan!
- Alternatív étrendek
- Változtassunk! Táplálkozás
- Lásd az összefüggést (testmozgás), nem késő elkezdni!
- Látsz-e változást életmódodban?
- Mit változtatnál?
- Hogyan legyünk sikeresek (kapcsolatainkban, munkánkban)?
- Mit ajánlsz a mai ötödikeseknek?
- Életed 10 év múlva

9. évfolyam

Egészséges életmód és a serdülés

- Felfogások az egészségről
- Felfogások az életmódról
- „Vigyázat serdülők!”
- Ki számít kortársnak? I.
- Ki számít kortársnak? II.
- Kapcsolatok és a megjelenés
- Mi számít drognak? – legális és illegális
- Mi számít drognak? Alternatívák: testmozgás, kapcsolatok
- Kockázatok és veszélyek – a biztonság megőrzése
- Változások és az egyensúly – összefoglalás
- Alapvető elsősegélynyújtás

10. évfolyam

„Nyomás alatt” – helyem a világban – én és mások

- Elvárások: társadalom, család, kortárscsoport, média
- A család hatása az életmódra
- Kortársak hatása az életmódra I.
- Kortársak hatása az életmódra II.
- Mit üzen a média I.
- Mit üzen a média II.
- Társadalmi elvárások

- Társadalmi elvárások – devianciák
- Kölcsönhatások
- Meg akarok felelni?

11. évfolyam

Hogyan tovább? Melyik úton?

- A társadalmi együttélés szabályai. Hogyan jönnek létre a szabályok? Gyakorlat
- A társadalmi normaalkotás folyamata (norma, szabály, szokás)
- Eltérés a szokásostól: táplálkozás
- Eltérés a szokásostól: párkapcsolati minták
- Eltérés a szokásostól: a szexualitás mindennapjai
- Eltérés a normáktól: alkohol és drog I.
- Eltérés a normáktól: alkohol és drog II.
- Következmények: deviáns karrier
- Önismeret, kommunikáció, pályaválasztás
- „Maradj a napos oldalon!”
- Elsősegélynyújtás, balesetvédelem

12. évfolyam

Felelősség a közösségért

- A felnőtté válás folyamata a döntések tükrében, pályaválasztás
- Döntések, döntések!
- Döntések életmódban: kapcsolatok
- Döntések életmódban: táplálkozás, mozgás, személyes higiéné
- A döntések hatása: rövid távon–hosszú távon
- Hogyan képzelem el a családom?
- Hogyan képzelem a munkám?
- Közösségért érzett felelősség: a környezet
- Egészséges életmódok és az életminőség
- A daganatos megbetegedésekről és szűrési lehetőségekről tájékoztatás
- Helyem a világban

3.9. A környezeti nevelés

3.9.1. A környezeti nevelés alapelvei

A környezeti nevelés célja a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése. Távollabbról nézve a környezeti nevelés a természet – s benne az emberi társadalom – harmóniájának megőrzését, fenntartását célozza. Célja a természet, az épített és társadalmi környezet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.

3.9.2. A környezeti nevelés céljai

Meg kell alapoznunk tanítványaink környezeti erkölcsét, társadalmi-természeti felelősségét, formálnunk kell alakuló érték tudatát, együttműködési képességeit, a személyes és a közös felelősségtudat alapjait. E nevelési célok hatékony személyiségformálást, az önszabályozás és egyben a társas együttműködés és konfliktuskezelés készségeinek erősítését igénylik.

A fenntarthatóság pedagógiája a környezetért felelős, aktív kiscsoportok és tágabb közösségek kialakítására törekszik, előtérbe emelve azokat a tanulás-szervezési módszereket, amelyekben felerősödhet a társas részvétel, felértékelődhet a felelős együttműködés.

Ennek megvalósítása rendszerszemléletű megközelítést, új tanítási-tanulási stratégiát igényel, amely messzemenően figyelembe veszi az egyéni (személyes) különbségeket, esélyt teremt minden gyermek számára a környezeti kultúra és az ezzel összefüggő kompetenciák elsajátítását.

E pedagógiai törekvés sajátos tartalmakat és módszereket igényel a testi vagy szociális hátrányokkal küzdő gyerekeknél, hiszen életük során halmozódhatnak környezeti konfliktusaik.

A környezeti nevelés – a fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata – kiterjed az emberi együttélés, illetve az ember-természet kapcsolat bemutatására és formálására, egyben elősegíti a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését. A pedagógiai gyakorlatban kiterjed a testi-lelki egészségnevelésre, a társas készségek (mindenekelőtt a konfliktuskezelés, döntés, együttműködés) fejlesztésére és a mentálhigiénés nevelésre is.

A környezeti nevelés iskolai gyakorlatában harmonikusan ötvöződik a környezettudományi és a társadalomtudományi ismeretek köre, hiszen csak az ember biológiai és társas-társadalmi természetének sajátosságaira építve történhet az értékrend, az erkölcs és az életviteli szokások formálása.

A környezeti nevelés legfontosabb értéktartalmai a fenntartható fejlődéssel, a jövő nemzedékek életminőségéhez fűződő jogaival, a bioszféra iránti felelősségünkkel kapcsolatosak, ezért hangsúlyosan erkölcsi-etikai irányultságúak, attitűdöket és szokásokat formálóak.

A környezeti nevelés során felértékelődik a tantárgyak közötti integráció, a különböző tantárgyak ismeretkészletét összekapcsoló, harmonizáló pedagógiai törekvés. Ezzel párhuzamosan erősödik egy szintetizáló, összefoglaló tantárgy iránti igény is.

A hagyományos tanítási órákon kívüli iskolai nevelési helyzetekben a környezeti nevelésnek számos lehetősége van.

1. A *napközis* foglalkozások környezeti nevelési tartalma kifejezett, hiszen a tanulók életviteli kultúrájának, szokásaik alakításának közvetlen nevelési lehetőségei tárulnak fel. A napközi programjaiban helyet kell hogy kapjanak a környezetfeltáró, megőrző programok, ezzel kapcsolatos játékok és cselekvések.

2. Az iskolai tehetséggondozás.

3. Versenyekre és vetélkedőkre való egyéni és csoportos felkészülés.

4. Fontos, hogy az iskolai élet mindennapjaiban, a tanítási órákon kívül is érvényesüljön a nevelőintézmény egészének ökológiai kultúrája (pl. hulladék újrahasznosítás, energiatakarékosság, biokertészet stb.) és társas harmóniájának rendje (pl. demokratikus fórumok, együttműködés helyi közösségekkel stb.). A családokat rendszeresen tájékoztatni szükséges az iskola környezeti nevelési célkitűzéseiről és a szülőket mind jobban be kell vonni a helyi környezeti akciókba.

3.9.3. A környezeti nevelés az iskolai oktatásban, nevelésben

Magyar nyelv és irodalom

5-8. évfolyam:

- általános személyiségfejlesztés
- tájékozódás a dokumentumtípusok között: szépirodalom és ismeretközlő könyvek
- környezet ábrázolása, leírása
- képleírás, versek összehasonlító elemzése

9-12. évfolyam:

- környezeti téma feldolgozása különböző információhordozók felhasználásával
- természet és a mítosz kapcsolata
- természeti képek a magyar népköltészetben

Idegen nyelv

5-8. évfolyam

- képleírás, párbeszéd, fogalmazás, beszélgetés, vita
- természetes anyagok felhasználása, tanterem dekorálása
- újságcikkek, fordítások, képek gyűjtése
- célzott megfigyelések az élőlényekről

9-12. évfolyam

- természeti környezetünk: környezetszennyezés és környezetvédelem

Matematika

5-12. évfolyam:

- számítások környezetszépítéssel, - védelemmel kapcsolatban

Informatika

5-12. évfolyam:

- ember- és környezetkímélő munkakörnyezet kialakítása, megóvása
- káros hatások ellensúlyozásának ismertetése
- az informatikaoktatás során keletkező szerves hulladékok szelektív gyűjtése
- tudatosodjék a tanulóknál, hogy természetes emberi törekvés az egészség és környezet megkímélése

Történelem

5-8. évfolyam:

- a múlt egyes elemeinek, tevékenységének megismerése és rekonstruálása mellett jövőtervezés, makettek, rajzok, fogalmazások, esetenként számítógépes animálás révén

9-12. évfolyam:

- az emberré válás folyamata
- természet közeli életmód
- gazdasági és társadalmi változások

Társadalomismeret - Állampolgári ismeretek

5-12. évfolyam:

- az egészséges környezethez és a biztonságos környezetre való jog
- a népességszám és a várható életkor alakulásának kérdései Magyarországon
- környezetszennyezés, erőforrások korlátozottsága, szegénység
- érdekellentétek az erőforrások felhasználásában
- környezeti piac

Fizika

7-8. évfolyam:

- egyszerű mérések adatfeldolgozás, grafikonok, diagramok értékelése
- különböző szerkezetű talajok vízáteresztő, vízmegkötő képessége
- háztartási energiafogyasztással kapcsolatos kiadások elemzése, energiatakarékossági lehetőségek otthon, iskolában

9-11. évfolyam:

- a mesterséges égitestek szerepe az információk közvetítésében, az időjárás jelzésében
- a víz különleges hőtágulási viselkedésének hatása a vízi élővilágra és a kőzetekre
- a globális felmelegedés (üvegházhatás) és következményei – a sarki jég elolvadása
- a levegő és a víz szennyezettségének hatása a fény terjedésére

Biológia

7-8. évfolyam:

- video anyagok megtekintése, szakirodalmak tanulmányozása
- önálló információgyűjtés különböző életközösségekről
- kiselőadások, poszterek készítése

10-12. évfolyam:

- a környezetszennyezés (víz, levegő, talaj) hatása az állatok életmódjára, viselkedésére (pl. elvándorlás, kihalás, az egyedszám csökkenése, a táplálék megváltozása, életképtelen egyedek létrejötte stb.)
- a növények szerepe a bioszférában – oxigéntermelés, a szén-dioxid megkötése
- a sejtek anyagcseréjére ható környezetszennyező anyagok, a sejtek reverzibilis és irreverzibilis károsodása
- az ivóvízben található kémiai anyagok hatása az emberi szervezetre
- a környezetszennyező anyagok és a radioaktív sugárzás hatása az ivarsejtképződésre és a meglévő ivarsejtekre

Kémia

7-8. évfolyam:

- környezetünkben előforduló legismertebb kémiai változások felismerése, értelmezése
- tanulói gyűjtőmunka, kiselőadások a vegyszerek élővilágra gyakorolt hatásáról

9-12. évfolyam:

- a szennyező kémiai anyagok „megjelenése”
- a sugárzó veszélyes hulladékok kezelése
- a természetben létező kémiai egyensúlyi folyamatok és azok felborulásának következményei

Természetismeret

5-6. évfolyam:

- tapasztalatgyűjtés, megfigyelések, mérések, kísérletek
- meteorológiai megfigyelés
- megfigyelések a természeti környezetben

Földünk és környezetünk

7-8. évfolyam:

- megújuló energiaforrások használatának veszélyei
- példák gyűjtése a természeti adottságok és a gazdasági élet kapcsolatáról

9-10. évfolyam

- a település változása az elmúlt évtizedekben – térképi ábrázolás
- a műholdfelvételek a környezetvédelem szolgálatában (pl. vízszennyezés, vegetációváltozás, globális felmelegedés)
- a légköri szennyező anyagok és következményei: ózonpajzs, üvegházhatás–felmelegedés, savas eső

- a folyószabályozás hatása az élővilágra – árvízvédelem
- a sarki jég olvadásának következményei
- a vízierőművek építésének ökológiai és társadalmi hatásai
- az ár-apály erőmű mint a megújuló energiaforrás egyik példája

Technika és életvitel

5-7. évfolyam:

- mesterséges környezeti tényezők listázása
- beszélgetés az ember és a természet kapcsolatáról

Ének-zene

5-12. évfolyam:

- kulturális sokféleség megőrzése

Rajz és vizuális kultúra

5-10. évfolyam:

- művészi természetábrázolás
- a festészet kifejezőeszközei, hatásrendszere
- érzelem, lelkiállapot, hangulat megjelenítése síkon és térben a kifejezőeszközök egyéni használatával

3.9.4. Az osztályfőnöki munka és a környezeti nevelés, fogyasztóvédelem és a kulturált közlekedésre nevelés

A fiatalok osztályközösségi létének keretét általában az osztályfőnök teremti meg. Ő a különböző szintű személyes kapcsolatok segítője, fejlesztője is. Munkálkodása nyomán válnak konkrét közösségi tevékenységgé a szaktanárok tanórán túlnövő elképzelései, a különböző iskolai programkínálatok. A tanulók számos attitűdjének alakításán túl a szülők hozzáállását is befolyásolhatja igényessége, értékrendje. A környezeti nevelés szempontjából nem meghatározó az osztályfőnök szaktárgyi hovatartozása, általános tájékozottsága, problémafelismerő és – feldolgozó képessége segítheti abban, hogy ezt a sokszínű témakört a környezethez való viszony alakítására, egyben pedagógiai céljaira használni, alkalmazni tudja.

A környezet megóvására, szépítésére, otthonossá tételére, igényes gondos alakítására való nevelésen túl a mindennapi problémák felismerése, életmódminták elemzése, a megoldások keresése is kiváló lehetőséget nyújt az együttes tevékenységek során a közösségépítésre, a személyes kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére.

A globális kérdések alkalmasak leginkább arra, hogy beláttassuk, hogyan függ össze a fejlődés és a környezet, a fogyasztóvédelem és a kulturált közlekedés bonyolult világunkkal

A közös tanulmányi kirándulások, vetélkedők, különböző akciókban való közös részvétel is kiegészítheti és összefűzheti az egyes szaktárgyakat.

Az osztályfőnöki órák témájának kínálata akkor hatékony, ha az legalább egy, de inkább négy évre tervezett sokszínű szocializációs program. Tervezése az osztályban tanító valamennyi pedagógus együttgondolkodását kívánja meg.

Iskolánknak biztosítania kell, hogy a tanulók elsajátíthassák a fogyasztóvédelemmel összefüggő ismereteket, felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására. Kiemelt fejlesztési feladat a **fogyasztói kultúra** és a **tudatos kritikus fogyasztói magatartás** kialakítása és fejlesztése a tanulóknál. Szükséges a jogukat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő fiatalok képzése, a **szociális és társadalmi kompetenciák** fejlesztése.

A tudatos fogyasztóvá válás és az ennek megfelelő magatartás kialakítása **hosszú, sokoldalú** folyamat. Mivel ismereteket kell elsajátítani, készségeket, hozzáállást, értékrendet kell formálni a fenntartható fogyasztás érdekében, ezért a **gyermekkorban elkezdett** fejlesztés döntő hatású. Amíg a kisiskolás korban leginkább jellemző fogyasztói magatartások a kiválasztás, az áruismeret, a döntés, a kockázatvállalás, a bizalmi elv érvényesülése, addig a kamaszokban már megjelenik a jogérzék, kellő fejlesztés esetén a jogismeret, a szolgáltatásismeret, a fogyasztói értékrend és a vállalkozásismeret is. Fontos a szülők, a **családok bevonása** is a nevelési folyamatba.

Iskolai programunkban a pszichológiai mozgatókra és a helyes értékrend alakítására kell a hangsúlyt fektetni: a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése, az egyéni és társadalmi jogok tiszt

teletben tartása, a természeti értékek védelme. Fontos továbbá a fogyasztás során: a tájékozódás képessége, a döntési helyzet felismerése és a döntésre való felkészülés.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a **piac**, a **marketing** és a **reklám** szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a **minőség** és a **biztonság** szerepét a fogyasztás során, valamint a **gazdaságosságot** és a **takarékosságot**.

Fontos, hogy a középiskola befejezésekor a diákok értsék, valamint a saját életükre alkalmazzák az alábbi fogalmakat:

- Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás
- Ökológiai fogyasztóvédelem
- Környezettudatos fogyasztás
- Fenntartható fogyasztás
- Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem

Évfolyamokra lebontott témakörök:

5-6. évfolyam

- **A közösségben elfoglalt hely** (család, iskola, barátok; önismeret, mások milyennek látnak; szituációs játékok, szociometriai felmérések; irodalmi/bibliai példák, történetek)
- **Felelősségvállalás** (családban, barátokkal, tanulásban, órai és órán kívüli helyzetekben; iskolai házirend; jogok és kötelességek; irodalmi/bibliai példák, történetek)
- **Saját környezetünk** megteremtése és megismerése (otthon, osztály, iskola, város; iskola- és várostörténeti vetélkedő; iskolaújság, közvetlen környezetünk helyzetének feltérképezése)
- **Természeti értékek** (otthoni és iskolai környezetben; rajz/poszter/fotópályázatok; madarak és fák napja; látogatás a botanikus kertbe, a vadsparkba; osztálykirándulás/hegyi tábor)
- **Természetvédelmi, környezetvédelmi rendszerek** (egyes tantárgyakon keresztül; hazai és nemzetközi intézményi rendszerek, civil szervezetek; főbb környezeti problémák és megoldási lehetőségek)
- **Fogyasztóvédelem** (vásárlási szokások, bolti látogatások, esettanulmányok, probléma megoldások házi feladatokon keresztül a családdal/ kiscsoportokban/projekt munkában)
- **Biztonságos közlekedés** gyalogosan és kerékpárral (vendéglelőadó/ rendőrség, totó/internetes kvízek/oktató filmek, kiadványok; ügyességi verseny, családi nap)

7-8. évfolyam

- Fogyasztói társadalom: **a fogyasztás, a költsékezés, a vásárlási kedv; a fogyasztói szemlélet az emberi kapcsolatok, a személyes értékek elsorvadásához vezet; az egyház szociális tanítása, a lelki-szellemi javak védelme, a jelen hatása a jövőre)**
- A tudatos vásárlók (etikai és környezeti tudatosság, másokra is tekintettel vannak – ma és a jövő emberei, ökológiai rendszerei; hit az igazságosságban, a méltányosságban, az ökológiai felelősségben)
- Fogyasztóvédelem (hivatalok/hatóságok/fórumok; jogok és törvények; biztosítók és károsultak, panaszlehetőségek; garancia és jótállás; márkavédelem; érdekek-kereskedelem, iparágak, közlekedés, utazás; szülők tapasztalatai; piaci magatartások felismerése; munkavállalás)
- Hulladék (fajták, gyűjtés, tárolás, gazdálkodás, feldolgozás, hasznosítás, szállítás, környezeti hatások; hazai és külföldi szervezetek/magazinok/média; hulladék kezelése a saját környezetben)
- **Energia** (alapvető formái, az energia hatékony és ésszerű felhasználása, épületek környezetbarát energiagazdálkodása: fűtés, használati melegvíz előállítás, világítás, hőszivattyú, főzés, elektromos áramtermelés, napkollektor; közlekedési és ipari energiaigény)

9-10. évfolyam

- **Életvezetés, életmód:** céltudatos, irányított életvitel, valódi célok feltárása; motivációk megismerése - igény, szükséglet, vágy tudatosítása, téves vágyak, félelmek és ideák elengedése, példaképek tudatosítása, másoknak való megfelelés; remény és hit; céltudatosság; mérlegelés, útválasztás, felnőtté válás és felelősségvállalás; életút és életfeladat megtalálása
- **Testi, lelki problémák** (a feszültségmentes életért, hatékony gyógyítás, személyiségfejlesztés, stressz csökkentés, párkapcsolati problémák, súlycsökkentés, látásjavítás, fájdalomcsillapítás, gyereknevelés, családi problémák, masszázs, jóga; fizikai testünk betegségei és a negatív gondolatok, kommunikációs problémák, gyermekkori lelki sérülések, depresszió, elnyomott agresszió, lelkiismeret furdalás, álmatlanság, alvásképtelenség, gyógyszerek szedése)
- **Eltérő fogyasztási struktúrák** (helyi, országos- és EU-s szabályozások tanulmányozása, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól; áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései, élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatuk, elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia; egyéni és csoportos döntéshozatal)
- **Kulturált közlekedés** (közlekedési törvények tudatos ismerete, kerékpáros és segédmotoros közlekedés, a KRESZ legújabb módosításai; a kulturált közlekedés tudatosítása nem elsősorban pénz, hanem akarat kérdése; külföldi/média példák - adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információrögzítés csoportmunkában; problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel)

11-12. évfolyam

- **A média szerepe, tájékoztatás, hirdetés, reklám** (médiafigyelés, médiaelemzés, reklámkritika, tartalmi összefoglalók készítése, monitorozás, RTV figyelés, Internet-figyelés, automatikus online keresőrendszerek megadott kulcsszavak, blog- és komment-figyelés, Breaking News - a legkorszerűbb informatikai háttér felhasználásával elemzések készítése a média-megjelenések adataiból, nemzetközi sajtófigyelés, reklámnyelv, feliratok; a reklám kommunikációs csapdái)
- **EU fogyasztói jogok**, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem; viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartások felismerése és elsajátítása, fogyasztói kosár készítése; érveléstechnikai gyakorlatok, hatékony érdekérvényesítés), intézmények, civil szervezetek, bankok, kereskedelmi egységek látogatása
- **Egészséges táplálkozás**, génmódosított élelmiszerek (GMO), amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozás kiegészítők és divatjaik, túlsúly, bulímia / anorexia, drogok és alkoholfogyasztás, a dohányzás veszélyei
- **A kresz és az autóvezetés** (közlekedés lakott településeken, fő- és mellék utakon, autópályán; új- és használt autó vásárlás, autóhitel, autóvásárlási- és fenntartási költségek, karbantartás, büntetések, biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások)

3.9.5. A környezeti nevelés a tanórán kívül

A tanórán kívüli nevelésnek arra kell összpontosítania, ami a tanórákon nem történhet meg, így a globális ismeretekre, a globális szemlélet formálására is.

A tanórán kívüli környezeti nevelés célja a tanulók környezeti tudatának fejlesztésén keresztül a környezetért, a jövő generációkért felelős magatartást tanúsító személyiség formálódásának segítése. A tanórán kívüli környezeti nevelés lehetőleg mindenkire vonatkozzon, ne csak a közvetlen résztvevőkre hasson, hanem a tanulókon keresztül az iskola egészére (tanárookra, iskolában dolgozókra, a többi tanulóra) a tanulók családjaira, sőt a helyi közösségekre is.

Megvalósítására többféle lehetőség kínálkozik.

- A rendszerszemléletre való nevelés
- Öknyomozó környezetvédelem
- A környezeti nevelés kiterjeszhető a családra is
- A természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértése

Tanórán kívüli környezeti nevelés színterei, lehetőségei

- környezetvédelmi szakkörök
- nyári tábor
- kiállítások
- iskolai átfogó környezetvédelmi programok, projektek, akciók
- „Föld napja”
- „Madarak és fák napja”
- iskolai zöld újság, zöld rádió
- tanulmányi kirándulás
- különválogató (szelektív) hulladékgyűjtés
- vetélkedők, tanulmányi versenyek
- kapcsolattartás külső segítő partnerekkel
- művészeti csoportok, ünnepségek

3.9.6. Taneszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Folyamatosan pótolni kell az elhasználódott vegyszereket, eszközöket, valamint lépést tartva a fejlődéssel, új eszközöket kell beszerezni.

Folyamatosan frissíteni kell a környezeti nevelési szak- és CD-könyvtárat. Biztosítani kell, hogy a környezeti nevelési tanórák és programok számára megfelelő audiovizuális illetve multimédiás eszközök álljanak a tanárok és a tanulók rendelkezésére.

3.9.7. Kommunikáció

A környezeti nevelésben – jellegénél, összetettségénél fogva – nélkülözhetetlenek a kommunikáció legkülönbözőbb módjai. Ugyanakkor legalább ilyen fontos, hogy diákjaink a nagyszámú írott, hallott és látott média-irodalomban kritikusan, a híreket okosan mérlegelve tudják feldolgozni. Fontos számunkra, hogy képesek legyenek a szakirodalomban eligazodni, az értékes információkat meg tudják az értéktelen-től különböztetni. Tanulóinkat meg kell tanítani a fellépésre, a szereplésre, az előadások módszertanára. Végzett munkájukról számot kell adniuk írásban és szóban egyaránt – ezen képesség napjainkban nélkülözhetetlen.

Iskolán belüli kommunikáció formái

- kiselőadások tartása megfelelő szemléltetőeszközökkel
- házi dolgozat készítése
- poszterek készítése és bemutatása
- iskolarádió felhasználása híradásra
- faliújságon közölt információk készítése
- szórólapok készítése

Iskolán kívüli kommunikáció formái

- környezetvédelmi cikkek feldolgozása különböző napilapokból
- környezeti problémákról megjelent tudományos cikkek feldolgozása
- környezetvédelemről szóló rádió- és televíziós hírek feldolgozása, értékelése
- a környezet állapotfelmérésének értékelése, kapcsolatfelvétel az illetékesekkel

4. HATÁLYBALÉPÉS, NYILVÁNOSSÁ TÉTEL, NYILVÁNOSSÁG

1. A Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium jelen Pedagógiai Programja azon a napon lép hatályba, amelyen az Országos Presbitérium jóváhagyja, és egyidejűleg hatályon kívül helyeződik az intézmény előző Pedagógiai Programja.
2. A nevelőtestület bármikor kezdeményezheti e program módosítását, ha az erre vonatkozó igényt a nevelőtestület legalább egyharmada vagy az igazgató, vagy az igazgatótanács írásban bejelenti, és a módosító javaslatot a testület megtárgyalta és legalább 50%+1 fő szótöbbséggel megszavazta.
3. A Pedagógiai Programot két évente felül kell vizsgálni, illetve abban az esetben, ha a jogszabályváltozások ezt szükségessé teszik.
4. A Pedagógiai Programot a tantestület megbízott tagjai készítik el, a diákönkormányzat és a szülői szervezet véleményezi, majd a tantestület elfogadja, az igazgató jóváhagyja és az igazgatótanács elé terjeszti. Az igazgatótanács véleményezés után terjeszti fel a fenntartóhoz, végül a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Presbitériuma hagyja jóvá.
5. A Pedagógiai Program példányait az igazgatói, az igazgató helyettesi, a tanári és az iskolatitkári irodában, valamint a könyvtárban tároljuk, illetve feltesszük az iskola honlapjára és megküldjük a fenntartónak. A dokumentum nyilvános.

Nyíregyháza, 2016. február 18.

Tar Jánosné
Tar Jánosné
igazgató